

RAPORT ANUAL

privind activitatea întreprinderilor publice în anul 2020

CUPRINS

DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	2
CADRUL LEGISLATIV GENERAL APLICAT LA ÎNTOCMIREA PREZENTULUI RAPORT	4
INTRODUCERE	5
DATE GENERALE DESPRE ÎNȚREPRINDERILE LA CARE AUTORITĂȚILE PUBLICE TUTELARE CENTRALE ȘI LOCALE DEȚIN PARTICIPAȚII	6
PARTEA I – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNȚREPRINDERILOR PUBLICE CENTRALE ÎN ANUL 2020*	8
Capitolul 1 – Evoluția numărului întreprinderilor publice centrale deținute de autoritățile publice centrale pe parcursul anului 2020	10
Capitolul 2 – Evoluția participațiilor statului la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale	11
Capitolul 3 – Principalii indicatori economico-financieri înregistrați în anul 2020 de întreprinderile publice centrale	13
3.1 – Principalii indicatori economico-financieri ai întreprinderilor publice centrale active	13
3.2 – Situația principalilor indicatori economico-financieri ai întreprinderilor publice centrale active grupați pe sectoare de activitate în funcție de cifra de afaceri netă	16
3.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice centrale	18
3.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice centrale	20
3.5 – Subvenții de la Bugetul de Stat acordate întreprinderilor publice centrale	22
3.6 – Dividende și vărsăminte repartizate și virate de întreprinderile publice centrale	24
3.7 – Primele zece întreprinderi publice centrale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2020	27
Capitolul 4 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale	29
4.1 – Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare centrale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018	29
4.2 – Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație sau supraveghere și a directorilor sau directoratului la întreprinderile publice centrale	31
4.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului la întreprinderile publice centrale	34
4.4 – Structura organelor de conducere ale întreprinderilor publice centrale, pe parcursul anului 2020	36
4.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice centrale	37
PARTEA II – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNȚREPRINDERILOR PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2020	40
Capitolul 1 – Evoluția numărului de întreprinderi publice locale deținute de autoritățile publice locale pe parcursul anului 2020	42
Capitolul 2 – Evoluția participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare locale la întreprinderile publice locale	45
Capitolul 3 – Principalii indicatori economico-financieri înregistrați în anul 2020 de întreprinderile publice locale	47
3.1 – Principalii indicatori economico-financieri ai întreprinderilor publice locale	47
3.2 – Situația principalilor indicatori economico-financieri ai întreprinderilor publice locale active grupați pe sectoare de activitate	50
3.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice locale	53
3.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice locale	54
3.5 – Subvenții de la bugetele locale acordate întreprinderilor publice locale	56
3.6 – Dividende și vărsăminte repartizate de întreprinderile publice locale	59
3.7 – Primele zece întreprinderi publice locale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2020	60
Capitolul 4 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice locale	61
4.1 – Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare locale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018	61
4.2 – Stadiul procesului de selecție a administratorilor și a directorilor la întreprinderile publice locale	62
4.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor la întreprinderile publice locale	64
4.4 – Structura organelor de conducere ale întreprinderilor publice locale pe parcursul anului 2020	66
4.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice locale	66
RECOMANDĂRI	68

Definiții și abrevieri

Definiții

Definiții folosite în prezentul Raport

Conform articolului 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109 / 2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016 termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. Întreprinderi publice

- a) **regii autonome** înființate de stat sau de o unitate administrativ – teritorială;
- b) **companii și societăți naționale, societăți la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic, majoritar sau la care deține controlul;**
- c) **societăți la care una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la lit. a) și b) dețin o participație majoritară sau o participație care le asigură controlul;**

2. Autoritate publică tutelară - instituția care:

- a) coordonează, are în subordine sau sub autoritate una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la pct. 2 lit. a);
- b) exercită, în numele statului sau al unității administrativ-teritoriale, calitatea de acționar la întreprinderile publice prevăzute la pct. 2 lit. b);
- c) coordonează exercitarea de către una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la pct. 2 lit. a) și/sau lit. b) a calității de acționar sau asociat la o societate controlată;

3. Control – raportul dintre stat sau unitatea administrativ-teritorială acționar sau o întreprindere publică, pe de o parte, și societatea la care:

- a) deține direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot;
- b) poate să numească sau să revoce majoritatea membrilor organelor de administrare și de control;
- c) poate exercita, în calitate de acționar, o influență determinantă, în virtutea unor clauze de natură a stabili strategia de management al întreprinderii publice, cuprinse în contracte încheiate cu întreprinderea publică sau în actul constitutiv al acesteia;

Întreprindere publică activă – întreprindere în stare de funcționare;

Întreprindere publică inactivă – întreprindere aflată sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Întreprindere – orice formă de organizare a unei activități economice, autonomă patrimonial și autorizată potrivit legilor în vigoare să facă acte și fapte de comerț, în scopul obținerii de profit prin producerea de bunuri materiale și vânzarea acestora pe piață sau prin prestări de servicii, în condiții de concurență, care întocmește și depune situații financiare anuale și raportări contabile la Ministerul Finanțelor conform Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 470/2018¹, **indiferent de forma de proprietate a acesteia;**

Întreprindere privată – întreprindere la care statul sau unitățile administrativ teritoriale dețin participații **sub 50%** sau **nu dețin controlul;**

¹ Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 470/2018 - privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile;

Abrevieri

Abreviere	Semnificație
SOC	Companii și societăți naționale, societăți la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic, majoritar sau la care deține controlul
FIL	Filiale ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale, societăților (la care societatea mamă deține peste 50% inclusiv pondere cumulată a capitalului)
RA	Regii autonome
INST	Institute naționale de cercetare-dezvoltare
ÎP	Întreprindere publică
ÎPC	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e centrală/e
ÎPL	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e locală/e
ÎPCA	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e centrală/e activă/e
ÎPLA	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e locală/e activă/e
APTC	Autoritate Publică Tutelară Centrală
APTL	Autoritate Publică Tutelară Locală
MF	Ministerul Finanțelor
N/A	Acronim folosit în tabele care semnifică nu se poate calcula

Abreviere	Județ
AB	Alba
AR	Arad
AG	Argeș
BC	Bacău
BH	Bihor
BN	Bistrița-Năsăud
BT	Botoșani
BV	Brașov
BR	Brăila
B	București
BZ	Buzău
CS	Caraș-Severin
CL	Călărași
CJ	Cluj
CT	Constanța
CV	Covasna
DB	Dâmbovița
DJ	Dolj
GL	Galați
GR	Giurgiu
GJ	Gorj

Abreviere	Județ
HR	Harghita
HD	Hunedoara
IL	Ialomița
IS	Iași
IF	Ilfov
MM	Maramureș
MH	Mehedinți
MS	Mureș
NT	Neamț
OT	Olt
PH	Prahova
SM	Satu Mare
SJ	Sălaj
SB	Sibiu
SV	Suceava
TR	Teleorman
TM	Timiș
TL	Tulcea
VS	Vaslui
VL	Vâlcea
VN	Vrancea

Cadrul legislativ general aplicat la întocmirea prezentului raport

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 51/2006 Legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificări și completări ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2017 pentru modificarea art. 1 alin. (1) lit. g) din Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome și pentru modificarea art. 1 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice;

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2873/2016 privind reglementarea procedurii de raportare a unor indicatori economico-financiar de către operatorii economici cu capital/patrimoniu integral ori majoritar deținut direct sau indirect de autoritățile publice centrale ori locale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN, cu modificările și completările ulterioare.

Introducere

Principalul scop al raportului îl reprezintă prezentarea performanțelor financiare ale întreprinderilor publice asigurând astfel transparența activității desfășurate de acestea, în concordanță cu obligațiile ce le revin potrivit legislației în vigoare.

În vederea implementării principiilor de bună guvernăță de către autoritățile publice tutelare și de către întreprinderile publice, ca urmare a competențelor desemnate în temeiul O.G. nr. 26/2013, Ministerul Finanțelor a centralizat datele necesare pentru elaborarea prezentului Raport.

Companiile de stat din România sunt un vector important de redresare economică și echilibrare a bugetului de stat, funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestor societăți având o largă influență asupra ansamblului economiei, prin efectul de multiplicare. În același timp însă, obiectivele guvernamentale de bună gestionare a participațiilor statului înseamnă totodată o mai bună monitorizare a performanțelor, o orientare nu numai pe aspecte financiare, ci și pe aspecte de bună guvernare, transparență și integritate.

Îmbunătățirea performanțelor și guvernancei întreprinderilor publice, cu accent pe profitabilitate sustenabilă și responsabilitate reprezintă una din prioritățile cheie ale Guvernului României. Prin aranjamentele de guvernăță și de management public, inclusiv mecanismele de control și delegare, se vor urmări întotdeauna integritatea și realizarea interesului public.

Date generale despre întreprinderile la care autoritățile publice tutelare centrale și locale dețin participații

Ministerul Finanțelor în calitate de instituție de monitorizare și de supraveghere, calități deținute în temeiul O.G. nr. 26/2013 și O.M.F.P. nr. 2873/2016, monitorizează implementarea prevederilor actelor normative menționate de către autoritățile publice tutelare și de către întreprinderile publice și identifică întreprinderile care intră sub incidența acestora. **În acest sens la 31.12.2020 a fost actualizată „Situația privind participațiile statului și a unităților administrativ-teritoriale la întreprinderi”.**

Urmare acțiunilor menționate mai sus, la 31.12.2020 APTC și APTL dețineau participații, într-o pondere cuprinsă între 0,0001% și 100% atât în mod direct cât și indirect, **la un număr total de 2.418 întreprinderi** care înregistrau un aport al acționarilor/asociaților în sumă totală de 70.652.945 mii lei din care:

- ✓ **APTC și APTL dețineau participații în mod direct și indirect în sumă totală de 47.574.310 mii lei**, reprezentând o **pondere de 4,50 % din PIB – 2020²**, în **creștere** cu suma de **651.556 mii lei** față de 31.12.2019 și
- ✓ **persoane juridice și fizice dețineau participații în sumă totală de 23.078.635 mii lei în scădere** cu suma de **61.525 mii lei** față de 31.12.2019.

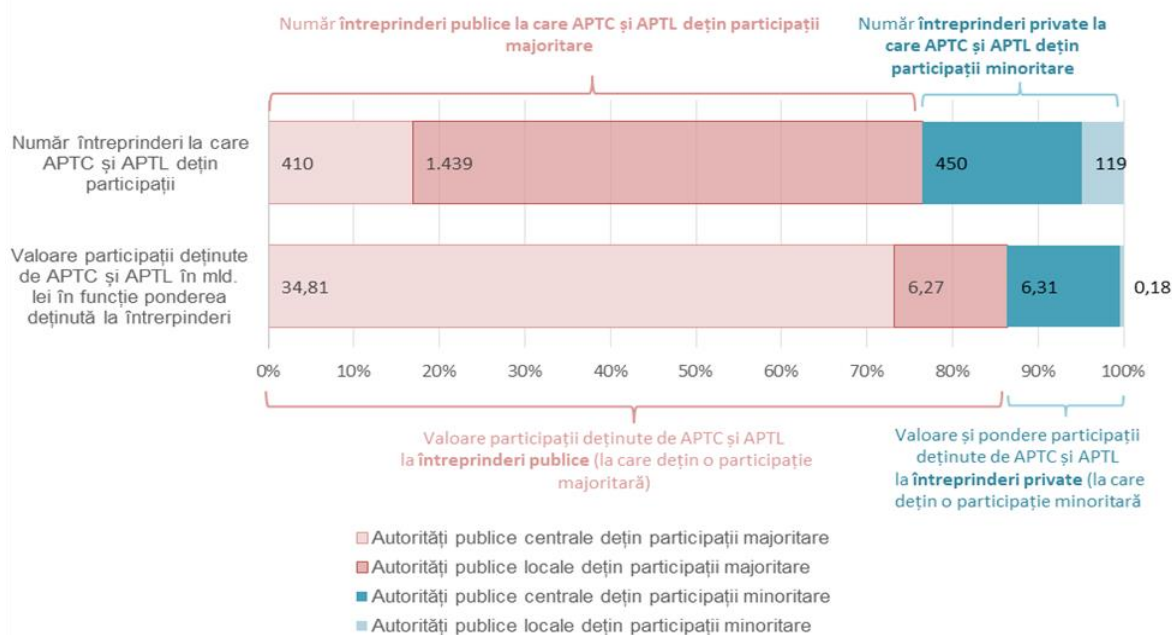
Din punct de vedere al autorității (centrale sau locale) care deține participații, al tipului de participații deținute (majoritare sau minoritare) și al sumei participațiilor deținute de APTC și APTL la întreprinderi, situația la 31.12.2020 se prezintă după cum urmează:

- 1. la un număr de 860 întreprinderi autoritățile publice centrale dețin participații în valoare totală de 41.118.969 mii lei**, din care:
 - ✓ la un număr de **410 de întreprinderi dețin participații majoritare** în valoare totală de 34.808.975 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor publice**;
 - ✓ la un număr de **450 întreprinderi dețin participații minoritare** în valoare totală de 6.309.994 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor private**;
- 2. la un număr de 1.558 întreprinderi autoritățile publice locale dețin participații în valoare totală de 6.455.342 mii lei**, din care:
 - ✓ la un număr de **1.439 de întreprinderi dețin participații majoritare** în sumă totală de 6.273.078 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor publice**;
 - ✓ la un număr de **119 întreprinderi dețin participații minoritare** în sumă totală de 182.264 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor private**.

² Date preluate de pe pagina de internet a Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză – Proiecția principalilor indicatori macroeconomici – varianta de vară 2021 (<http://cnp.ro/ro/prognoze>)

Prezentare grafică:

Valoarea participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare centrale și locale (APTC și APTL) la întreprinderi în funcție de ponderea deținută la acestea

Sursa: calcule proprii MF pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Din cele 410 de întreprinderi la care APT centrale dețin **participații majoritare**, un număr de 247 sunt monitorizate la nivelul Ministerului Finanțelor, iar 163 ÎPC nu întrunesc condițiile de a fi monitorizate, aflându-se în diverse stadii prevăzute de Legea nr. 85/2014 (faliment, lichidare, dizolvare);

Din cele 1.558. de întreprinderi la care APT locale dețin **participații majoritare**, un număr de 1.269 sunt monitorizate la nivelul Ministerului Finanțelor, iar 288 ÎPL nu întrunesc condițiile de a fi monitorizate, aflându-se în diverse stadii prevăzute de Legea nr. 85/2014 (faliment, lichidare, dizolvare);

În temeiul O.G. nr. 26/2013, la nivelul Ministerului Finanțelor sunt monitorizate din punct de vedere al respectării disciplinei financiare un număr total de 1.516 ÎP grupate după cum urmează:

A. 247 întreprinderi publice centrale, din care:

- ✓ 226 întreprinderi publice centrale **active** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale;
- ✓ 21 întreprinderi publice centrale **inactive** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale;

B. 1.269 întreprinderi publice locale, din care:

- ✓ 1.238 întreprinderi publice locale **active** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale.
- ✓ 31 întreprinderi publice locale **inactive** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale.

Prezentul Raport este structurat în două părți intitulate astfel:

PARTEA I – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE CENTRALE ÎN ANUL 2020, care cuprinde o prezentare a principalilor indicatori economico-financiar realizați de **întreprinderile publice deținute de administrația publică centrală**.

PARTEA II – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2020, care cuprinde o prezentare a principalilor indicatori economico-financiar realizați de **întreprinderile publice deținute de administrația publică locală**.

PARTEA I – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTRINDERILOR PUBLICE CENTRALE ÎN ANUL 2020^{3*}

INTRODUCERE

Întreprinderile Publice Centrale furnizează o gamă largă de produse și servicii, precum și servicii universale fundamentale pentru funcționarea și siguranța societății în ansamblul său și, nu în ultimul rând, prin intermediul lor statul controlează și gestionează direct accesul la resurse naturale importante, iar întreprinderile publice din sectoare precum energia, transportul și protecția mediului afectează în mod semnificativ implementarea politicilor publice în aceste sectoare. La cele **226** de întreprinderi publice centrale din România, autoritățile publice tutelare centrale dețin participații care reprezintă o pondere de **2,61%** în PIB contribuind astfel la dezvoltarea economică națională.

Faptul că mari companii din România își mențin un acționariat public semnificativ trebuie să reprezinte o garanție că valoarea economică este creată și menținută în beneficiul cetățenilor români. Provocarea generală a statului în calitate de acționar la întreprinderile publice, constă în realizarea unui echilibru între profitabilitate sustenabilă și îndeplinirea obiectivelor de politică publică.

Așadar în baza considerentelor prezentate mai sus, în Partea I a Raportului vom trata distinct ÎPC din punct de vedere al respectării disciplinei financiare și al modificărilor participațiilor statului.

⁴ *În prezentul raport ÎPC inactive nu vor fi evidențiate întrucât acestea se află în proceduri prevăzute prin Legea nr. 85/2014 și nu pot fi monitorizate de MF în temeiul O.G. nr. 26/2013 acestea având numiți administratori speciali sau lichidatori judiciari care se ocupă de administrarea acestora pe perioada insolvenței

Cifre cheie realizate în anul 2020 de întreprinderile publice centrale active

TABEL – Indicatori economico-financiarî înregistrați de întreprinderile publice centrale la 31 decembrie 2020

Indicatori economico-financiarî	U.M.	Anul	ÎPC Active	ÎPC Inactive	Total general
			1	2	3=1+2
Nr întreprinderi publice	nr. ÎPC	2020	226	21	247
Cifra de afaceri netă	mii lei	2020	35.199.453	2.356.149	37.555.602
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	2020	1.784.589	-645.818	1.138.771
Amortizare	mii lei	2020	6.826.412	260.547	7.086.960
EBITDA	mii lei	2020	8.377.674	-385.270	7.992.403
Venituri totale	mii lei	2020	49.382.389	3.195.047	52.577.436
Cheltuieli totale	mii lei	2020	46.834.568	3.873.366	50.707.935
Profit brut	mii lei	2020	5.974.177	438.877	6.413.054
Pierdere brută	mii lei	2020	3.426.356	1.117.196	4.543.552
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	2020	2.547.821	-678.319	1.869.502
Profit net	mii lei	2020	5.123.218	445.300	5.568.518
Pierdere netă	mii lei	2020	3.385.723	1.117.217	4.502.939
Rezultat Net	mii lei	2020	1.737.495	-671.917	1.065.579
Capitaluri proprii	mii lei	2020	70.472.560	-4.889.149	65.583.411
Total active circulante	mii lei	2020	51.533.983	1.968.515	53.502.498
Total active imobilizate	mii lei	2020	167.042.271	4.600.826	171.643.097
Cheltuieli în avans	mii lei	2020	285.812	6.840	292.652
Total active	mii lei	2020	218.862.066	6.576.182	225.438.248
Datorii totale	mii lei	2020	95.694.382	6.064.918	101.759.300
Datorii mai mari de 1 an	mii lei	2020	73.948.901	910.020	74.858.921
Datorii mai mici de 1 an	mii lei	2020	21.745.482	5.154.898	26.900.379
Plăți restante	mii lei	2020	7.614.588	3.598.082	11.212.670
Nr. efectiv de personal	nr. pers	2020	173.421	9.041	182.462

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

NOTĂ:

La finalul anului 2020 APTC dețineau participații majoritare la 21 ÎPC inactive din care:

- ✓ un număr de 20 ÎPC se aflau în proceduri de reorganizare și insolvență prevăzute de Legea nr. 85/2014;
- ✓ un număr de 1 ÎPC se aflau în procedură de insolabilitate prevăzute de Legea nr. 85/2014.

În tabelul de mai sus este prezentată o parte a indicatorilor economico-financiari realizați de ÎPC inactive în anul 2020 conform datelor extrase din raportările contabile depuse de acestea la Ministerul Finanțelor pentru anul 2020. Printre cele mai importante ÎPC care se află în proceduri prevăzute de Legea nr. 85/2014 amintim: Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.; Electrocentrale București S.A.; Electrocentrale Galați S.A.; Electrocentrale Constanța S.A.; Societatea de Servicii Hidroenergetice Hidroserv S.A.; Compania Națională a Imprimeriilor Coresi S.A..

Capitolul 1 – Evoluția numărului întreprinderilor publice centrale deținute de autoritățile publice centrale pe parcursul anului 2020

TABEL – Evoluția numărului ÎPC active în perioada 2018-2020

Anul	Total ÎPC aflate în stare de funcțiune	ÎPC aflate în stare de funcțiune, după forma juridică de organizare			
		SOC	RA	INST	FIL
		Nr ÎPC	Nr ÎPC	Nr ÎPC	Nr ÎPC
		1=2+3+4+5	2	3	4
2018	225	83	13	50	79
2019	223	82	13	50	78
2020	226	89	13	50	74

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

Ca urmare a acțiunii permanente de identificare a entităților care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 1 al Ordonanței Guvernului nr. 26/2013⁴, față de numărul de 223 ÎPC active monitorizate la nivelul Ministerului Finanțelor în anul 2019, în anul 2020 au fost incluse 7 ÎPC active și au fost eliminate 4 ÎPC active, astfel:

A. ÎPC incluse în acțiunea de monitorizare pe parcursul anului 2020.

În acțiunea de monitorizare au fost incluse un număr de 7 ÎPC active, după cum urmează:

- ✓ 3 SOC și 1 FIL **active nou identificate**, Agromec Moldova Nouă SA, Transauto SA, Recons SA, Titan Power SA;
- ✓ 1 SOC și 2 FIL **au devenit active** în anul 2020 – Arcadia 2000 SA, Societatea Întreținere și Reparații Locomotive și Utilaje- C.F.R. IRLU SA, Telegondola-Mamaia SRL;

B. ÎPC eliminate din acțiunea de monitorizare pe parcursul anului 2020.

Din acțiunea de monitorizare au fost eliminate 4 ÎPC, după cum urmează:

- ✓ 2 SOC au devenit în anul 2020 **cu capital minoritar de stat** Agromec Utvin SA sau **cu capital integral privat** Sistemplast SA;
- ✓ 2 FIL **au fost radiate** în anul 2020- Fondul Local de Garantare Craiova SA si Fondul Local de Garantare Sfântu Gheorghe SA.

Statul român, prin autoritățile publice tutelare centrale, deține participații în proporție majoritară, fapt care îi asigură controlul la un număr de **226 ÎPC** active constituite după cum urmează:

- ✓ 89 ÎPC organizate ca societăți/companii naționale/societăți naționale și sunt deținute de stat prin APTC în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 13 ÎPC organizate ca regii autonome și sunt deținute de stat prin APTC în proporție integrală;
- ✓ 50 ÎPC organizate ca Institute Naționale de Cercetare-Dezvoltare și sunt deținute de stat prin APTC în proporție integrală;
- ✓ 74 ÎPC organizate ca filiale ale societăților/companiilor naționale/societăților naționale/regiilor autonome/ Institutelor naționale de cercetare-dezvoltare la care acestea dețin o participație majoritară fapt care le asigură controlul.

⁴ Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

Capitolul 2 – Evoluția participațiilor statului la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale

Statul român, prin autoritățile publice tutelare centrale, deține participații în proporție majoritară, fapt care îi asigură controlul la un număr de **226 ÎPC** active după cum urmează:

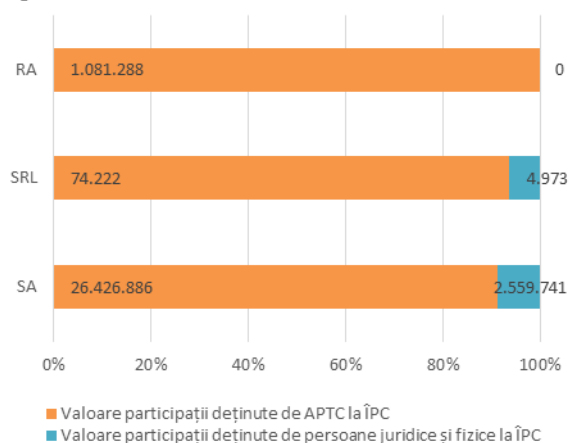
- ✓ 129 ÎPC organizate ca societăți pe acțiuni și sunt deținute de stat prin APTC în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 11 ÎPC organizate ca societăți cu răspundere limitată și sunt deținute de stat prin APTC în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 86 ÎPC organizate ca regii autonome și sunt deținute de stat prin APTC în proporție integrală.

TABEL – Structura participațiilor deținute de Stat prin APTC la ÎPC active în anul 2020

Mod organizare societăți	Anul	Nr ÎPC active	Valoare capital social, părți sociale sau patrimoniu deținut de STAT <i>mii lei</i>	Valoare capital social sau părți sociale deținut de PERSOANE JURIDICE ȘI FIZICE <i>mii lei</i>	Nr total acțiuni sau părți sociale deținute de STAT <i>nr</i>	Valoare nominală medie estimată pe acțiune/parte socială <i>lei/acțiune sau parte socială</i>
			1	2	3	4
Societăți pe acțiuni la care statul deține capital social	2018	128	25.534.116	2.517.601	7.660.498.095	3,20
	2019	127	25.680.262	2.558.199	7.977.473.221	3,22
	2020	129	26.426.886	2.559.741	8.254.499.381	3,16
Societăți cu răspundere limitată la care statul deține părți sociale	2018	11	68.505	0	166.293	10,30
	2019	10	68.503	0	6.651.890	10,33
	2020	11	74.222	4.973	6.651.875	11,15
Regii autonome la care statul deține patrimoniu	2018	86	680.579	0	N/A	N/A
	2019	86	680.579	0	N/A	N/A
	2020	86	1.081.288	0	N/A	N/A
TOTAL GENERAL PE ANI	2018	225	26.283.200	2.517.601	7.660.664.389	3,21
	2019	223	26.429.344	2.558.199	7.984.125.113	3,23
	2020	226	27.582.396	2.564.714	8.261.151.258	3,17

Prezentare grafică:

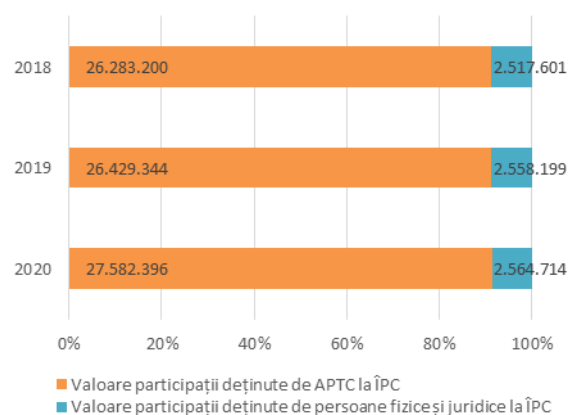
Structura participațiilor ÎPC active în anul 2020 după forma de organizare a ÎPC, mii lei

Sursa: Calcule proprii MF pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Prezentare grafică:

Valoare participații deținute de APTC comparativ cu participațiile deținute de persoane juridice și fizice la ÎPC active, mii lei

Sursa: Calcule proprii MF pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Din datele înscrise în tabelul prezentat mai sus evoluția participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC în anul 2020 față de finalul anului 2019 rezultă că, la sfârșitul anului 2020, valoarea patrimoniului/capitalului social deținut de stat prin APTC la ÎPC este în sumă de **27.582.396 mii lei**, în creștere cu suma de **1.153.052 mii lei (4,36%)** față de finalul anului 2019, iar valoarea medie estimată pe acțiune/parte socială înregistrează la finalul anului 2019 o medie de 3,17 lei pe acțiune/parte socială. Valoarea totală a capitalului social/patrimoniului deținut de APTC la ÎPC active înregistrează în anul 2020 o pondere de **2,61% din PIB⁵**.

Creșterea volumului participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active în anul 2020 se datorează, în principal:

- ✓ **Creșterii participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active**, ca urmare a **majorării** capitalului social la un număr de **36 ÎPC active** cu suma de **1.102.097 mii lei** și a **incluserii în acțiunea de monitorizare** a unui număr de **7 ÎPC** nou identificate cu suma de **101.829 mii lei**.
- ✓ **Diminuări ale participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active** ca urmare a diminuării capitalului social/patrimoniu deținut de APTC la **7 ÎPC active** cu suma totală de **27.776 mii lei** și a **eliminării din acțiunea de monitorizare** a unui număr de **4 ÎPC** la care APTC dețineau participații în sumă totală de **23.097 mii lei**.

⁵ Conform datelor preluate de pe pagina de internet a Comisie naționale de prognoză (<http://www.cnp.ro/ro/prognoze>) – Prognoza principalilor indicatori macroeconomici - varianta de vara 2021 valoarea PIB pentru anul 2020 este de 1.055,5 mld. Lei.

Capitolul 3 – Principalii indicatori economico-financiarî înregistrați în anul 2020 de întreprinderile publice centrale

3.1 – Principalii indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice centrale active

TABEL - Evoluția unor indicatori economico-financiarî înregistrați de ÎPC la 31 decembrie 2020 în perioada 2018-2020, determinată prin însumarea datelor din situațiile financiare anuale:

Indicatori economico-financiarî	U.M.	Anul	Întreprinderi publice care au date comparative pe întreaga perioadă	Întreprinderi publice care nu au date comparative pe întreaga perioadă	Total general ÎPC Active
			1	2	3=1+2
Număr întreprinderi publice	nr. ÎPC	2018	220	0	220
	nr. ÎPC	2019	220	2	222
	nr. ÎPC	2020	220	6	226
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	2018	4.764.006	0	4.764.006
	mii lei	2019	4.245.947	-151.889	4.094.059
	mii lei	2020	1.792.124	-7.535	1.784.589
EBITDA	mii lei	2018	9.617.383	0	9.617.383
	mii lei	2019	11.733.234	-133.924	11.599.309
	mii lei	2020	8.385.058	-7.384	8.377.674
Profit brut	mii lei	2018	7.121.956	0	7.121.956
	mii lei	2019	6.530.162	0	6.530.162
	mii lei	2020	5.974.177	0	5.974.177
Pierdere brută	mii lei	2018	2.259.842	0	2.259.842
	mii lei	2019	2.048.919	151.838	2.200.757
	mii lei	2020	3.420.926	5.429	3.426.356
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	2018	4.862.115	0	4.862.115
	mii lei	2019	4.481.243	-151.838	4.329.405
	mii lei	2020	2.553.250	-5.429	2.547.821
Rezultat Net	mii lei	2018	3.727.694	0	3.727.694
	mii lei	2019	3.112.562	-151.838	2.960.724
	mii lei	2020	1.742.926	-5.431	1.737.495
Cifra de afaceri netă	mii lei	2018	38.576.588	0	38.576.588
	mii lei	2019	41.317.312	131.060	41.448.372
	mii lei	2020	35.198.567	886	35.199.453
Capitaluri proprii	mii lei	2018	68.151.476	0	68.151.476
	mii lei	2019	71.932.493	-153.035	71.779.458
	mii lei	2020	70.296.690	175.870	70.472.560
TOTAL ACTIVE = Active imobilizate + Active circulante + Cheltuieli în avans	mii lei	2018	123.526.279	0	123.526.279
	mii lei	2019	209.775.176	552.461	210.327.637
	mii lei	2020	218.685.775	176.291	218.862.066
Datorii totale	mii lei	2018	21.893.373	0	21.893.373
	mii lei	2019	89.590.537	576.472	90.167.009
	mii lei	2020	95.694.000	383	95.694.382
Plăți restante	mii lei	2018	2.785.649	0	2.785.649
	mii lei	2019	3.020.328	251.681	3.272.009
	mii lei	2020	7.070.644	543.944	7.614.588
Nr efectiv de personal	nr. pers.	2018	180.122	0	180.122
	nr. pers.	2019	179.672	1.914	181.586
	nr. pers.	2020	173.396	25	173.421

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la finele anului 2020.

NOTĂ:

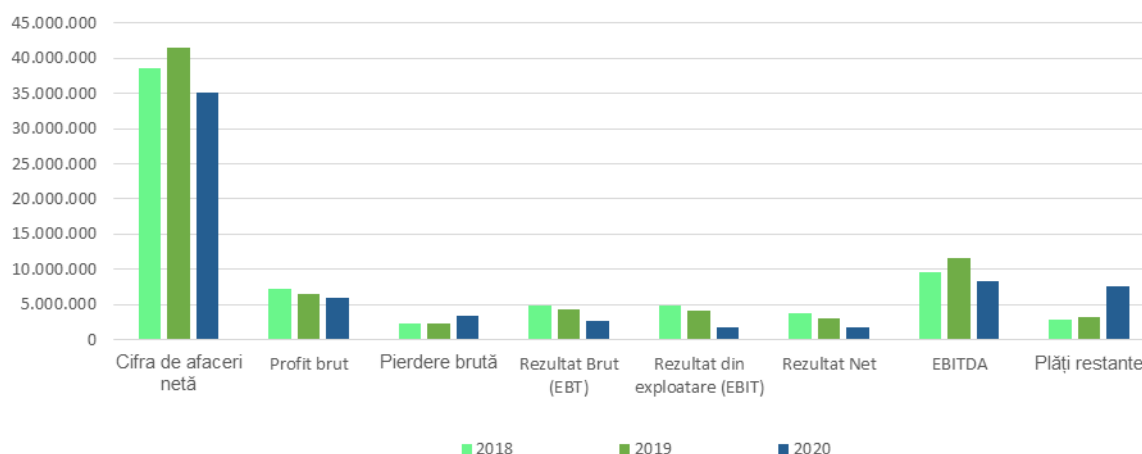
În scopul stabilirii unor date comparative privind evoluția indicatorilor economico-financiarî în perioada 2018-2020, indicatorii economico-financiarî au fost grupați în funcție de ÎPC care au date comparative pe întreaga perioadă, respectiv au existat în activitatea de monitorizare pe parcursul ultimilor 3 ani.

Din cele 226 ÎPC active la 31.12.2020 au fost grupate în 220 ÎPC active care au existat în activitatea de monitorizare și au date comparative pe ultimii 3 ani și 6 ÎPC active care nu au date comparative pe ultimii 3 ani datorită intrării în activitatea de monitorizare urmare identificării acestora, sau datorită ieșirii din activitate de monitorizare datorită radierii de la Oficiul Național al Registrului Comerțului sau a privatizării lor.

Rezultatele înregistrate în perioada 2018 - 2020 de ÎPC active

Prezentare grafică:

Evoluția principalilor indicatori economico-financieri înregistrați de ÎPC active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPC

Din grafic, se observă că evoluția indicatorilor economico-financieri la finele anului 2020, față de anul precedent, este nefavorabilă, din cauza faptului că rezultatul brut înregistrează o scădere cu suma de 1.781.584 mii lei, acesta fiind o consecință a scăderii profitului brut cu suma de 555.986 mii lei.

Plățile restante înregistrate de ÎPC active la 31.12.2020 au crescut semnificativ în principal din cauza Societății Naționale de Transport Ferroviar de Marfă "CFR – MARFA" SA care a fost obligată prin decizia Comisiei Europene C(2020) 1115(24.02.2020) să restituie ajutorul de stat nelegal în sumă totală de 570 mil euro (2.6 mld lei + dobânzi de recuperare) în 6 luni (până în 25 august 2020) sumă care la finalul anului 2020 a devenit plată restantă.

În scopul determinării cât mai exacte a indicatorilor medii de performanță ai ÎPC active aceștia au fost calculați pentru aceleași 220 ÎPC active care au date comparative în perioada 2018-2020. Indicatorii medii de performanță ai ÎPC active sunt prezentați în Tabelul de mai jos.

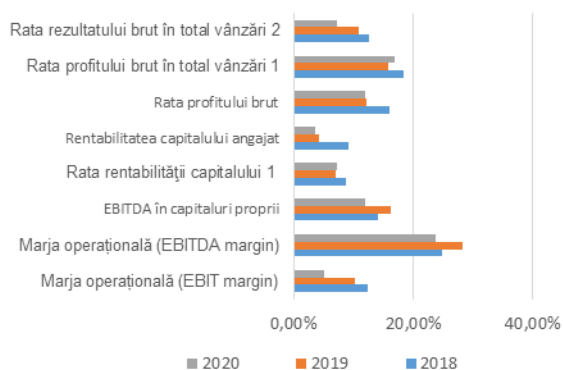
TABEL - Indicatorii medii de performanță realizați de aceeași 220 ÎPC active existente în activitatea de monitorizare în perioada 2018-2020 se prezintă după cum urmează:

Indicatori economico - financiari	Formula utilizata	U.M.	Total general ÎPC monitorizate în perioada 2018-2020 și care există în activitatea de monitorizare la 31.12.2020				DIFERENȚĂ
Anul			2018	2019	2020	2020-2019	
			1	2	3	4=3-2	
Număr efectiv de ÎPC		nr. ÎP	220	220	220	0	
Rentabilitate							
Marja operațională (EBIT margin)	EBIT / Cifra de afaceri	%	12,35%	10,28%	5,09%	-5,18%	
Marja operațională (EBITDA margin)	EBITDA / Cifra de afaceri	%	24,93%	28,40%	23,82%	-4,58%	
EBITDA în capitaluri proprii	EBITDA / Capitaluri proprii	%	14,11%	16,31%	11,93%	-4,38%	
Rata rentabilității capitalului 1	Profit net / Capitaluri proprii	%	8,74%	7,15%	7,29%	0,13%	
Rata rentabilității capitalului 2	Rezultat net / Capitaluri proprii	%	5,47%	4,33%	2,48%	-1,85%	
Rentabilitatea capitalului angajat	Profit brut din exploatare / (Datorii pe termen lung + Capital propriu)	%	9,21%	4,23%	3,62%	-0,61%	
Rata profitului brut	Profit brut/Venituri totale	%	16,03%	12,28%	12,10%	-0,18%	
Rata profitului brut în total vânzări 1	Profitul brut / Cifra de afaceri	%	18,46%	15,80%	16,97%	1,17%	
Rata rezultatului brut în total vânzări 2	Rezultat brut / Cifra de afaceri	%	12,60%	10,85%	7,25%	-3,59%	
Lichiditate							
Lichiditatea curentă	Active circulante/Datorii pe termen scurt	%	204,79%	276,89%	236,19%	-40,70%	
Lichiditatea imediată	(Active circulante-Stocuri)/Datorii curente	%	180,26%	170,52%	152,05%	-18,47%	
Risc							
Rata de acoperire a dobânzii	EBIT/Cheltuiala cu dobânda	%	4147,27%	2966,94%	189,34%	-2777,60%	
Gradul de îndatorare	Datorii totale / Active totale	%	17,72%	42,71%	43,76%	1,05%	
Activitate (gestiune)							
Viteza rotație imobilizărilor	Cifra de afaceri / Active imobilizate	%	41,49%	24,81%	21,07%	-3,74%	
Viteza rotație active totale	Cifra de afaceri / Active totale	%	31,23%	19,70%	16,10%	-3,60%	

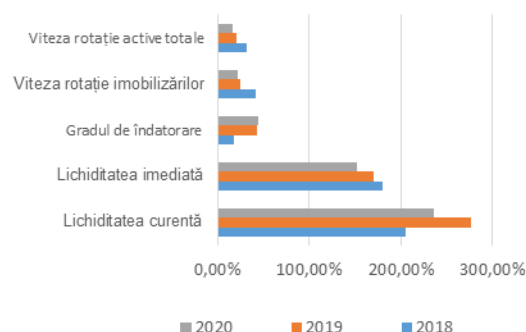
Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la finele anului 2020

Analizând evoluția indicatorilor medii de performanță realizați de ÎPC active existente în activitatea de monitorizare, se observă că în perioada 2018-2020, indicatorii de rentabilitate ai ÎPC au avut un trend descrescător, din cauza înregistrării unor scăderi ale indicatorilor economico-financiari EBIT, rezultat brut și rezultat net.

În ce privește indicatorii de lichiditate se observă, în general, un trend descrescător în perioada 2018-2020, datorită creșterii activelor circulante.

Prezentare grafică:Evoluția indicatorilor de **rentabilitate** pentru aceleași 220 ÎPC active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale/ raportărilor contabile anuale ale ÎPC

Prezentare grafică:Evoluția indicatorilor de **lichiditate, risc și gestiune** pentru aceleași 220 ÎPC active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale/ raportărilor contabile anuale ale ÎPC

3.2 – Situația principalilor indicatori economico-financiar ai întreprinderilor publice centrale active grupați pe sectoare de activitate în funcție de cifra de afaceri netă

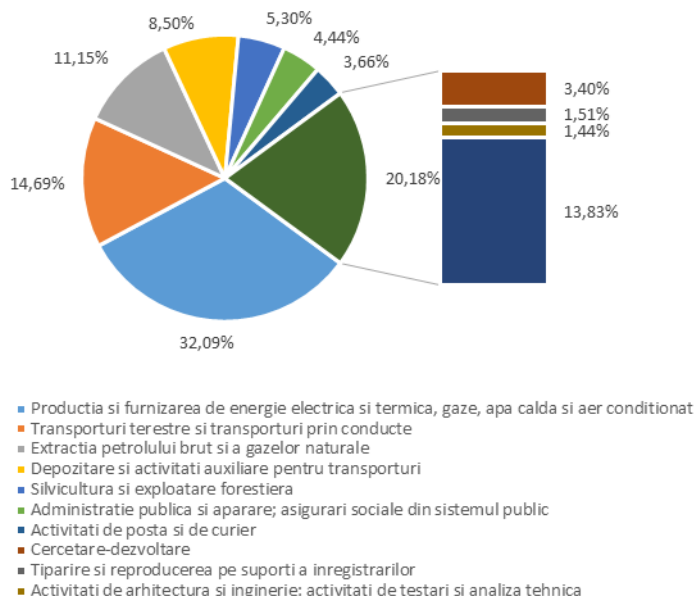
TABEL – Situația unor indicatori economico-financiar realizați de cele 226 de ÎPC active la 31.12.2020, grupate pe principalele activități desfășurate de acestea și ordonate descrescător după cifra de afaceri netă

Nr Crt	Activități în care se încadrează ÎP active conform diviziunii principale a clasificării activităților din economia națională	Nr ÎPC	Cifra de afaceri netă	Număr efectiv de personal	Rezultat Brut (EBT)	Total active	Capitaluri proprii	Datorii totale	Plăți restante
		1	2	4	9	4	5	6	7
		nr.	mii lei	nr. pers.	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
1	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	9	11.295.656	22.174	1.812.686	37.211.692	27.226.655	6.257.955	15.129
2	Transporturi terestre și transporturi prin conducte	7	5.169.911	28.133	-640.227	27.839.013	8.425.719	11.218.383	4.202.821
3	Extracția petrolului brut și a gazelor naturale	1	3.926.034	5.673	1.448.818	9.715.853	7.746.264	1.093.464	0
4	Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	14	2.992.684	30.304	-332.238	24.768.786	8.108.409	2.185.573	149.233
5	Silvicultură și exploatare forestieră	23	1.864.174	15.336	12.118	1.755.625	761.024	448.259	0
6	Administrație publică și aparare; asigurări sociale din sistemul public	2	1.562.118	8.018	7.835	82.124.170	1.894.554	65.689.905	0
7	Activități de poșta și de curier	1	1.287.307	24.996	32.941	1.045.227	396.310	554.601	0
8	Cercetare-dezvoltare	56	1.196.898	8.656	-15.714	5.802.470	1.935.102	615.902	162.799
9	Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	4	530.600	899	268.373	861.521	691.593	158.459	0
10	Activități de arhitectură și inginerie; activități de testare și analiză tehnică	7	505.463	2.336	168.362	803.880	646.715	126.878	497
11	Alte activități	102	4.868.607	26.896	-215.132	26.933.828	12.640.215	7.345.003	3.084.109
TOTAL GENERAL 2020		226	35.199.453	173.421	2.547.821	218.862.066	70.472.560	95.694.382	7.614.588

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la finele anului 2020.

Prezentare grafică:

Pondere realizării indicatorului cifră de afaceri netă în total general realizat de toate ÎPC active în funcție de principalele activități desfășurate de ÎPC în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale/raportărilor contabile anuale ale ÎPC

La gruparea ÎPC pe domenii de activitate s-a avut în vedere legislația privind clasificarea activităților din economia națională – CAEN și indicatorul economico-financiar cifră de afaceri netă realizată de ÎPC, care reprezintă un indicator important în măsurarea activității unei firme.

Ca urmare a acestei clasificări pe diviziuni se poate observa că ponderea cea mai mare a indicatorului cifră de afaceri netă în totalul cifrei de afaceri nete realizată de cele 226 ÎPC active, este deținută de ÎPC care desfășoară „activități de producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”. Societatea cu cea mai mare cifră de afaceri netă, care desfășoară activități potrivit acestei diviziuni, este Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale " Hidroelectrica" S.A.

O pondere însemnată în totalul cifrei de afaceri nete realizată de cele 226 ÎPC active este deținută de ÎPC care își desfășoară activitatea în diviziunea „transporturi terestre și transporturi prin conducte”. Societatea cu cea mai mare cifră de afaceri netă, care desfășoară activități potrivit acestei diviziuni, este Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători - CFR - Călători SA.

În diviziunea „extracția petrolului brut și a gazelor naturale”, care ocupă locul trei în acest clasament, activează doar o singură ÎPC și anume Societatea Națională de Gaze Naturale "Romgaz" S.A.

Deși în primele 3 sectoare de activitate după cifra de afaceri activează un număr de 17 ÎPC care reprezintă o pondere de 7,52% din numărul total de 226 ÎPC active, acestea realizează 57,93% din totalul cifrei de afaceri nete înregistrată de către toate cele 226 ÎPC. Astfel, cele mai mari și mai importante ÎPC activează în domenii strategice naționale precum: „producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”; „transporturi terestre și transporturi prin conducte” și „extracția petrolului brut și a gazelor naturale”.

3.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice centrale

TABEL - Situația plăților restante înregistrate de ÎPC active în perioada 2018-2020

Anul	2018	2019	2020
	1	2	3
U.M.	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL Plăți restante ÎPC ACTIVE, din care:	4.394.070	3.192.717	7.614.588
Plăți restante Bugetul General Consolidat	2.484.951	1.184.776	2.254.161
Plăți restante alți creditori	1.909.119	2.007.941	5.360.426

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

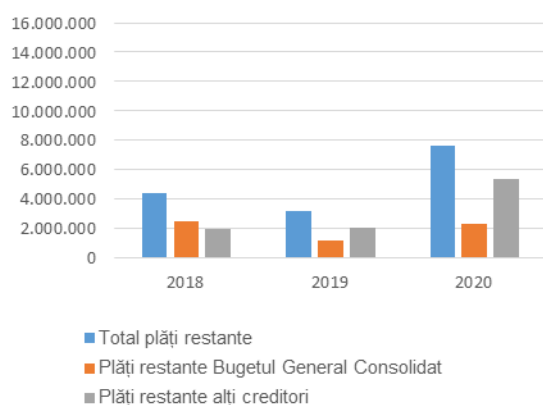
TABEL – Total plăți restante înregistrate de primele 10 ÎPC active în total general plăți restante înregistrate de ÎPC active

	Anul	TOTAL Plăți restante	Plăți restante Bugetul General Consolidat	Plăți restante alți creditori
		1=2+3	2	3
		mii lei	mii lei	mii lei
Total primele zece ÎPC care înregistrează plăți restante în anul 2019	2018	1.650.280	324.531	1.325.749
	2019	1.843.946	335.145	1.508.801
	2020	6.263.387	1.576.779	4.686.608
Total general plăți restante înregistrate de ÎPC active în anul 2020	2020	7.614.588	2.254.161	5.360.426
Pondere primele zece ÎPC care înregistrează plăți restante în total general operatori activi	2020	82,26%	69,95%	87,43%

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

Prezentare grafică:

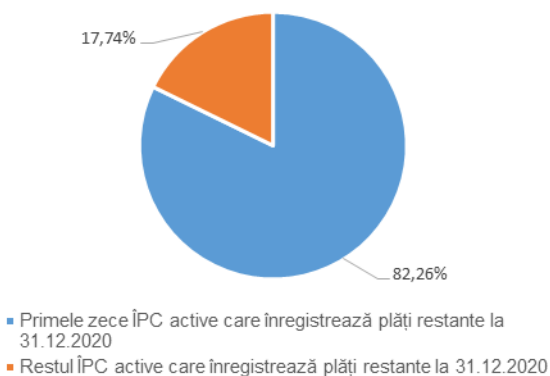
Structura plăților restante înregistrate de ÎPC active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Ponderea primelor zece ÎPC active care înregistrează plăți restante în total general plăți restante înregistrate de toate ÎPC active la 31.12.2020

Sursa: calcule proprii MF

Se poate observa că **primele zece** întreprinderi publice centrale care înregistrează plăți restante la finalul anului 2020 activează cu precădere în domeniile: fabricarea armamentului și muniției, fabricare de aeronave și nave spațiale, transporturi de marfă pe calea ferată, comerț cu ridicata al produselor farmaceutice, transporturi aeriene de pasageri, transporturi interurbane de călători pe calea ferată, activități de servicii anexe pentru transporturi terestre, cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie.

Primele zece ÎPC active înregistrează plăți restante la finalul anului 2020 în sumă totală de 6.263.387 mii lei și reprezintă 82,26 % din totalul general al plăților restante înregistrat de toate ÎPC active.

În clasamentul primelor 10 ÎPC care înregistrează cele mai mari plăți restante se constată:

- ✓ **creșterea plăților restante** în anul 2020 față de 2019 la Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă "CFR - Marfă" SA, Compania Națională Unifarm SA, Uzina Mecanică Orăștie SA, Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători - CFR - Călători SA, Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA, Compania Națională de Transporturi Aeriene Române Tarom SA, Societatea Comercială Metrom SA Filială a Companiei Naționale "Romarm" S.A, Societatea "Uzina Mecanică Sadu" SA Filială a Companiei Naționale "Romarm" S.A., I.N.C.D.I.F. - "ISPIF" București.
- ✓ **scăderea plăților restante** în anul 2020 față de 2019 la Avioane Craiova SA.

Printre cauzele înregistrării de plăți restante de către primele 10 ÎPC amintim următoarele:

- ✓ **La Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă – „CFR – Marfă” S.A.** - neîncasarea creanțelor restante în valoare de cca. 278.891 mii lei de la companii de stat;
- ✓ **La Unifarm SA** - incapacitatea de rambursare a creditului de 1,15 mld. lei (scadent la 25.09.2020) acordat din fonduri publice (pe baza OUG 29/2020), pentru achiziționarea de urgență a unor stocuri de materiale de protecție și dispozitive medicale, în contextul crizei induse de pandemia COVID 19 și declanșarea, pe cale de consecință, a stării de urgență în 2020 și penalitățile aferente acestuia;
- ✓ **La Societatea Uzina Mecanică Orăștie S.A.** - sunt generate de debitul la fondul de risc și accesorii;
- ✓ **La Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători – “CFR – Călători” S.A.** – înregistrarea de plăți restante este o consecință directă a situației pandemice care a afectat anul 2020 din punct de vedere al încasărilor companiei, acestea fiind diminuate drastic ca urmare a măsurilor luate de autorități de limitare a liberei circulații a persoanelor, atât pe teritoriul național cât și în afara granițelor țării, anul 2020 fiind anul COVID care a marcat pentru prima dată în istoria CFR Călători o scădere a încasărilor directe cu 41%, respectiv cu 356 milioane lei; O altă cauză a înregistrării de plăți restante, o constituie nealocarea din bugetul MTI/ARF a compensației pentru susținerea transportului feroviar public de călători, la nivelul necesarului, conform prevederilor Regulamentului nr. 1370 al CE și a OUG nr. 12/1998;
- ✓ **La Societatea Avioane Craiova S.A.** - lipsa contractelor, înregistrarea de dobânzi și penalități pentru neachitarea la termen a obligațiilor la bugetul consolidat al statului și bugetul local (datorii istorice și curente), diminuarea drastică a volumului de activitate ca urmare a sistării de comenzi din partea MAPN pentru fabricarea avionului IAR 99;
- ✓ **La Compania Națională de Căi Ferate CFR – lipsa lichidităților din cauza neîncasării creanțelor de la principalii clienți, neîncasarea creanțelor de la bugetul statului;**
- ✓ **La Compania Națională de Transporturi Aeriene Române Tarom SA** – scăderea numărului de curse și a numărului de pasageri transportați, în contextul pandemiei cu COVID 19, nerealizarea indicatorilor fizici au determinat reducerea încasărilor și a veniturilor;
- ✓ **La Societatea Metrom S.A. filială a Companiei Naționale „Romarm S.A.”** – volumul redus de comenzi pentru realizarea de produse militare și civile; producție sub pragul rentabilității; decapitalizarea prin înregistrarea de pierderi din exploatare, ca urmare a unei producții mult sub pragul de rentabilitate;
- ✓ **La Societatea Uzina Mecanică Sadu S.A. filială a Companiei Naționale „Romarm S.A.”** – dotările tehnologice cu randament scăzut, depășite fizic și moral; încărcarea fluctuantă a fluxului de fabricație; scăderea producției și creșterea cletuielilor, în contextul pandemiei cu COVID 19;
- ✓ **La I.N.C.D.I.F. - "ISPIF" București**– situația incertă în care se află institutul, referitoare la reorganizarea acestuia cerută încă din 2009-2010 de când a început să înregistreze datorii restante la bugetul de stat consolidat; imposibilitatea de a participa la licitații pentru contractarea de lucrări specifice, fiind neeligibil (poprirea tuturor conturilor bancare din cauza neplății datoriilor la scadență); imposibilitatea încasării clienților incerti și în litigiu declarați în insolvență, faliment sau lichidați; imposibilitatea acționării în judecată pentru recuperarea clienților din lipsă de resurse financiare, ulterior prescriși, sau din lipsa personalului juridic de specialitate care a demisionat din cauza salariilor neîncasate.

Măsuri pentru reducerea plăților restante

Printre măsurile de reducere a plăților restante, aplicate de întreprinderile publice pentru anul 2020, se află:

- ✓ eșalonarea la plată;
- ✓ darea în plată;
- ✓ restructurarea creditului cu termen scadent depășit;
- ✓ inițierea unui Memorandum pentru acordarea unui ajutor de stat, pentru compensarea pierderilor suferite ca urmare a pandemiei COVID 19;
- ✓ suspendarea contractelor individuale de muncă (șomaj tehnic) în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea COVID 19;
- ✓ reducerea programului de lucru, cu reducerea corespunzătoare a salariului;
- ✓ conversia plăților restante în acțiuni;
- ✓ amânarea la plată a dobânzilor, penalităților și a tuturor accesoriilor aferente obligațiilor bugetare principale care constituie obiect al restructurării;
- ✓ întocmirea unui Bussines Plan 2020-2029;
- ✓ ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor;
- ✓ creșterea progresivă a programului de producție;
- ✓ reducerea consumului energetic prin contorizarea și urmărirea strictă a consumului de curent electric, gaz și apă;
- ✓ reduceri de personal prin restructurări, concedieri, pensionări anticipate;
- ✓ acordarea concediilor fără plată conform CCMU;
- ✓ eliminarea tuturor sporurilor prevăzute în CCMU, cu excepția sporului de vechime și a sporului de noapte;
- ✓ suspendarea sporului de doctorat pentru perioada în care nu există teme sau proiecte de cercetare în derulare;
- ✓ valorificarea prin vânzare a activelor;
- ✓ închirierea spațiilor de producție devenite excedentare.

3.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice centrale

TABEL - Situația evoluției numărului de personal, a cheltuielilor de natură salarială și a câștigului salarial mediu în perioada 2018-2020

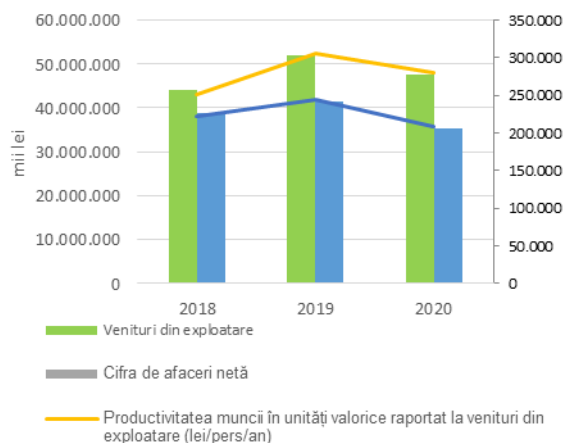
Anul	Nr. ÎPC active	Număr efectiv de personal	Cheltuieli de natură salarială	Total cheltuieli de exploatare	Câștigul salarial mediu brut lunar pe persoana
	1	2	3	4	5=3/2*1000/12
	nr.	nr.	mii lei	mii lei	lei/lună/pers.
2018	225	183.176	12.190.757	40.451.620	5.546
2019	223	180.464	13.270.746	47.774.657	6.128
2020	226	173.421	13.757.433	45.671.534	6.611
Anul 2020 raportat la anul 2019 -%	101,35%	96,10%	103,67%	95,60%	107,88%

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

Numărul de personal angajat în întreprinderile publice centrale active pe parcursul anilor 2018–2020 înregistrează un trend descrescător. În anul 2020 numărul efectiv de personal angajat în întreprinderile publice centrale active a scăzut cu 7.043 persoane față de anul 2019.

Prezentare grafică:

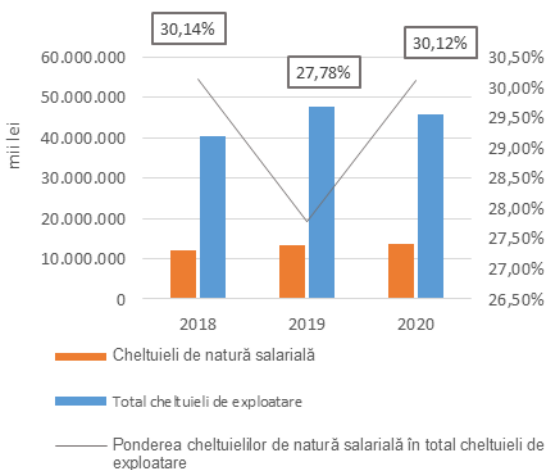
Productivitatea muncii în unități valorice a ÎPL active în perioada 2018-2020 raportată la cifra de afaceri netă și la total venituri din exploatare

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

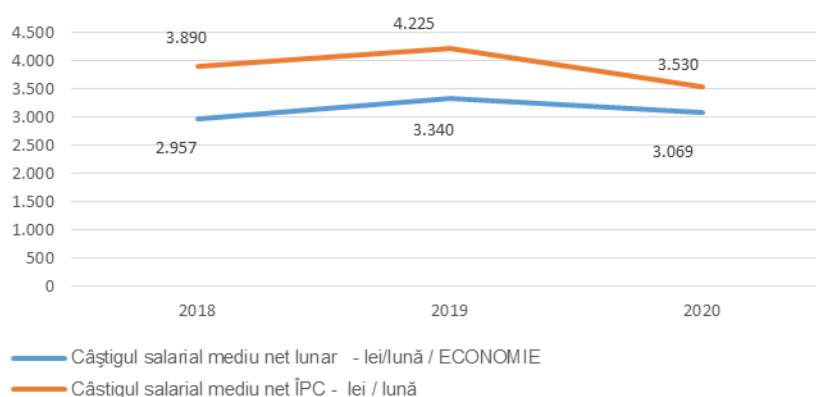
Ponderea cheltuielilor de natură salarială a ÎPC active în total general cheltuieli de exploatare înregistrate de toate ÎPC active

Sursa: calcule proprii MP

Prezentare grafică:

Evoluția câștigului salarial mediu net înregistrat ÎPC active raportat la evoluția câștigului salarial mediu net lunar înregistrat pe economie în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza datelor raportate de INSSE

Cheltuielile de natură salarială totale au înregistrat în anul 2020 o creștere cu 3,67%, respectiv cu suma de 486.687 mii lei față de anul 2019, ca urmare în principal a creșterilor la Metrorex SA. cu suma de 124.311 mii lei, la Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA cu suma de 83.981 mii lei și la Compania Națională Poșta Română SA. cu suma de 71.676 mii lei.

În anul 2020, față de anul precedent, câștigul mediu brut lunar pe salariat pentru ÎPC active a crescut cu 483 lei de la 6.128 lei la 6.611 lei, reprezentând o creștere de 7,88%. Câștigul mediu brut lunar pe salariat în economie pentru anul 2020 a fost de 4.841 lei, cu 26,78 % (1.770 lei) mai mic decât câștigul mediu brut lunar pe salariat înregistrat de IPC active.

Cele mai mari creșteri în anul 2020 ale sumelor destinate cheltuielilor de natură salarială s-au înregistrat la ÎPC din subordinea următoarelor autorități publice tutelare:

- ✓ Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor în sumă de 219.088 mii lei;
- ✓ Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri în sumă de 95.715 mii lei;
- ✓ Secretariatul General al Guvernului în sumă de 68.049 mii lei;
- ✓ Ministerul Educației și Cercetării în sumă de 19.449 mii lei;
- ✓ Ministerul Sănătății în sumă de 10.931 mii lei.

În ceea ce privește numărul efectiv de personal, acesta a scăzut în anul 2020 față de anul 2019 cu 7.043 persoane. Dintre cele mai mari scăderi, enumerăm:

- ✓ Regia Națională a Pădurilor Romsilva RA a scăzut numărul de personal cu 1.249 persoane;
- ✓ Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători - CFR - Călători SA a scăzut numărul de personal cu 695 persoane;
- ✓ Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. a scăzut numărul de personal cu 589 persoane;
- ✓ Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă "CFR- Marfă" SA a scăzut numărul de personal cu 535 persoane;
- ✓ Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. a scăzut numărul de personal cu 196 persoane;
- ✓ Compania Națională de Transporturi Aeriene Române Tarom SA a scăzut numărul de personal cu 284 persoane.

3.5 – Subvenții de la Bugetul de Stat acordate întreprinderilor publice centrale

TABEL– Situația subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2018-2020

ANUL	Total subvenții	din care:		Pondere total subvenții în PIB
		de exploatare	de investiții	
	1=2+3	2	3	4
	mii lei	mii lei	mii lei	%
2018	6.036.616	3.181.141	2.855.475	0,7033%
2019	8.072.365	4.112.649	3.959.716	0,8549%
2020	10.426.788	4.216.219	6.210.569	0,9853%
Anul 2020 raportat la anul 2019 -%	129,17%	102,52%	156,84%	

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

Prezentare grafică:

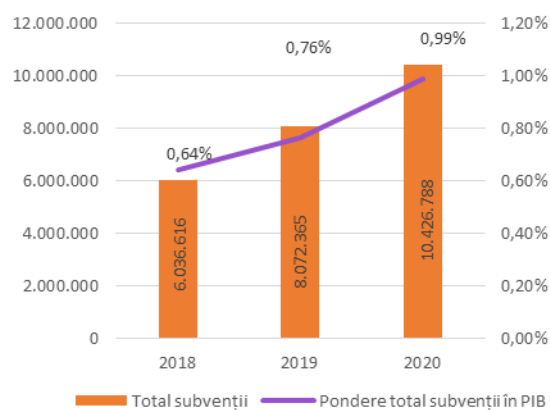
Ponderea subvențiilor acordate după destinația acestora în total general subvenții acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Evoluția subvențiilor totale acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2018-2020 și ponderea acestora în PIB

Sursa: calcule proprii MF

În anul 2020, față de anul 2019, volumul subvențiilor acordate întreprinderilor publice centrale a crescut cu 29,17%, respectiv cu suma de 2.354.423 mii lei.

În totalul subvențiilor acordate, în sumă de 10.426.788 mii lei, ponderea cea mai mare, în proporție de 40,44%, a fost acordată pentru activitatea de exploatare, în timp ce pentru investiții a fost acordat un procent de 59,56%. Astfel, se observă o creștere cu 2,52% a subvențiilor pentru activitatea de exploatare și cu 56,84% a subvențiilor pentru investiții în anul 2020 față de anul 2019. Ponderea subvențiilor totale în PIB a crescut de la 0,76% din PIB în anul 2019 la 0,99% din PIB în anul 2020.

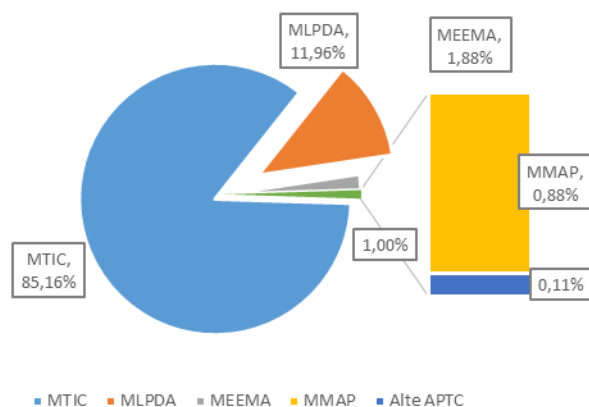
TABEL– Structura subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC grupate pe autorități publice tutelare și ordonate descrescător după subvențiile acordate de la bugetul de stat în anul 2020

Abreviere autoritate publică tutelară			Total subvenții	Total subvenții acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2018-2020 4=1+2+3
	2018	2019	2020	
	1 mii lei	2 mii lei	3 mii lei	
Total	6.036.616	8.072.365	10.426.788	24.535.769
MTIC	5.134.798	6.891.518	8.879.732	20.906.048
MLPDA	369.000	796.311	1.246.759	2.412.070
MEEMA	343.742	289.944	196.283	829.969
MMAP	71.919	74.079	92.193	238.191
MEdC	14.946	13.807	5.740	34.493
MMPS	0	441	5.409	5.850
SGG	10.302	6.034	325	16.661
MTS	0	0	248	248
ADS	143	91	95	329
MApN	0	4	4	8
AAAS	34	28	0	62
BNR	0	0	0	0
CD	89.062	0	0	89.062
MADR	0	0	0	0

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la anul raportării.

Prezentare grafică:

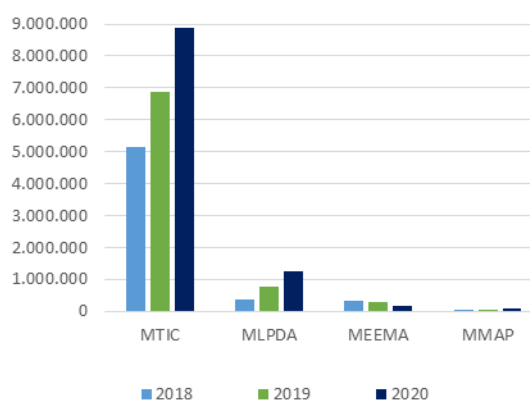
Subvenții acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în anul 2020 pe autorități publice tutelare

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Evoluția subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC grupate pe principalele APTC beneficiare în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF

În cursul anului 2020, ÎPC din subordinea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor au beneficiat de alocarea celei mai mari părți din suma totală a subvențiilor, respectiv în pondere de 85,16%, reprezentând 8.879.732 mii lei, urmat de ÎPC din subordinea Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației cu o pondere de 11,96%, reprezentând 1.246.759 mii lei și de ÎPC din subordinea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri cu o pondere de 1,88% reprezentând 196.283 mii lei. Toate celelalte ÎPC din subordinea altor autorități publice au beneficiat de 1% din suma totală a subvențiilor, reprezentând 104.014 mii lei.

Cele mai mari subvenții pentru **activitatea de exploatare** au fost acordate în anul 2020 ÎPC din subordinea următoarelor APTC:

- ✓ **Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor** - subvenții pentru activitatea de exploatare în sumă totală de 3.972.069 mii lei cu destinația acoperirii cheltuielilor de utilizare a infrastructurii, întreținerii și menținerii infrastructurii publice de transport și susținerea transportului public de călători, acoperirea cheltuielilor cu întreținerea și reparațiile, cu mentenanța materialului rulant aferent transportului de călători cu metroul, întreținerea și dezvoltarea infrastructurii rutiere;

- ✓ **Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri** - subvenții pentru activitatea de exploatare în sumă totală de 162.617 mii lei care au avut ca destinație principală închiderea minelor de cărbune necompetitive, ajutor de stat pentru închiderea minelor, programul anual de cercetare pentru energia nucleară.

Cele mai mari subvenții pentru **activitatea de investiții**, au fost acordate ÎPC din subordinea următoarelor APTC:

- ✓ **Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor** – subvenții pentru activitatea de investiții în sumă totală de 4.907.663 mii lei, cu destinația dezvoltarea și modernizarea infrastructurii publice de transport pentru asigurarea serviciului de interes economic general, finisaje instalații de transport local de călători, cale de rulare, executare lucrări de structură la stații de metrou, finanțare obiective de investiții pentru declanșarea procedurilor de expropriere;
- ✓ **Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației**- subvenții pentru activitatea de investiții în sumă totală de 1.246.759 mii lei cu destinația susținerii programului național de investiții de interes public sau social, sume alocate pentru obiective finanțate integral din venituri proprii, alocații de la bugetul de stat aferent programelor cu finanțare rambursabilă, program de dezvoltare comunitară în localitatea Hădăreni, județul Mureș.

În perioada 2018-2020 au fost alocate subvenții totale de la bugetul de stat pentru activitatea de exploatare și de investiții a ÎPC în sumă totală de 24.535.769 mii lei din care cea mai mare parte a fost alocată ÎPC din subordinea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor în sumă totală de 20.906.048 mii lei.

3.6 – Dividende și vărsăminte repartizate și virate de întreprinderile publice centrale

TABEL - Structura dividendelor/vărsămintelor repartizate și virate bugetului de stat din profitul ÎPC în perioada 2018-2020

Dividende/ Vărsăminte	Anul	Profit net	Dividende / Vărsăminte	Dividende / Vărsăminte
			REPARTIZATE către Bugetul de Stat din profit	VIRATE la Bugetul de Stat în exercițiul financiar următor
	0	1	2	3
		mii lei	mii lei	mii lei
Dividende	2018	5.420.078	3.541.566	4.294.567
Vărsăminte	2018	348.244	336.723	402.207
Dividende	2019	4.768.580	2.529.743	2.348.973
Vărsăminte	2019	272.950	140.885	122.222
Dividende	2020	5.295.412	2.473.629	2.473.170
Vărsăminte	2020	186.099	159.997	159.997
	2018	5.768.322	3.878.289	4.671.438
TOTAL dividende și vărsăminte	2019	5.041.530	2.670.628	2.471.195
	2020	5.481.511	2.633.626	2.633.167
Diferență 2020-2019		439.982	-37.002	161.972

Dintre cele 108 ÎPC active care au obținut **profit net** în anul 2020, doar 32 de ÎPC **au repartizat** dividende/vărsăminte **cuenite Bugetului de Stat în valoare totală de 2.633.626 mii lei**, conform tabelului.

Profitul net cumulativ obținut de cele 32 de ÎPC în anul 2020, în sumă de **5.481.511 mii lei**, a fost în creștere față de anul 2019 cu suma de **439.982 mii lei**. **Dividendele și vărsămintele repartizate** bugetului de stat de către ÎPC active au fost în sumă de **2.633.626 mii lei**, cu suma de **37.002 mii lei** mai mici față de anul 2019, datorate modului de repartizare a profitului net în acest an.

Deși 78 ÎPC au înregistrat profit net la finele anului 2020, ele nu au repartizat dividende/vărsăminte, întrucât, în majoritatea cazurilor, profitul net obținut a fost utilizat pentru acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți.

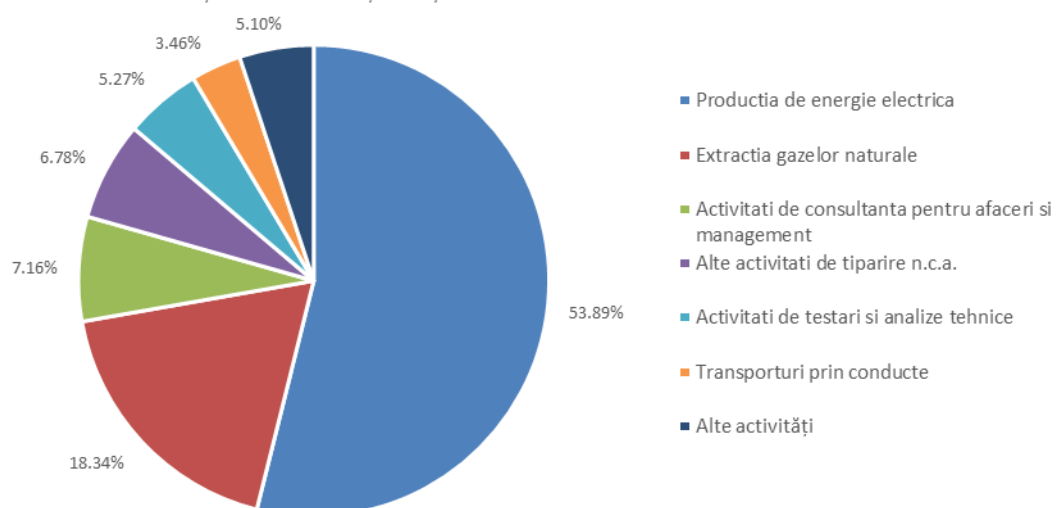
Din totalul sumelor **repartizate** la bugetul de stat, 93,92% reprezintă dividende ale societăților și companiilor, iar 6,08% reprezintă vărsăminte ale regiilor autonome, ponderi similare celor din anul 2019.

TABEL - Structura dividendelor/vărsămintelor repartizate bugetului de stat din profitul realizat în anul 2020 de ÎPC în funcție de sectoarele de activitate din economia națională în care ÎPC își desfășoară activitatea

Nr. crt.	Diviziune CAEN	Total dividende/vărsăminte repartizate bugetului de stat din profitul anului 2020
		mii lei
1	Productia de energie electrica	1.419.307
2	Extractia gazelor naturale	482.983
3	Activitati de consultanta pentru afaceri si management	188.543
4	Alte activitati de tiparire n.c.a.	178.537
5	Activitati de testari si analize tehnice	138.822
6	Transporturi prin conducte	91.133
7	Alte activități	134.302
TOTAL		2.633.626

Prezentare grafică:

Structura dividendelor/vărsămintelor repartizate bugetului de stat din profitul realizat în anul 2020 de ÎPC în funcție de sectoarele de activitate din economia națională în care ÎPC își desfășoară activitatea

Sursa: calcule proprii MFP

Dividendele/vărsămintele repartizate de ÎPC care activează în două sectoare de activitate respectiv „producția de energie electrică” și „extracția gazelor naturale” reprezintă 72,23% din totalul dividendelor/vărsămintelor repartizate de cele 32 ÎPC.

Nr. crt.	Denumire întreprindere publică	Profit net	Dividende /vărsăminte repartizate din profit către BS
		mii lei	mii lei
1	SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ÎN HIDROCENTRALE " HIDROELECTRICA" S.A.	1.451.575	1.029.819
2	SOCIETATEA NATIONALA "NUCLEARELECTRICA" SA	1.278.885	482.983
3	SOCIETATEA NATIONALA DE GAZE NATURALE " ROMGAZ " SA	699.322	389.488
4	COMPANIA NATIONALA "IMPRIMERIA NATIONALA" SA	396.628	188.543
5	COMPANIA NATIONALA "AEROPORTURI BUCURESTI" SA	192.586	175.212
6	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA	128.418	125.048
7	REGISTRUL AUTO ROMAN RA	175.001	56.075
8	FONDUL NATIONAL DE GARANTARE A CREDITELOR PENTRU ÎNȚEPRINDERILE MICI SI MIJLOCII SA - IFN	60.847	35.058
9	COMPANIA NATIONALA "LOTERIA ROMANA" SA	130.290	26.766
10	REGIA NATIONALA A PADURILOR ROMSILVA RA	144.957	25.382
Total primele zece întreprinderi publice după dividende/vărsăminte repartizate la bugetul de stat		4.658.508	2.534.374

În anul 2020, primele 10 IPC care au repartizat dividende/vărsăminte la bugetul de stat au avut o pondere de 96,23% din totalul general al dividendelor/vărsămintelor repartizate către bugetul de stat, iar în topul primelor zece ÎPC care au repartizat dividende/vărsăminte la bugetul de stat, în anul 2020 sunt aproximativ aceleași societăți ca în anul precedent. Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale "HIDROELECTRICA" S.A. este societatea care a repartizat cea mai mare sumă către stat sub formă de dividende/vărsăminte din profitul net cu o pondere de 39,10% din totalul general al dividendelor/vărsămintelor repartizate către bugetul de stat în anul 2020.

Dividendele/vărsămintele repartizate și virate la bugetul de stat de către ÎPC în anul 2020 sunt compuse din dividendele/vărsămintele repartizate din profitul net, din alte rezerve și din rezultat reportat.

Valoarea dividendelor/vărsămintelor repartizate la bugetul de stat de către ÎPC în anul 2020 este de 2.646.062 mii lei și care se compune din dividende repartizate din profitul net aferent anului 2019 în sumă de 2.633.626 mi lei, precum și din dividende/vărsăminte repartizate din rezultat reportat în sumă de 12.431 mi lei și din dividende/vărsăminte repartizate din Alte rezerve în sumă de 5 mii lei, conform prevederilor OUG nr. 29/2017.

3.7 – Primele zece întreprinderi publice centrale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2020

TABEL– Primele zece întreprinderi publice centrale active care au înregistrat cea mai mare pierdere brută în anul 2020 ordonate descrescător după pierderea brută înregistrată

Nr Crt	Denumire ÎPS	Anul	Plăți	Pierdere	Venituri	Cheltuieli	Pierdere
			restante	brută din	totale	totale	brută
			înregistrate	exploatare			
			1	2	4	5	6
			mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
1	SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A.	2020	8.681	853.594	2.358.115	3.297.524	939.409
2	COMPANIA NAȚIONALĂ DE TRANSPORTURI AERIE ROMÂNE TAROM SA	2020	101.918	459.039	652.854	1.095.175	442.321
3	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT FERROVIAR DE CĂLĂTORI - CFR - CĂLĂTORI SA	2020	254.768	364.900	2.022.098	2.398.586	376.488
4	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT FERROVIAR DE MARFĂ "CFR - MARFĂ" SA	2020	3.948.053	337.862	576.783	911.863	335.079
5	COMPANIA NAȚIONALĂ UNIFARM SA	2020	1.173.420	243.254	433.408	730.873	297.466
6	COMPANIA NAȚIONALĂ DE CĂI FERATE "CFR" SA	2020	104.598	289.433	5.083.993	5.365.675	281.683
7	METROREX SA	2020	0	210.531	1.050.964	1.261.540	210.575
8	COMPANIA NAȚIONALĂ "AEROPORTURI BUCUREȘTI" SA	2020	0	178.004	413.051	587.047	173.997
9	COMPANIA NAȚIONALĂ ROMTEHNICA SA	2020	0	37.154	76.964	139.616	62.652
10	ROMAERO SA	2020	51.390	56.512	122.318	178.090	55.772
Total general primele zece ÎPC care înregistrează pierdere brută		2020	5.642.828	3.030.283	12.790.547	15.965.989	3.175.442

Notă: în tabel s-a folosit starea ÎP la finele anului 2020.

Dintre **cauzele** care au determinat acumularea celor mai mari pierderi în anul 2020, amintim:

- ✓ **la Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A.** – reducerea veniturilor totale, din cauza lipsei cererii de energie în Sistemul Energetic Național, aceasta și ca urmare a reducerii activității în economia națională generată de măsurile luate de Guvern pentru reducerea răspândirii infecției cu virusul COVID 19 concomitent cu scăderea prețului la energia electrică, ceea ce a condus la reducerea profitului brut;
- ✓ **la Compania Națională de Transporturi Aeriene Române Tarom S.A.** – din cauza scăderii drastice a activității (prin scăderea numărului de curse și a numărului de pasageri transportați), aceasta fiind afectată de criza provocată pe perioada pandemiei cu virusul COVID 19;
- ✓ **la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” S.A.** – din cauza nealocării compensației pentru susținerea transportului feroviar public de călători, la nivelul necesarului și nerealizarea veniturilor bugetate ca urmare a situației epidemiologice determinată de răspândirea COVID 19, restrângerea dreptului de circulație;
- ✓ **la Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă „C.F.R. Marfă” S.A.** - nerealizarea veniturilor prognozate prin BVC aprobat pentru anul 2020; restricțiile impuse, reducerea în lanț a producției și diminuarea consumului de materii prime și energie pe fondul pandemiei COVID 19; condițiile externe de secetă au generat pierderi pentru produsele agricole cu impact negativ asupra transportului; preluarea unor clienți importanți de către operatori privați de transport feroviar;
- ✓ **la Unifarm SA** – achiziționarea de urgență a unor stocuri de materiale de protecție și dispozitive medicale la prețuri mult mai mari decât prețurile înregistrate în condiții normale, în contextul dezechilibrării pieței datorate ruperii lanțului de aprovizionare în perioada de debut a crizei sanitare precum și derularea contractelor aferente, în contextul crizei induse de pandemia COVID 19;
- ✓ **la Compania Națională de Căi Ferate CFR SA-** reducerea alocațiilor de la bugetul de stat (reducere față de alocările din anul 2019), reducerea veniturilor proprii și creșterea tuturor prețurilor și tarifelor aferente desfășurării activității curente; evoluția pandemiei cu COVID 19 care a condus la reducerea veniturilor proprii;
- ✓ **la Societatea Metrorex SA** – evoluția situației epidemiologice determinată de răspândirea COVID 19 care a condus la aplicarea unor măsuri de prevenire și la diminuarea numărului de călători transportați și implicit a veniturilor; neacordarea compensației/subvenției pentru transportul de călători cu metroul, în cuantumul fundamentat și solicitat;
- ✓ **la Compania Națională "Aeroporturi București" SA** - epidemia provocată din cauza COVID 19, restricționarea

circulației pentru persoane, suspendarea zborurilor comerciale, a condus la o scădere semnificativă a veniturilor realizate, determinând astfel pierdere;

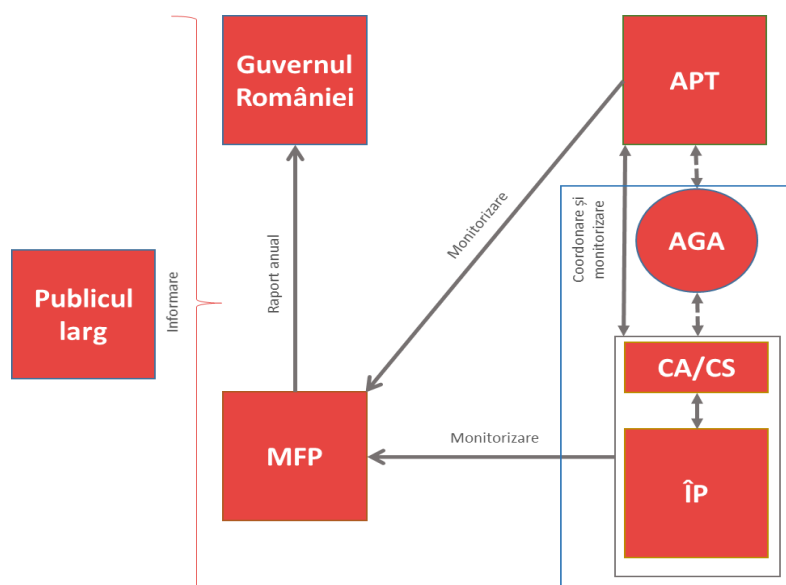
- ✓ **la Compania Națională Romtehnica SA** – din cauza deprecierii semnificative a valutei USD față de moneda națională în cursul anului 2020 (în evidența contabilă a Companiei se regăsesc atât creanțele în valuta USD rezultate din operațiuni de export efectuate înainte de anul 1990 către Marea Jamahirie Arabă Libiană Populară Socialistă, cât și acreditivele deschise în valuta USD pe seama fondurilor puse la dispoziție de Ministerul Apărării Naționale pentru achiziții de echipamente și servicii de la furnizorii externi precum și alte disponibilități în valuta USD implicate în activitatea de export);
- ✓ **la Societatea Romaero S.A.** – efectele neprevăzute ale pandemiei COVID 19, cheltuielile cu accesoriile aferente datoriilor bugetare istorice acumulate în ultimii 10 ani, găzduirea (forțată) a unui număr de opt aeronave dezafectate ce aparțin unor companii românești intrate în faliment.

Capitolul 4 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanta corporativă la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale

Introducere

Odată cu modificările aduse prin Legea nr. 111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice au fost desemnate rolurile și atribuțiile părților implicate în aplicarea acestei legislații respectiv a APTC, a MF și a organelor de conducere ale ÎPC.

Fluxul informațional cu privire la rolul și responsabilitățile participanților la procesul de implementare și monitorizare a prevederilor privind guvernanta corporativă se prezintă grafic, după cum urmează:

Conform prevederilor din Legea nr.111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, APTC aveau obligația **înființării structurilor de guvernanta corporativă proprii** care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de legislația privind guvernanta corporativă.

Pe parcursul anului 2020, din totalul de 16 entități care exercită calitatea de autoritate publică tutelară, un număr de **14 APTC au declarat înființarea unei structuri proprii** de guvernanta care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de O.U.G. nr.109/2011.

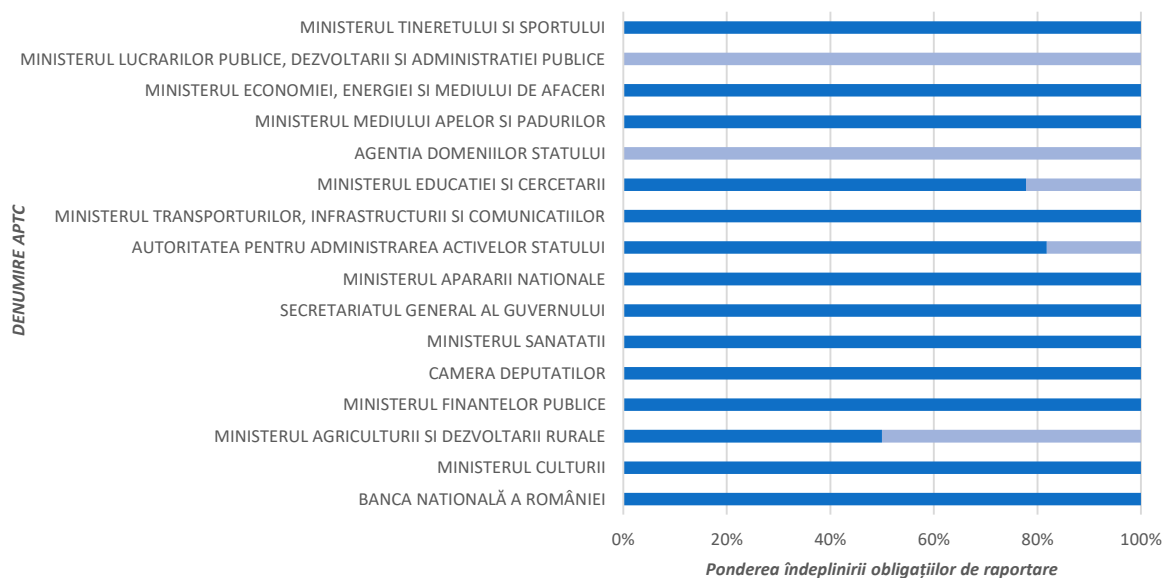
4.1 - Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare centrale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018

În conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1952/2018 un număr de 16 APTC aveau obligația de a transmite date și informații privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, pentru un număr de 151 ÎPC active. Această obligație a fost îndeplinită de 14 APTC pentru un număr **total de 142 ÎPC aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul acestora.**

Astfel, se constată **un grad de conformare de 94%** în ceea ce privește transmiterea datelor și informațiilor de către APTC privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, în creștere cu 10 procente față de raportarea datelor pentru anul 2019.

Stadiul transmiterii informațiilor de către APTC, pentru ÎPC aflate în subordine, în coordonare, sub autoritate ori în portofoliu este prezentat în graficul de mai jos:

Stadiul îndeplinirii obligațiilor de raportare, de către APTC, cf O.M.F.P. nr. 1952/2018

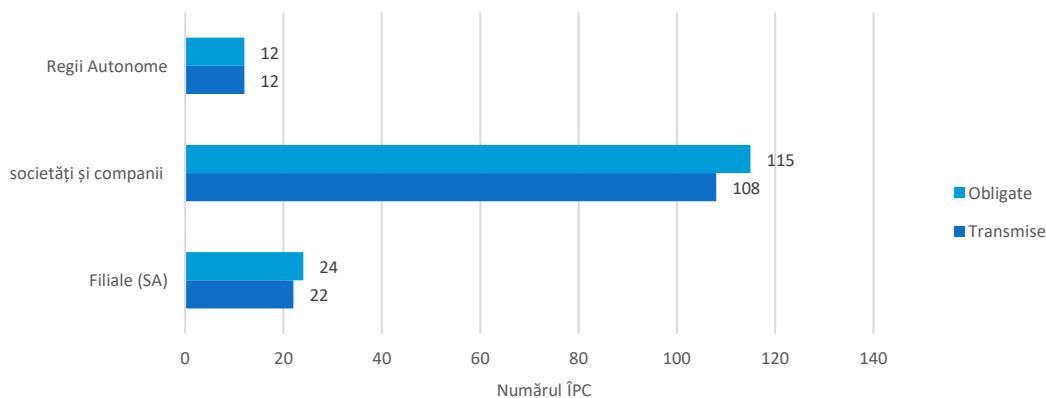
Sursă: calcule proprii MFP pe baza raportării de către APTC

Din analiza stadiului transmiterii informațiilor, de către APTC, se constată că nu au transmis date 5 APT-uri pentru un număr de 9 întreprinderi publice, după cum urmează:

- AUTORITATEA PENTRU ADMINISTRAREA ACTIVELOR STATULUI pentru: Agromec Utvin SA, Transauto SA
- AGENTIA DOMENIILOR STATULUI pentru: Agroprodcom Odorheiu Secuiesc SA, Sericarom SA, Agroprodcom Lazarea SA
- MINISTERUL LUCRARILOR PUBLICE, DEZVOLTARII SI ADMINISTRATIEI PUBLICE pentru: Compania Națională De Investiții " CNI "SA
- MINISTERUL EDUCATIEI SI CERCETARII pentru: Farmacia Veterinara F.M.V. SRL, Institutul De Cercetari In Transporturi Incertrans SA
- MINISTERUL AGRICULTURII SI DEZVOLTARII RURALE pentru: Piscicola SA

Stadiul transmiterii informațiilor pentru ÎPC aflate în subordine, în coordonare, sub autoritate ori în portofoliu, grupate în funcție de forma de organizare este prezentat în graficul următor:

Stadiul raportării, în funcție de tipul ÎPC

Sursa: calcule proprii MF pe baza raportărilor cf. OMFP nr.1952/2018

4.2 – Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație sau supraveghere și a directorilor sau directoratului la întreprinderile publice centrale

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, au rezultat următoarele date prezentate în tabel

Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație/supraveghere la ÎPC cf. O.U.G. nr 109/2011 în perioada 01.01.2020 – 31.12.2020, conform informațiilor transmise de către APTC

Anul	ÎPC obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011	din care:					
		a) TOTAL ÎPC în diferite stadii ale procesului de selecție,	din care:			b) TOTAL ÎPC pentru care procedura este nedecanșată	c) Total ÎPC pentru care APTC nu a transmis informații
			procedură definitivată	procedură reluată	procedură decanșată pentru prima dată		
		nr ÎPC 1=2+6+7	nr ÎPC 2=3+4+5	nr ÎPC 3	nr ÎPC 4	nr ÎPC 5	nr ÎPC 6
2017		145	86	26	10	50	27
2018		147	90	34	9	47	36
2019		146	85	26	7	52	38
2020		151	92	31	8	53	50

*) Calcule proprii MF bazate atât pe datele raportate prin S1100 cât și pe raportări anterioare ale APTC prin adrese semnate de conducătorul APTC.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția administratorilor/directorilor⁶, pe parcursul anului 2020, din totalul de **151 ÎPC obligate** la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă, stadiul se prezintă astfel:

✓ Din cele 31 ÎPC care au selectat administratorii/membrii CA/CS până la 31.12.2020, un număr de:

- a) **26 ÎPC au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și directorilor/membrilor directoratului după cum urmează:

Nr. crt.	Denumire Întreprindere Publică	Autoritate Publica Tutelară
0	1	2
1	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA	SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
2	COMPANIA NATIONALA DE TRANSPORT AL ENERGIEI ELECTRICE "TRANSELECTRICA" SA	SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
3	COMPANIA NATIONALA "IMPRIMERIA NATIONALA" SA	MINISTERUL FINANTELOR
4	COMPANIA DE ASIGURARI-REASIGURARI EXIM ROMANIA (CARE-ROMANIA) SA	MINISTERUL FINANTELOR
5	IMPRIMERIA BANCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI RA	BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
6	CONPET SA	MINISTERUL ENERGIEI
7	SNGN "ROMGAZ" SA-FILIALA DE ÎNMAGAZINARE GAZE NATURALE DEPOGAZ PLOIEȘTI SRL	MINISTERUL ENERGIEI
8	ELECTROCENTRALE GRUP S.A.	MINISTERUL ENERGIEI
9	SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ÎN HIDROCENTRALE " HIDROELECTRICA" S.A.	MINISTERUL ENERGIEI
10	MEDSERV MIN S.A.	MINISTERUL ENERGIEI
11	SOCIETATEA NATIONALA "NUCLEARELECTRICA" SA	MINISTERUL ENERGIEI
12	OIL TERMINAL SA	MINISTERUL ENERGIEI
13	SOCIETATEA DE ADMINISTRARE A PARTICIPAȚIILOR ÎN ENERGIE S.A.	MINISTERUL ENERGIEI
14	UZINA TERMoeLECTRICĂ MIDIA SA	MINISTERUL ENERGIEI

⁶ Prin denumirea de administrator/directorii ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere și respectiv directori / directorat

Nr. crt.	Denumire Întreprindere Publică	Autoritate Publica Tutelară
0	1	2
15	B.T.T.PERLA COSTINESTIULUI S.A.	MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI SI TURISMULUI
16	COMPANIA NAȚIONALĂ "ADMINISTRAȚIA PORTURILOR MARITIME" - S.A.CONSTANȚA	MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
17	COMPANIA NAȚIONALĂ ADMINISTRAȚIA CANALELOR NAVIGABILE SA	MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
18	ROMFILATELIA SA	MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
19	REGISTRUL AUTO ROMAN RA	MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
20	RO-ARMYSECURITY SA	MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
21	EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.	MINISTERUL EDUCATIEI
22	CENTRUL DE TEHNOLOGII,INVENTICA SI BUSINESS SA	MINISTERUL EDUCATIEI
23	ICTCM INSTITUTUL DE CERCETARE SI PROIECTARE TEHNOLOGICA PENTRU CONSTRUCTII MASINI SA	AUTORITATEA PENTRU ADMINISTRAREA ACTIVELOR STATULUI
24	COMALEX S.A.	AUTORITATEA PENTRU ADMINISTRAREA ACTIVELOR STATULUI
25	COMPANIA NATIONALA UNIFARM SA	MINISTERUL SANATATII
26	REGIA NATIONALA A PADURILOR ROMSILVA RA	MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

b) **5 ÎPC au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS **dar nu au declanșat** procesul de selecție al directorilor/membrilor directoratului;

✓ **61 ÎPC se află în diferite stadii de aplicare** a procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS , din care:

a) **8 ÎPC au reluat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS, ca urmare a expirării contractelor de mandat, a revocării din funcție de către organele statutare și a demisiei membrilor din CA/CS;

b) **53 ÎPC au declanșat pentru prima dată** procesul de selecție a administratorilor/ membrilor CA/CS, procesul fiind declanșat la:

- 33 ÎPC de către APTC;
- 20 ÎPC de către întreprinderea publică care deține o participație majoritară sau care îi asigură controlul.

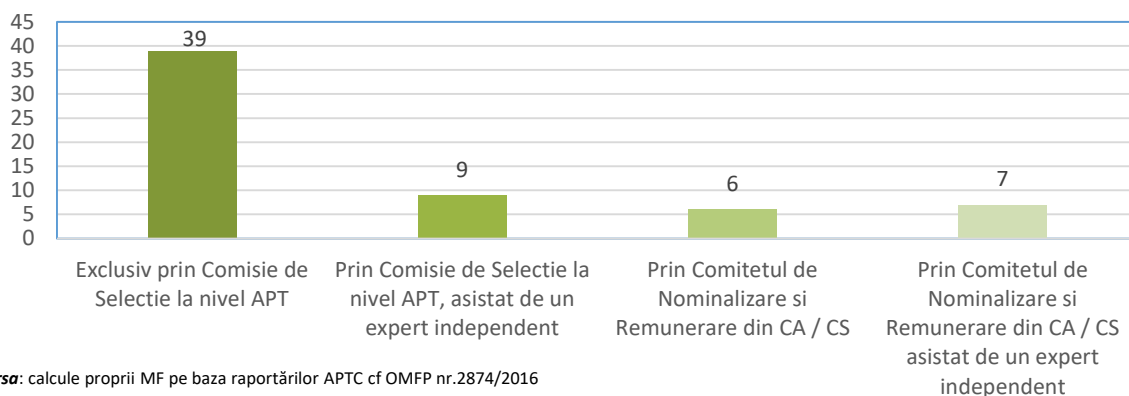
Din totalul de 53 ÎPC care au declanșat pentru prima dată procesul de selecție a CA/CS, pentru **47 societăți** numirile se fac prin **Hotărâre A.G.A.** și pentru **6 regii autonome** prin **Ordin al conducătorului APTC**.

✓ **50 ÎPC nu au declanșat** procedura de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS;

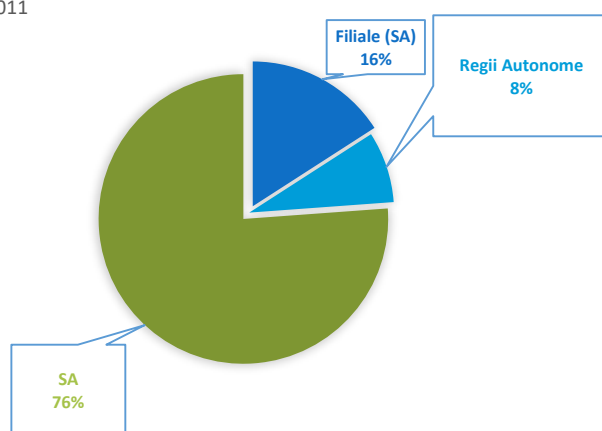
✓ **9 ÎPC pentru care APTC** nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

Față de anul 2019, se constată atât o creștere a numărului întreprinderilor publice care aplica prevederile O.U.G. nr.109/2011 de la 146 de ÎPC la 151 ÎPC și în același timp se observă o creștere cu 3% a numărului întreprinderilor publice aflate în diferite stadii de aplicare a procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011, de la 59 ÎPC la 61 ÎPC.

Responsabilii cu realizarea procesului de selecție, cât și forma juridică de organizare a ÎPC la care s-a declanșat procesul de selecție a administratorilor, sunt prezentate în cele 2 grafice de mai jos:

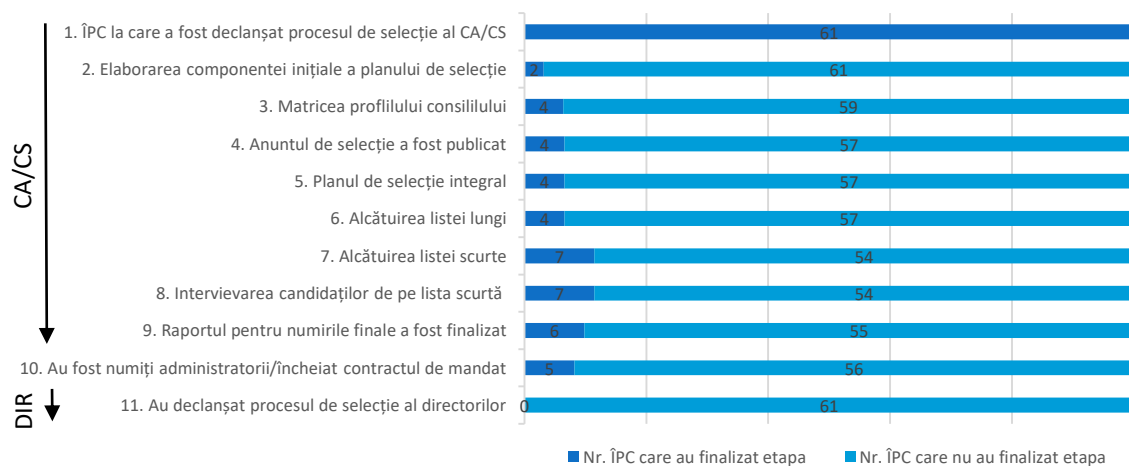
Forma juridică de organizare a ÎPC oblicate la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011

Astfel, se constată că majoritatea ÎPC care au declanșat procesul de selecție sunt organizate ca **societăți pe acțiuni** și majoritatea proceselor se desfășoară **prin comisia de selecție organizată la nivelul APTC**.

Stadiul etapelor procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și a directorilor/membrilor directoratului, la cele 61 ÎPC pentru care procesul de selecție a fost demarat sau reluat ca urmare a vacanțării unor posturi, dar **nu a fost finalizat**, se prezintă conform graficului:

Stadiul etapelor procesului de selecție al CA/CS și al directorilor

Ca urmare a analizei, se constată că din cele 61 ÎPC majoritatea întreprinderilor publice centrale se afla în stadii incipiente ale procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011, respectiv la elaborarea componentei inițiale a planului de selecție.

Ca urmare a nerespectării termenului legal prevăzut de legislația în vigoare pentru declanșarea/finalizarea procesului de selecție la ÎPC, precum și pentru netransmiterea formularului S1100 de către APTC, a fost transmisă către organele abilitate o situație a acestora, în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011.

În cazul ÎPC pentru care APTC nu a transmis formularul S1100, nu ne putem pronunța cu privire la respectarea prevederilor O.U.G. nr.109/2011.

4.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului la întreprinderile publice centrale

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011 la ÎPC la care a fost finalizat procesul de selecție a administratorilor și directorilor/directoratului există obligația încheierii contractelor de mandat între aceștia, pe de o parte, și APTC/consiliul de administrație, pe de altă parte. În contractele de mandat sunt stabiliți indicatorii cheie de performanță cu ajutorul cărora să se măsoare cantitativ și calitativ performanțele financiare și nefinanciare ale ÎPC.

Din informațiile centralizate se constată că pentru anul 2020, un număr de 31 ÎPC au raportat **indicatori cheie de performanță pentru administratori** și un număr de 26 ÎPC au raportat **indicatori cheie de performanță pentru directori**.

În funcție de resursele pe care le măsoară, în vederea desfășurării unei activități optime a întreprinderilor publice, indicatorii de performanță sunt împărțiți pe categorii, după cum urmează: indicatori cheie de performanță financiare, indicatori cheie de performanță **nefinancieri operaționali** și indicatori cheie de **guvernanță corporativă**.

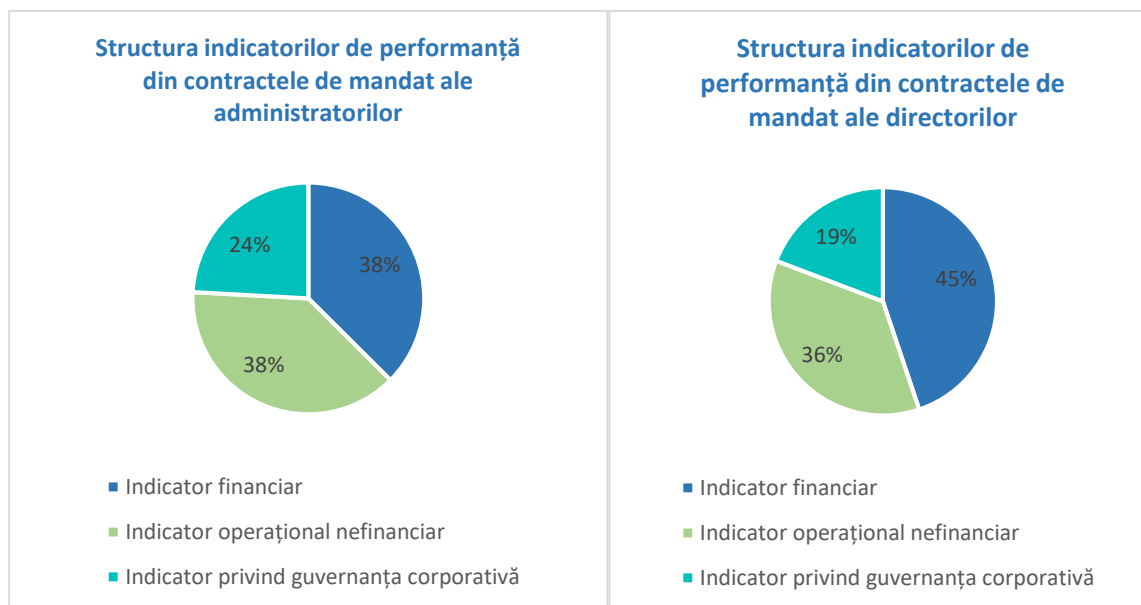
În urma analizei informațiilor transmise de către APTC, se observă că în contractele de mandat ale administratorilor și directorilor⁷ au fost aprobați indicatori cheie de performanță, după cum urmează:

Situația indicatorilor cheie de performanță raportați pentru administratori și directori ale ÎPC:

Tip indicator cheie de performanță	Număr total de indicatori raportați de 31 ÎPC pentru Administratori	Număr total de indicatori raportați de 26 ÎPC pentru Directori
	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>
	1	2
Indicator financiar	118	126
Indicator operațional nefinanciar	121	101
Indicator privind guvernanța corporativă	76	54
TOTAL	315	281

Atât în contractele de mandat ale administratorilor, cât și în cele ale directorilor predomină indicatorii cheie nefinancieri, urmați de indicatorii financieri operaționali, specifici fiecărei ÎPC în funcție de activitățile desfășurate, pentru ca cei de guvernanță corporativă să se situeze pe ultimul loc.

⁷ Prin denumirea de administratori ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere, iar prin denumirea de directori la directori/ membri ai directoratului

Situația îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor pe tipuri de indicatori

Tip indicator cheie de performanță	Număr total de indicatori cheie pentru Administratori	Număr indicatori cheie îndepliniți	Număr indicatori cheie neîndepliniți	Număr total de indicatori cheie pentru directori	Număr indicatori cheie îndepliniți	Număr indicatori cheie neîndepliniți
	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Indicator financiar	118	95	23	126	102	24
Indicator operațional nefinanciar	121	99	22	101	92	9
Indicator privind guvernanța corporativă	76	68	8	54	47	7
TOTAL	315	262	53	281	241	40

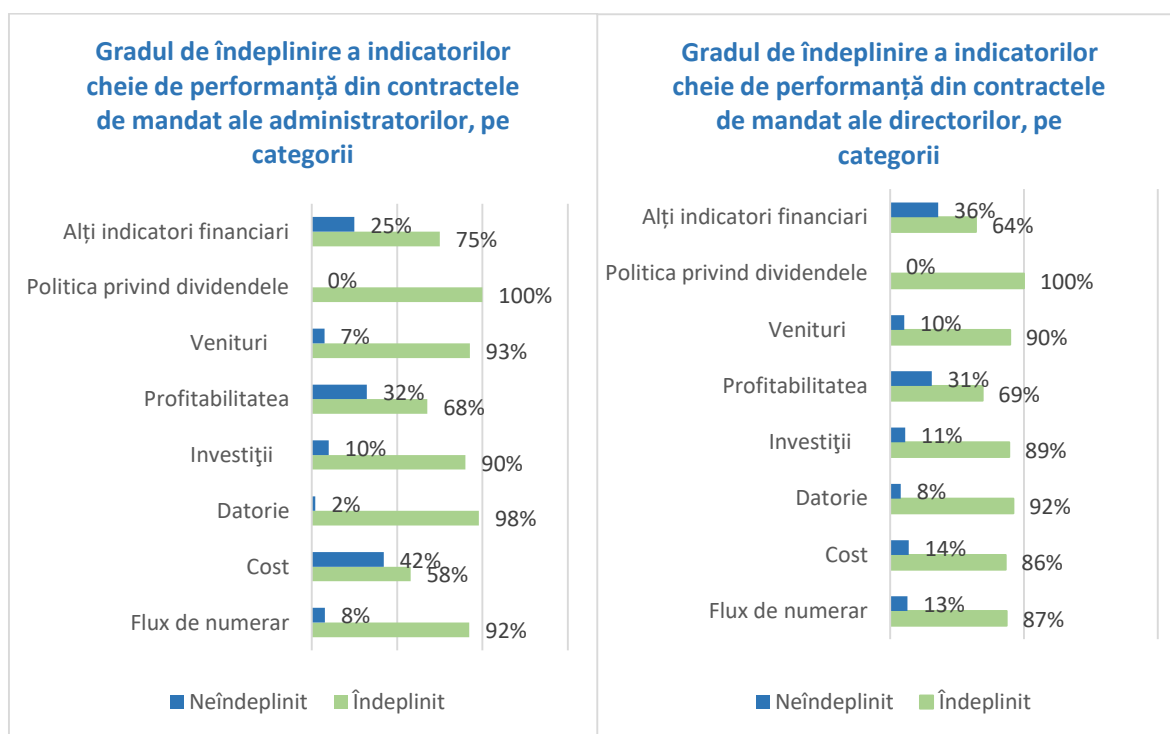
Cei 118 indicatori cheie de performanță financiari regăsiți în contractele de mandat ale administratorilor sunt grupați la rândul lor, în funcție de scopurile întreprinderilor publice, după cum urmează:

1. 17 indicatori privind **fluxul de numerar**;
2. 16 indicatori privind **costurile**;
3. 18 indicatori privind **datoriile**;
4. 20 indicatori privind **venitul**;
5. 23 Indicatori privind **profitabilitatea**;
6. 11 indicatori privind **investițiile**;
7. 2 indicatori privind **politica de dividende**;
8. 11 alți indicatori.
- 9.

Cei 126 indicatori cheie de performanță financiari regăsiți în contractele de mandat ale directorilor sunt grupați la rândul lor, în funcție de scopurile întreprinderilor publice, după cum urmează:

1. 14 indicatori privind **fluxul de numerar**;
2. 19 indicatori privind **costurile**;
3. 16 indicatori privind **datoriile**;
4. 29 indicatori privind **venitul**;
5. 27 Indicatori privind **profitabilitatea**;
6. 9 indicatori privind **investițiile**;
7. 2 indicatori privind **politica de dividende**;
8. 10 alți indicatori.

Din perspectiva realizării indicatorilor cheie de performanță din contractele de mandat ale administratorilor, respectiv ale directorilor, pe categorii de indicatori, situația se prezintă astfel

4.4 – Structura organelor de conducere ale întreprinderilor publice centrale, pe parcursul anului 2020

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, privind **structura consiliilor de administrație/supraveghere** la cele 142 ÎPC pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ din totalul de 610 posturi de administrator ocupate la 31.12.2020, un număr de:
 - 161 posturi sunt ocupate de administratori numiți **definitiv**, din care :
 - 127 au fost numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011;
 - 449 posturi sunt ocupate de administratori numiți **provizoriu**.

Față de anul 2019, **se remarcă o scădere** a numărului administratorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 3%, de la 131 la 127 de posturi.

- ✓ din totalul de 610 administratori în funcție la 31.12.2020:
 - 268 administratori **dețin o funcție publică / sunt angajați în instituții publice** ;

- 149 posturi de administrator sunt ocupate de **persoane de gen feminin** reprezentând o pondere de 25% din totalul administratorilor.

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, **privind structura directorilor/directoratului** la cele 142 ÎPC pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

✓ **din totalul de 194 posturi de director ocupate:**

- 71 posturi sunt ocupate de directori numiți **definitiv**:
 - 48 au fost numiți **conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011**;
- 123 de posturi sunt ocupate de directori numiți **provizoriu**;

Față de anul 2019, **se remarcă o creștere** a numărului directorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 4%, de la 46 la 48 posturi.

✓ **din totalul de 194 posturi de director ocupate:**

- 42 posturi de director sunt ocupate de persoane **de gen feminin** reprezentând o pondere de 22% din totalul directorilor;
- **din totalul de 194 posturi de director ocupate**, un număr de 9 posturi sunt ocupate de **directori financiari** numiți **conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011**;

4.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice centrale

Potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 544/2001, ÎP sunt asimilate categoriei instituțiilor publice și au obligația de a asigura transparența activității desfășurate, prin comunicarea din oficiu a anumitor informații de interes public, dar și de a răspunde solicitărilor, prin furnizarea informațiilor de interes public, în afara acelor informații exceptate potrivit reglementărilor legale în vigoare.

1. Transparență la nivelul ÎPC

Situația îndeplinirii obligațiilor de transparență conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 la nivelul ÎPC

Anul	2018	2019	2020
<i>U.M.</i>			
Număr total ÎPL obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011 care au transmis informații, din care:	147	146	151
au pagină de internet proprie	123	115	129
au publicat Raportul de audit la situațiile financiare anuale	98	90	94
au publicat raportările/situațiile financiare anuale	98	98	102
au publicat raportările contabile semestriale	93	95	96
au publicat Raportul administratorilor (CA/CS)	84	82	94
au publicat Codul de conduită etică și profesională	85	86	92
au publicat Lista administratorilor și CV-urile acestora	96	99	104
au publicat remunerațiile administratorilor și directorilor/directoratului	61	63	71
au publicat hotărârile A.G.A.	83	88	93
hotărârile A.G.A. sunt accesibile publicului larg fără parolă	83	82	91

Pentru cele **151 ÎPC obligate la respectarea obligațiilor de transparență** conform art. 51 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, se constată o evoluție ușor pozitivă în anul 2020 față de anii precedenți în ce privește respectarea obligațiilor de transparență la nivelul ÎPC, după cum urmează:

- ✓ o pondere de 85% ÎPC au pagină proprie de internet;

- ✓ o pondere de 67% au publicat raportările / situațiile financiare anuale (SFA);
- ✓ o pondere de 62% au publicat raportul de audit al situațiilor financiare anuale;
- ✓ o pondere de 64% au publicat raportările contabile semestriale;
- ✓ o pondere de 62% au publicat raportul administratorilor(CA/CS);
- ✓ o pondere de 61% au publicat Codul de conduită și etică profesională;
- ✓ o pondere de 69 % au publicat CV-urile administratorilor/directorilor, în creștere cu 1 % față de anul 2019 ;
- ✓ o pondere de 47% au publicat informații privind remunerațiile administratorilor/directorilor;
- ✓ o pondere de 62% au publicat Hotărârile AGA;
- ✓ la 60 % din ÎPC, Hotărârile AGA sunt accesibile publicului larg, fără parolă.

În anul 2020 se constată o creștere a gradului de conformare în ceea ce privește publicarea pe site-uri a tuturor informațiilor publicate conform obligațiilor de transparență conform art. 51 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, respectiv: raportul de audit al situațiilor financiare anuale , raportările contabile semestriale, raportul administratorilor, Codul de conduită și etică și Hotărârile AGA.

Pe viitor este necesară creșterea a gradului de conformare astfel încât toate ÎPC să îndeplinească obligațiile de transparență care le revin potrivit prevederilor legale în vigoare.

Pentru facilitarea accesului părților interesate la informații privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice și având în vedere prevederile art. 2 din Legea nr. 544/2001⁸ privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, **pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor a fost creat un domeniu specific întreprinderilor publice** care cuprinde informații privind:

- ✓ legislația în domeniul guvernanței corporative a întreprinderilor publice;
- ✓ rapoarte generale periodice privind activitatea întreprinderilor publice;
- ✓ informații de natură statistică și alte date cu caracter ocazional despre întreprinderile publice;
- ✓ prezentarea metodologiilor de evaluare și selecție cât și anunțuri legate de aceste metodologii;
- ✓ ghiduri și norme metodologice de aplicare a guvernanței corporative la întreprinderile publice.

Informațiile pot fi consultate la adresa de internet: <http://www.mfinante.gov.ro/echipa.html?pagina=domeniu>

Situația opiniilor de audit la situațiile financiare anuale ale ÎPC

Anul	Număr de ÎPC cu obligația publicării raportului de audit la situațiile financiare anuale	Nr. De ÎPC care au publicat Raportul de audit la situațiile financiare anuale	opinia de audit la situațiile financiare anuale este:		
			Cu rezerve	Fără rezerve	Imposibilitatea exprimării opiniei de audit
	nr ÎPC	nr ÎPC	nr ÎPC	nr ÎPC	nr ÎPC
2015	148	109	40	68	1
2016	148	86	22	63	1
2017	145	97	25	71	1
2018	147	98	28	67	3
2019	146	90	22	67	1
2020	151	94	24	69	1
Diferență 2020-2019	5	4	2	2	0

⁸ art. 2 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare în sensul prezentei legi:

a) prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată sub autoritatea sau, după caz, în coordonarea ori în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar, precum și orice operator sau operator regional, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se supun prevederilor prezentei legi partidele politice, federațiile sportive și organizațiile neguvernamentale de utilitate publică, care beneficiază de finanțare din bani publici;

b) prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației;

c) prin informație cu privire la datele personale se înțelege orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă.

Din informațiile centralizate, se constată că din cele 151 ÎPC care aveau obligația publicării pe pagina proprie de internet a raportului de audit la situațiile financiare încheiate pentru anul 2020, pentru un număr de **94 ÎPC a fost publicat raportul de audit pe pagina de internet a ÎP**. În ceea ce privește opiniile de audit formulate, se constată că pentru 69 ÎPC opiniile de audit au fost exprimate **fără rezerve**, pentru 24 ÎPC opiniile au fost exprimate **cu rezerve**, iar pentru 1 ÎPC auditorul a fost în **imposibilitatea exprimării opiniei de audit** datorită faptului că nu s-au obținut suficiente probe de audit sau probele de audit nu au fost adecvate pentru exprimarea opiniei de audit. Astfel, în cazul Companiei Naționale Unifarm SA auditorul a fost în imposibilitatea exprimării opiniei de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2019.

De asemenea se constată că din totalul de **94 de ÎPC** care au publicat raportul de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2020, un număr de **89 ÎPC** au publicate și rapoartele de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2019. Din analiza comparativă a datelor centralizate privind opiniile de audit rezultă următoarele:

- ✓ pentru un număr de 58 ÎPC opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2019 și anului 2020 a fost exprimată fără rezerve;
- ✓ pentru un număr de 2 ÎPC opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2020 a fost **exprimată fără rezerve**, comparativ cu anul 2019 pentru care opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2019 a fost cu rezerve. Exemplificăm în acest sens următoarele ÎPC: ADMINISTRATIA PATRIMONIULUI PROTOCOLULUI DE STAT RAADMINISTRATIA ROMANA A SERVICIILOR DE TRAFIC AERIAN ROMATSA RA

Dintre rezervele exprimate în opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2020, amintim cu titlu exemplificativ:

- ✓ Auditorul nu a participat la inventarierea faptică a imobilizărilor corporale și necorporale și a stocurilor de materii prime și materiale, a producției în curs de execuție, a produselor finite și mărfurilor;
- ✓ Imposibilitatea determinării necesității constituirii de ajustări pentru depreciere/provizioane suplimentare pentru creanțe, datorii, litigii în curs, imobilizări corporale și impactului corespunzător în contul de profit și pierdere și rezultatul reportat;
- ✓ Înregistrarea în contabilitate a unor imobilizări corporale de natura terenurilor și clădirilor pentru care ÎP nu deține titluri de proprietate;
- ✓ Valorile înregistrate în situațiile financiare la 31.12.2020 nu sunt comparabile cu cele rezultate în perioadele anterioare conform cerințelor IAS 8 în ceea ce privește rezultatul reportat și provizioanele;
- ✓ Imposibilitatea auditorului de a determina eventuale corecții necesare cu privire la clasificarea împrumuturilor pe termen lung (acestea sunt condiționate de îndeplinirea anumitor indicatori și pot determina solicitarea rambursării anticipate, determinând o datorie pe termen scurt).

PARTEA II – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTEPRINDERILOR PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2020

INTRODUCERE

Întreprinderile publice locale reprezintă un instrument necesar creării de valoare pentru comunitățile locale prin contribuția pe care o au în promovarea dezvoltării economice. Cele mai multe dintre ÎPL își desfășoară activitatea în cadrul unor piețe competitive, de aceea este deosebit de important să fie capabile să facă față exigențelor pieței.

La cele **1.238** de întreprinderi publice locale din România, autoritățile publice tutelare locale dețin participatii într-o pondere **de 0,50 %** în PIB, contribuind astfel la dezvoltarea economică națională. Cele mai multe dintre ÎPL își desfășoară activitatea cu preponderență în sectoare precum captarea, tratarea și distribuția apei, salubritate, transporturi și construcții.

Guvernarea ÎPL reprezintă o sarcină care impune o mare responsabilitate față de comunitățile locale iar autoritățile publice tutelare locale își asumă această responsabilitate prin implicarea în mod activ și profesionist în administrarea întreprinderilor publice la care dețin calitatea de autoritate publică tutelară. Întreprinderile publice au menirea să își desfășoare activitatea în mod eficient și profitabil pe termen lung astfel încât serviciile, utilitățile și beneficiile publice oferite de către acestea comunităților în mijlocul cărora activează să fie menținute la un nivel optim.

Autoritățile publice tutelare locale sunt obligate astfel ca prin implicarea în administrarea ÎPL și prin urmărirea atingerii obiectivelor de politică publică să genereze valoare pentru comunitate.

Majoritatea ÎPL sunt angajate în asigurarea infrastructurii și serviciilor conexe necesare pentru comunitățile locale (de exemplu, distribuția energiei electrice, a apei, termoficare, transporturi, etc).

Pe lângă faptul de a fi furnizorii semnificativi în domeniul infrastructurii, sectorul întreprinderilor publice este și un sector important în sine, deoarece **asigură peste 101.447 locuri de muncă**.

Una dintre cele mai mari provocări ale autorităților publice tutelare locale în calitate de acționar este de a asigura sustenabilitatea ÎPL în cadrul pieței în care activează astfel încât acestea să ofere servicii de calitate.

Din punct de vedere **al formei de organizare și a ponderii participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare locale la cele 1.238 ÎPL:**

- ✓ **862 sunt societăți cu răspundere limitată**, din care un număr de **821** sunt deținute în mod **integral** și un număr de **41** în mod **majoritar** de către autoritățile publice tutelare locale;
- ✓ **292 sunt societăți pe acțiuni** din care un număr de **261** sunt deținute în mod **integral** și un număr de 31 în mod **majoritar** de către autoritățile publice tutelare locale;
- ✓ **84 sunt regii autonome** deținute în mod **integral** de autoritățile publice tutelare locale.

Cifre cheie realizate de întreprinderile publice locale în anul 2020*

TABEL – Principali Indicatori economico-financiarî înregistrați de întreprinderile publice locale la 31.12.2020

Indicatori economico-financiarî	U.M.	Total general ÎPL Active	Total general ÎPL Inactive	Total general
		1	2	3=1+2
Număr întreprinderi publice	nr ÎPL	1.238	31	1.269
Cifra de afaceri netă	mii lei	12.207.501	799.740	13.007.240
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	156.659	-252.104	-95.444
Amortizare	mii lei	624.579	55.455	680.033
EBITDA	mii lei	781.238	-196.649	584.589
Venituri totale	mii lei	13.390.040	887.928	14.277.968
Cheltuieli totale	mii lei	13.277.896	1.128.136	14.406.031
Profit brut	mii lei	514.765	26.385	541.150
Pierdere brută	mii lei	402.621	266.592	669.213
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	112.144	-240.208	-128.064
Profit net	mii lei	436.023	23.581	459.604
Pierdere netă	mii lei	403.109	266.592	669.701
Rezultat Net	mii lei	32.914	-243.011	-210.097
Capitaluri proprii	mii lei	8.107.589	-968.577	7.139.011
Total active circulante	mii lei	10.965.429	554.246	11.519.675
Total active imobilizate	mii lei	16.586.263	669.381	17.255.644
Cheltuieli în avans	mii lei	88.423	10.723	99.146
Total active	mii lei	27.640.115	1.234.350	28.874.465
Datorii totale	mii lei	7.474.119	1.770.609	9.244.728
Datorii mai mari de 1 an	mii lei	2.529.505	482.665	3.012.170
Datorii mai mici de 1 an	mii lei	4.944.615	1.287.943	6.232.558
Plăți restante	mii lei	1.957.219	1.222.040	3.179.259
Nr efectiv de personal	nr pers	101.447	4.310	105.757

*⁹ În prezentul raport ÎPL inactive nu vor fi evidențiate întrucât acestea se află în proceduri prevăzute prin Legea nr. 85/2014 și nu pot fi monitorizate de MF în temeiul sau O.G. nr. 26/2013 acestea având numiți administratori speciali sau lichidatori judicari care se ocupă de administrarea acestora pe perioada insolvenței.

Capitolul 1 – Evoluția numărului de întreprinderi publice locale deținute de autoritățile publice locale pe parcursul anului 2020

În prezentul raport ÎPL inactive nu vor fi evidențiate întrucât acestea se află în proceduri prevăzute prin Legea nr. 85/2014 și nu pot fi monitorizate de Ministerul Finanțelor în temeiul O.G. nr. 26/2013 acestea având numiți administratori speciali sau lichidatori judiciari care se ocupă de administrarea acestora pe perioada insolvenței.

TABEL – Situația distribuției numărului ÎPL pe regiuni de dezvoltare în perioada 2018-2020

Anul	Societăți		Regii autonome	Total General
	Societăți pe acțiuni	Societăți cu răspundere limitată		
	1	2		
	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP
2018	279	879	92	1.250
2019	294	856	87	1.237
2020	292	862	84	1.238

Ca urmare a acțiunii permanente de identificare a entităților care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 1 al Ordonanței Guvernului nr. 26/2013¹⁰, față de numărul de 1.237 ÎPL monitorizate în anul 2019, în anul 2020 în activitatea de monitorizare a fost adăugat un număr de **46 ÎPL nou identificate** sau înființate. Din activitatea de monitorizare au fost **eliminate** un număr de **45 ÎPL care au intrat în proceduri prevăzute de Legea nr. 85/2014** sau **ÎPL la care APTL nu mai dețin participații majoritare ori au fost radiate** de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, astfel încât la finalul anului 2020 numărul întreprinderilor publice la care autoritățile publice tutelare locale dețin controlul să fie de **1.238 întreprinderi publice**.

Pe parcursul anului 2020 au fost incluse în activitatea de monitorizare **un număr suplimentar de 46 întreprinderi publice** acestea îndeplinind condițiile pentru a fi încadrate în activitatea de monitorizare conform O.G nr. 26/2013, din care 3 societăți pe acțiuni și 43 societăți cu răspundere limitată.

TABEL – Situația distribuției numărului ÎPL pe regiuni de dezvoltare în perioada 2018-2020

Regiune de dezvoltare	2018	2019	2020
	nr. ÎPL	nr. ÎPL	nr. ÎPL
	1	2	3
BUCURESTI-ILFOV	84	89	90
CENTRU	177	169	169
NORD-EST	107	101	94
NORD-VEST	174	183	185
SUD	203	212	212
SUD-EST	159	153	154
SUD-VEST	190	179	176

¹⁰ Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

VEST	156	151	158
TOTAL GENERAL	1.250	1.237	1.238

TABEL – Situația unor indicatori economico-financiari realizați de ÎPL în anul 2020 pe regiuni de dezvoltare

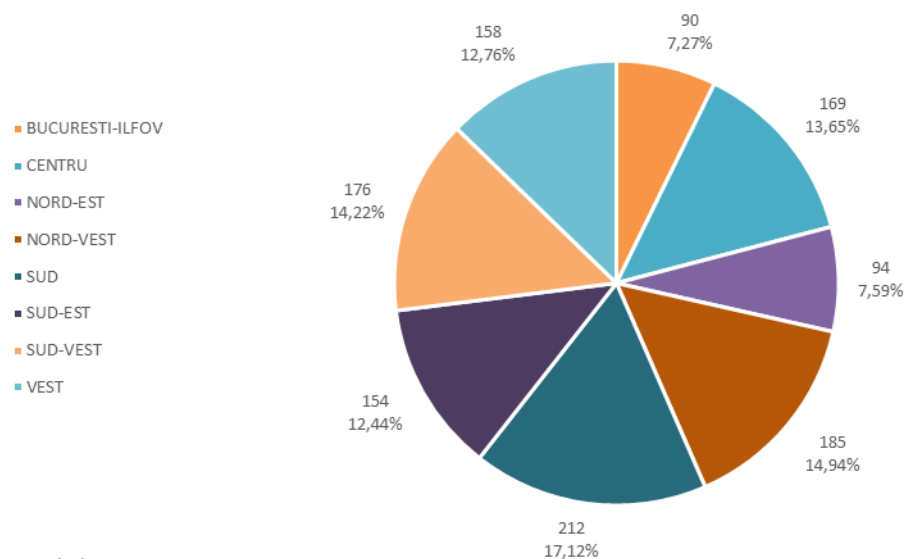
Regiune de dezvoltare	Nr. ÎPL 2020	Cifra de afaceri netă	Nr. efectiv de personal	Rezultat brut	Dividende/Vărsăminte repartizate în anul 2020
		mii lei	nr. pers	mii lei	mii lei
	1	2	3	4	5
BUCUREȘTI-ILFOV	90	3.875.522	24.598	-157.358	3.372
CENTRU	169	1.153.465	9.721	64.545	23.963
NORD-EST	94	1.259.157	11.738	47.616	9.146
NORD-VEST	185	1.691.882	13.219	68.242	11.219
SUD	212	983.634	10.942	1.383	6.143
SUD-EST	154	1.428.889	13.150	55.964	4.220
SUD-VEST	176	710.425	8.527	32.506	3.240
VEST	158	1.104.526	9.552	-754	1.957
TOTAL GENERAL	1.238	12.207.501	101.447	112.144	63.260

Cele mai profitabile ÎPL se regăsesc în regiunea Nord-Vest înregistrând un rezultat brut în sumă totală de 68.242 mii lei, iar cele mai puțin profitabile ÎPL active sunt cele din regiunea București-Ilfov înregistrând un rezultat brut (pierdere) în sumă totală de 157.358 mii lei și cel mai mare număr de personal angajat dintre toate regiunile.

În anul 2020, deși regiunea cu cea mai mare cifră de afaceri netă o înregistrează ÎPL din regiunea București-Ilfov cu cifră de afaceri în sumă totală de 3.875.522 mii lei, aceasta înregistrează și cea mai mare pierdere brută în sumă de 157.358 mii lei. Un echilibru se păstrează în regiunea NORD-VEST între cifra de afaceri de 1.691.882 mii lei și rezultatul brut de 68.242 mii lei.

Prezentare grafică:

Ponderea numărului de ÎPL active pe regiuni de dezvoltare în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF

TABEL – ÎPL după forma de organizare, evoluție în perioada 2018-2020

Formă de organizare ÎPL	2018	2019	2020
	nr. ÎPL	nr. ÎPL	nr. ÎPL
	1	2	3
RA	92	87	84
SA	279	294	292
SRL	879	856	862
Total general	1.250	1.237	1.238

Capitolul 2 – Evoluția participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare locale la întreprinderile publice locale

Unitățile administrativ – teritoriale dețin participații în proporție majoritară, fapt care le asigură controlul, la un număr de 1.238 ÎPL active după cum urmează:

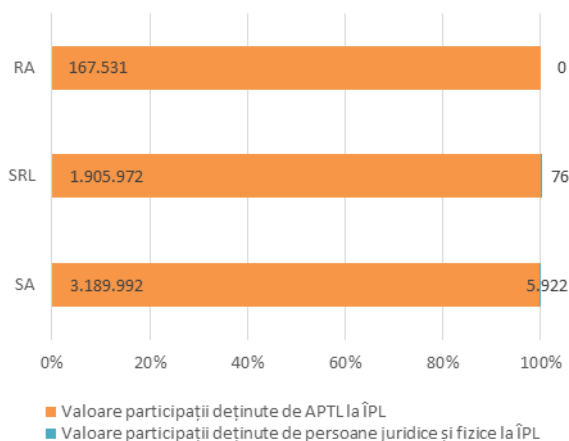
- ✓ 292 ÎPL organizate ca societăți pe acțiuni și sunt deținute de unitățile administrativ-teritoriale prin APTL în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 862 ÎPL organizate ca societăți cu răspundere limitată și sunt deținute de unitățile administrativ-teritoriale prin APTL în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 84 ÎPL organizate ca regii autonome și sunt deținute de unitățile administrativ-teritoriale prin APTL în proporție integrală.

TABEL – Evoluția participațiilor deținute de unitățile administrativ-teritoriale la ÎPL active în perioada 2018-2020

Mod organizare societăți	Anul	Nr ÎPL	Valoare capital social sau patrimoniu deținut de APTL mii lei	Valoare capital social deținut de PERSOANE JURIDICE ȘI FIZICE mii lei	Nr total acțiuni sau părți sociale deținute de APTL nr	Valoare nominală medie estimată pe acțiune/ parte socială lei/acțiune sau parte socială
Societăți pe acțiuni la care APTL deține capital social	2018	279	2.801.251	110.283	399.927.524	7,00
	2019	294	3.428.472	4.891	454.024.832	7,55
	2020	292	3.189.992	5.922	441.174.655	7,23
Societăți cu răspundere limitată la care APTL deține părți sociale	2018	879	1.456.829	27.996	67.629.705	21,54
	2019	856	1.736.801	27.773	50.959.399	34,08
	2020	862	1.905.972	76	48.337.251	39,43
Regii autonome la care APTL deține patrimoniu	2018	92	304.051	N/A	N/A	N/A
	2019	87	190.490	N/A	N/A	N/A
	2020	84	167.531	N/A	N/A	N/A
TOTAL GENERAL PE ANI	2018	1.250	4.562.131	138.279	468.852.229	9,08
	2019	1.237	5.355.762	32.664	504.984.230	10,23
	2020	1.238	5.263.495	5.998	489.511.905	10,41

Prezentare grafică:

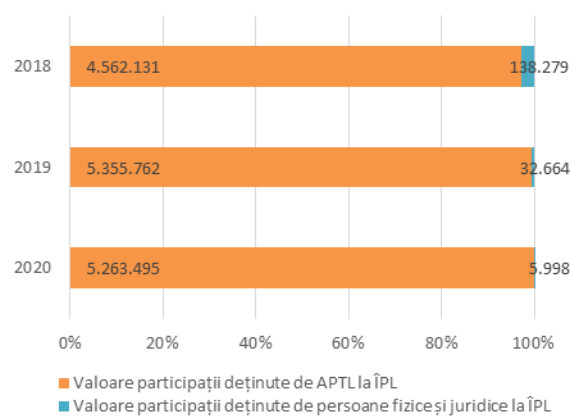
Structura participațiilor ÎPL active în anul 2020 după forma de organizare a ÎPL, mii lei

Sursa: Calcule proprii MF pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Prezentare grafică:

Valoare participații deținute de APTL comparativ cu participațiile deținute de persoane juridice și fizice la ÎPL active, mii lei

Sursa: Calcule proprii MF pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Din datele înscrise în tabelul prezentat mai sus la sfârșitul anului 2020, raportat la finalul anului 2019, valoarea participațiilor deținute de APTL la ÎPL active este în sumă de **5.263.495 mii lei**, în scădere **cu suma de 92.268 mii lei (1,72%)** față de anul 2019, iar valoarea medie estimată pe acțiune/parte socială înregistrează la finalul anului 2020 valoarea de 10,41 lei pe acțiune/parte socială. Valoarea totală a capitalului social/patrimoniului deținut de APTL la ÎPL active înregistrează în anul 2020 o pondere de **0,50% din PIB**.

Reducerea volumului participațiilor deținute de APTL la ÎPL active în anul 2020 se datorează, în principal, următoarelor acțiuni:

- ✓ **Creșterea participațiilor deținute de APTL la ÎPL active** urmare înființării/identificării unui număr de **46 ÎPL** care au fost introduse în acțiunea de monitorizare în anul 2020 cu suma totală de **18.202 mii lei** și prin **majorarea capitalului social** la un număr de **113 ÎPL** cu suma totală de **410.639 mii lei**;
- ✓ **Diminuări ale participațiilor deținute de APTL la ÎPL**, prin **eliminarea** din activitatea de monitorizare a unui număr de **45 ÎPL** active urmare radierii de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, a privatizării sau a intrării în proceduri prevăzute de Legea nr. 85/2014 la care APTL dețineau participații în sumă totală de **431.059 mii lei** și **prin diminuarea participațiilor** deținute de APTL la **36 ÎPL** cu suma totală de **90.050 mii lei**.

Capitolul 3 – Principalii indicatori economico-financiarî înregistraţi în anul 2020 de întreprinderile publice locale

3.1 – Principalii indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice locale

TABEL - Evoluţia unor indicatori economico-financiarî înregistraţi de ÎPL la 31 decembrie 2020 în perioada 2018-2020, determinată prin însumarea datelor din situaţiile financiare anuale:

Indicatori economico-financiarî	U.M.	Anul	ÎPL ACTIVE care au date comparative pe întreaga perioadă	ÎPL ACTIVE care nu au date comparative pe întreaga perioadă	Total general ÎPL Active
			1	2	3=1+2
Număr întreprinderi publice	nr ÎPL	2018	1.134	116	1.250
	nr ÎPL	2019	1.134	103	1.237
	nr ÎPL	2020	1.134	104	1.238
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	2018	322.139	-45.145	276.994
	mii lei	2019	385.541	-19.405	366.136
	mii lei	2020	291.243	-134.584	156.659
EBITDA	mii lei	2018	849.917	-29.183	820.734
	mii lei	2019	979.600	-13.024	966.576
	mii lei	2020	910.048	-128.810	781.238
Profit brut	mii lei	2018	515.027	3.750	518.777
	mii lei	2019	536.500	10.449	546.949
	mii lei	2020	507.037	7.728	514.765
Pierdere brută	mii lei	2018	229.150	46.535	275.685
	mii lei	2019	209.008	23.149	232.157
	mii lei	2020	260.353	142.268	402.621
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	2018	285.877	-42.784	243.093
	mii lei	2019	327.493	-12.700	314.792
	mii lei	2020	246.684	-134.540	112.144
Rezultat Net	mii lei	2018	195.792	-43.165	152.626
	mii lei	2019	238.767	-14.355	224.412
	mii lei	2020	168.010	-135.096	32.914
Cifra de afaceri netă	mii lei	2018	8.989.315	463.206	9.452.521
	mii lei	2019	10.670.101	288.337	10.958.439
	mii lei	2020	10.877.496	1.330.005	12.207.501
Capitaluri proprii	mii lei	2018	7.171.265	-49.526	7.121.739
	mii lei	2019	7.621.115	349.127	7.970.242
	mii lei	2020	8.077.975	29.614	8.107.589
TOTAL ACTIVE	mii lei	2018	23.895.774	909.306	24.805.080
	mii lei	2019	24.354.948	755.734	25.110.682
	mii lei	2020	26.947.563	692.552	27.640.115
Datorii totale	mii lei	2018	4.846.590	804.857	5.651.447
	mii lei	2019	5.923.682	378.496	6.302.179
	mii lei	2020	6.811.700	662.420	7.474.119
Plăţi restante	mii lei	2018	2.105.145	747.794	2.852.939
	mii lei	2019	990.570	84.812	1.075.382
	mii lei	2020	1.865.640	91.579	1.957.219
Nr efectiv de personal	nr. pers	2018	95.110	3.135	98.245
	nr. pers	2019	97.000	718	97.718

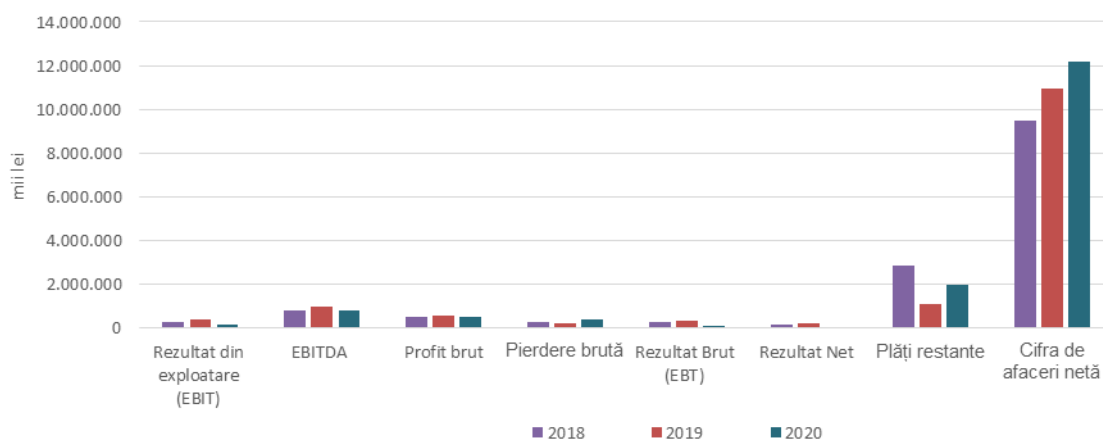
nr. pers	2020	97.929	3.518	101.447
----------	------	--------	-------	---------

În scopul stabilirii unor date comparative privind evoluția indicatorilor economico-financiari în perioada 2018-2020 indicatorii economico-financiari au fost grupați în funcție de ÎPL active care au date comparative pe întreaga perioadă, respectiv au existat în activitatea de monitorizare pe parcursul ultimilor 3 ani.

Astfel cele 1.238 ÎPL active existente în activitatea de monitorizare la 31.12.2020 au fost grupate în 1.134 ÎPL active care au existat în activitatea de monitorizare și au date comparative pe ultimii 3 ani și ÎPL active care nu au date comparative pe ultimii 3 ani datorită intrării în activitatea de monitorizare ca urmare a identificării acestora ulterior datei de 31.12.2018, sau datorită ieșirii din activitate de monitorizare urmare intrării acestora în procedura de insolvență, radierii acestora de la Oficiul Național al Registrului Comerțului sau privatizării acestora.

Prezentare grafică:

Evoluția principalilor indicatori economico-financiari înregistrați de ÎPL active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

În anul 2020, comparativ cu nivelul anului 2019, pentru cele 1.238 ÎPL active se observă modificări la principalii indicatori, astfel:

- ✓ **cifra de afaceri netă** a crescut pe total cu suma de **1.249.062 mii lei** de la 10.958.439 mii lei la 12.207.501 mii lei;
- ✓ **rezultatul brut din exploatare** a scăzut cu suma de **209.477 mii lei** de la 366.136 mii lei la 156.659 mii lei;
- ✓ per total **rezultatul brut** a scăzut cu suma de **202.648 mii lei** de la 314.792 mii lei la 112.144 mii lei;
- ✓ **profitul brut** a scăzut per total cu suma de **32.184 mii lei** de la 546.949 mii lei la 514.765 mii lei;
- ✓ **pierderea brută** a crescut per total cu suma de **170.464 mii lei** de la 232.157 mii lei la 402.621 mii lei;
- ✓ **rezultatul net** per total a scăzut cu suma de **191.498 mii lei** de la 224.412 mii lei la 32.914 mii lei;
- ✓ **EBITDA** per total a scăzut cu suma de **185.338 mii lei** de la 966.576 mii lei la 781.238 mii lei;
- ✓ **plățile restante** au crescut per total cu suma de **881.837 mii lei** de la 1.075.382 mii lei la 1.957.219 mii lei.

O creștere semnificativă a plăților restante a fost înregistrată de următoarele ÎPL: Societatea de Transport București STB SA cu o creștere în sumă de 513.541 mii lei, Amenajare Edilitară și Salubritate SA cu o creștere în sumă 71.683 mii lei, Compania Municipală Termoenergetica București SA cu o creștere în sumă de 64.785 mii lei.

Astfel, se observă că evoluția indicatorilor economico-financiari la finele anului 2020, față de anul precedent, este nefavorabilă, din cauza faptului că rezultatul brut înregistrează scădere cu suma de 202.648 mii lei, acesta fiind o consecință a creșterii pierderii brute cu suma de 170.464 mii lei și a scăderii profitului brut cu suma de 32.184 mii lei.

Societatea de Transport București STB S.A. înregistrează cele mai mari plăți restante dintre ÎPL din cauza neîncasării creanțelor restante și în consecință a neachitării soldurilor restante la furnizorii de materiale, energie, piese de schimb precum și a sumelor datorate Bugetului de stat. Perioada de pandemie a afectat în principal ÎPL care activează în sectorul transporturi terestre de călători din cauza restricțiilor de circulație impuse de autorități.

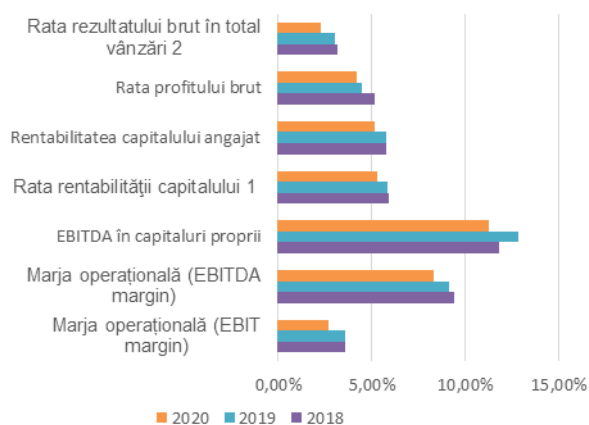
În scopul determinării cât mai exacte a indicatorilor medii de performanță ai ÎPL active aceștia au fost calculați pentru aceleași 1.134 ÎPL active care au date comparative în perioada 2018-2020. Indicatorii medii de performanță ai ÎPL active sunt prezentați în tabelul următor.

TABEL – Indicatorii medii de performanță realizați de aceleași 1.134 ÎPL active existente în activitatea de monitorizare în perioada 2018-2020 se prezintă după cum urmează:

Indicatori economico - financiari	Formula utilizată	U.M.	Total general ÎPL active cu date comparative în perioada 2018-2020 și care există în activitatea de monitorizare la 31.12.2020			DIFERENȚĂ
Anul			2018	2019	2020	2020-2019
			1	2	3	4=3-2
Număr efectiv de ÎPL	nr. ÎP		1.134	1.134	1.134	0
Rentabilitate						
Marja operațională (EBIT margin)	EBIT / Cifra de afaceri	%	3,58%	3,61%	2,68%	-0,94%
Marja operațională (EBITDA margin)	EBITDA / Cifra de afaceri	%	9,45%	9,18%	8,37%	-0,81%
EBITDA în capitaluri proprii	EBITDA / Capitaluri proprii	%	11,85%	12,85%	11,27%	-1,59%
Rata rentabilității capitalului 1	Profit net / Capitaluri proprii	%	5,93%	5,89%	5,31%	-0,58%
Rata rentabilității capitalului 2	Rezultat net / Capitaluri proprii	%	2,73%	3,13%	2,08%	-1,05%
Rentabilitatea capitalului angajat	Profit brut din exploatare / (Datorii pe termen lung + Capital propriu)	%	5,77%	5,79%	5,19%	-0,60%
Rata profitului brut	Profit brut/Venituri totale	%	5,20%	4,51%	4,21%	-0,30%
Rata profitului brut în total vânzări 1	Profitul brut / Cifra de afaceri	%	5,73%	5,03%	4,66%	-0,37%
Rata rezultatului brut în total vânzări 2	Rezultat brut / Cifra de afaceri	%	3,18%	3,07%	2,27%	-0,80%
Lichiditate						
Lichiditatea curentă	Active circulante/Datorii pe termen scurt	%	313,88%	249,16%	239,98%	-9,18%
Lichiditatea imediată	(Active circulante-Stocuri)/Datorii curente	%	291,90%	233,25%	224,17%	-9,08%
Risc						
Rata de acoperire a dobânzii	EBIT/Cheltuiala cu dobânda	%	508,81%	521,78%	453,85%	-67,93%
Gradul de îndatorare	Datorii totale / Active totale	%	20,28%	24,32%	25,28%	0,96%
Activitate (gestiune)						
Viteza rotație imobilizărilor	Cifra de afaceri / Active imobilizate	%	56,09%	66,50%	65,87%	-0,63%
Viteza rotație active totale	Cifra de afaceri / Active totale	%	37,62%	43,81%	40,37%	-3,45%

Prezentare grafică:

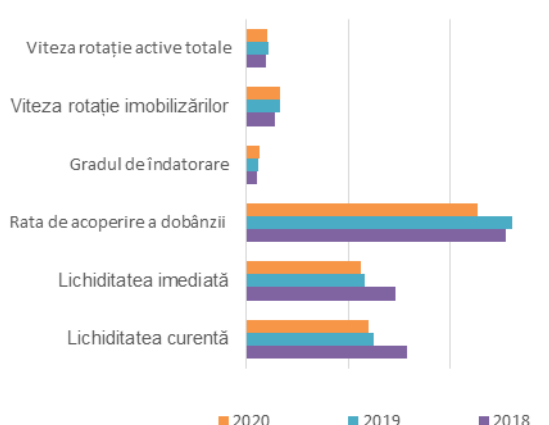
Evoluția indicatorilor de **rentabilitate** pentru aceleași 1.134 ÎPL active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

Prezentare grafică:

Evoluția indicatorilor de **lichiditate, risc și gestiune** pentru aceleași 1.134 ÎPL active în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

Cifra de afaceri netă la nivelul ÎPL a crescut în anul 2020 față de 2019 determinând scăderea indicatorilor de rentabilitate a capitalului angajat și a ratei rentabilității capitalului determinate pe baza capitalului propriu cu circa 0,94 până la 1,59 puncte procentuale. Indicatorii privind ratele profitului brut și a rezultatului brut au scăzut determinate de creșterea cifrei de afaceri într-un ritm mai mare decât a profitului în anul 2020 raportat la anul 2019.

În ceea ce privește indicatorii de lichiditate se constată că ÎPL își mențin indicatorii de lichiditate, atât de lichiditate curentă cât și lichiditate imediată la un nivel ridicat (peste 200%) situându-se la un nivel potrivit în această proporție, întrucât asigură acoperirea tuturor datoriilor curente prin rotația activelor circulante. Deși acești indicatori s-au redus în anul 2020 față de anul 2019 cu 9,18% în cazul lichidității curente și cu 9,08% în cazul lichidității imediate, acest fapt poate semnala că stocurile nu sunt supradimensionate iar nivelul numerarului este potrivit.

Rata de acoperire a dobânzilor se situează încă la un nivel scăzut 453,85% confirmând astfel scăderea profiturilor și distribuirea de dividende mai mici acționarilor urmare plății dobânzilor anuale. Gradul de îndatorare a crescut de la 24,32% în 2019 la 25,28% în 2020 și se menține la un nivel bun. Deși în anul 2020 ÎPL au apelat la împrumuturi mai mari cu toate acestea nivelul gradului de îndatorare este mic fapt care poate evidenția o reținere a ÎPL în apelarea la împrumuturi.

Viteza de rotație a activelor imobilizate și cea a activelor totale înregistrează o scădere în 2020 fapt care confirmă creșterea eficienței în administrarea activelor la nivelul ÎPL.

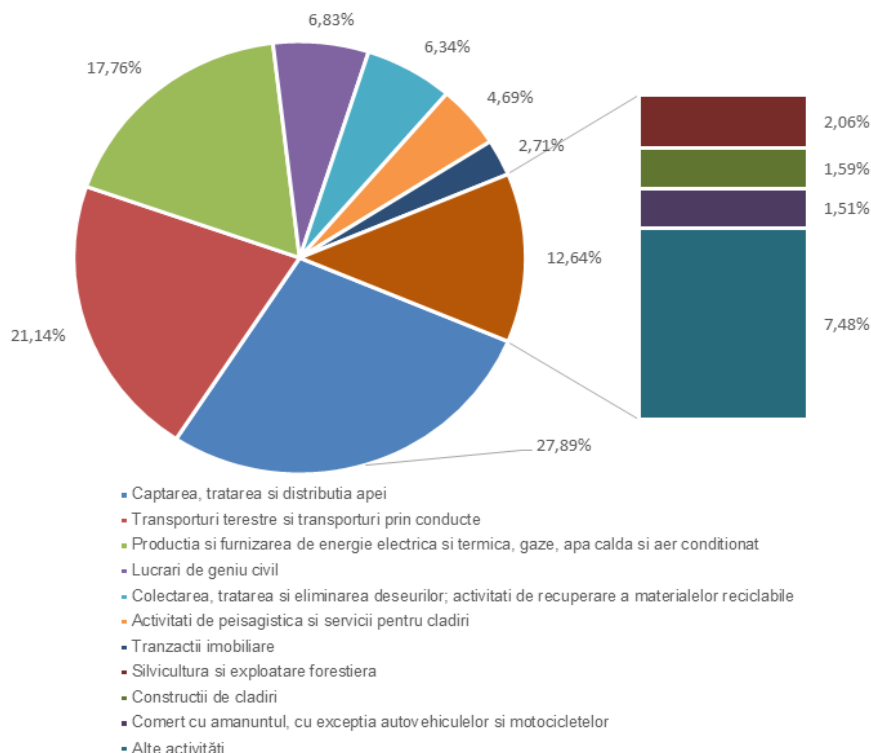
3.2 – Situația principalilor indicatori economico-financiar ai întreprinderilor publice locale active grupați pe sectoare de activitate

TABEL – Situația unor indicatori economico-financiar realizați de cele 1.238 de ÎPL active la 31.12.2020, grupate pe principalele activități desfășurate de acestea și ordonate descrescător după cifra de afaceri netă

Nr Crt	Activități în care se încadrează ÎP active conform diviziunii principale a clasificării activităților din economia națională	Nr ÎPL	Cifra de afaceri netă	Număr efectiv de personal	Rezultat Brut (EBT)	Total active	Capitaluri proprii	Datorii totale	Plăți restante
		1	2	4	9	4	5	6	7
		nr.	mii lei	nr. pers.	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
1	Captarea, tratarea și distribuția apei	329	3.404.695	31.151	220.876	15.774.350	2.921.354	2.710.793	63.993
2	Transporturi terestre și transporturi prin conducte	68	2.580.096	24.556	43.682	2.759.645	644.242	1.829.493	1.085.950
3	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	34	2.168.310	6.800	-164.437	1.699.638	309.549	1.217.905	340.626
4	Lucrări de geniu civil	62	834.298	5.034	12.603	938.290	587.612	330.521	60.142
5	Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	175	774.140	9.314	5	1.024.119	644.847	333.844	131.477
6	Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	131	572.281	7.113	26.641	407.358	252.557	143.016	48.027
7	Tranzacții imobiliare	85	331.040	2.998	10.236	797.336	567.194	156.210	9.310
8	Silvicultura și exploatare forestieră	65	251.635	1.947	26.136	234.997	93.237	69.021	8.794
9	Construcții de clădiri	63	193.776	1.441	-9.933	967.267	856.967	97.704	28.851
10	Comert cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	4	183.843	190	-26.499	330.051	289.282	40.770	0
11	Alte activități	222	913.388	10.903	-27.166	2.707.063	940.748	544.842	180.049
TOTAL GENERAL 2020		1.238	12.207.501	101.447	112.144	27.640.115	8.107.589	7.474.119	1.957.219

Prezentare grafică:

Pondere realizării indicatorului cifră de afaceri netă în total general realizat de toate ÎPL active în funcție de principalele activități desfășurate de ÎPL în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF pe baza situațiilor financiare anuale/ raportărilor contabile anuale ale ÎPL

La gruparea ÎPL pe domenii de activitate s-a avut în vedere legislația privind clasificarea activităților din economia națională – CAEN și indicatorul economico-financiar cifră de afaceri netă realizată de ÎPL, care reprezintă un indicator important în măsurarea activității unei firme.

Urmare acestei clasificări pe diviziuni se poate observa că ponderea cea mai mare a indicatorului cifră de afaceri netă în totalul cifrei de afaceri nete realizate de cele 1.238 ÎPL active, este deținută de cele 329 ÎPL care desfășoară activități de „captare, tratare și distribuție a apei”.

O pondere însemnată în totalul cifrei de afaceri nete realizate de cele 1.238 ÎPL active este deținută de ÎPL care își desfășoară activitatea în diviziunea „transporturi terestre și transporturi prin conducte”.

În diviziunea „producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”, care ocupă locul trei în acest clasament, activează ÎPL care asigură furnizarea agentului termic către comunitățile locale pentru care indicatorul rezultat brut este negativ în anul 2020 iar plățile restante reprezintă o pondere de 30,28% din totalul plăților restante înregistrate de toate ÎPL active.

În cazul celor trei domenii prezentate mai sus indicatorul cifră de afaceri netă în anul 2020 reprezintă o pondere de 66,79% din totalul cifrei de afaceri nete realizate de cele 1.238 ÎPL active.

Cele prezentate mai sus reflectă faptul că principalele domenii de activitate în care ÎPL activează sunt cele de captare, tratare și distribuție a apei, de transporturi terestre de călători, de furnizare a energiei termice și de colectare, tratare și eliminare a deșeurilor acestea având în special un rol de serviciu public pentru comunitățile locale.

Din datele prezentate în tabelul de mai sus privind cele mai importante sectoare de activitate în care își desfășoară activitatea ÎPL, ordonate descrescător în funcție de indicatorul economico-financiar cifră de afaceri netă, se observă următoarele:

- ✓ Cele mai multe ÎPL, respectiv un **număr de 329 ÎPL active**, **desfășoară activități de captare, tratare și distribuție a apei**, număr care reprezintă o pondere de 26,58% din numărul total de 1.238 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **27,89%** din totalul indicatorului cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **30,71%** din totalul indicatorului număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL active;
- ✓ Un număr de **68 ÎPL active** desfășoară activități de **transporturi terestre și transporturi prin conducte**, număr care reprezintă o pondere de 5,49% din numărul total de 1.238 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **21,14%** din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **24,21%** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL. Cele 34 ÎPL care activează în acest sector înregistrează împreună o pondere de **55,48% din indicatorul plăți restante** înregistrate de cele 1.238 de ÎPL active;
- ✓ Un număr de **34 ÎPL active**, desfășoară activități de **producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat**, număr care reprezintă o pondere de 2,75% din numărul total de 1.238 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **17,76%** din totalul indicatorului cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **6,70%** din totalul indicatorului număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL active. Cele 34 ÎPL care activează în acest sector înregistrează împreună o pondere de **17,40% din indicatorul plăți restante** înregistrate de cele 1.238 de ÎPL active.
Sectorul de furnizare de energie termică reprezintă o povară pentru autoritățile publice tutelare locale prin presiunea pe care o pun pe bugetele locale datorită funcționării ineficiente a acestora în contextul în care asigurarea furnizării energiei termice către comunitățile locale reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale autorităților publice locale. Asigurarea unui plan de investiții pentru înlocuirea activelor fixe învechite poate conduce la eficientizarea activității acestora precum și la asigurarea unor servicii optime pentru comunitățile locale în care activează;
- ✓ Un număr de **62 ÎPL active** desfășoară activități de **lucrări de geniu civil (autostrăzi, drumuri, infrastructură)** număr care reprezintă o pondere de 5,01% din numărul total de 1.238 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **6,83%** din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **4,96%** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL active;
- ✓ Un număr de **175 ÎPL active** desfășoară activități de colectare, tratare și eliminare a deșeurilor; **activități de recuperare a materialelor reciclabile**, număr care reprezintă o pondere de 14,14% din numărul total de 1.238 ÎPL și care înregistrează o pondere de **6,34%** din totalul indicatorului cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **9,18%** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL active.
- ✓ Un număr de **131 ÎPL active** desfășoară activități **de peisagistică și servicii pentru clădiri** număr care reprezintă o pondere de 10,58% din numărul total de 1.238 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **4,69%** din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **7,01%** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL active;
- ✓ **Alte sectoare de activitate** în care activează ÎPL active sunt cele **de servicii publice administrative, asigurări sociale, apărare, ordine publică, sănătate și asistență socială, alte servicii (hoteluri, restaurante, tranzacții imobiliare, intermediari financiare, evenimente culturale, spectacole), silvicultură și exploatare forestieră, producția de energie electrică, transporturi aeriene, etc.** În restul sectoarelor de activitate își desfășoară activitatea un număr total de 439 ÎPL, număr care reprezintă o pondere de 35,46% din numărul total de 1.238 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **15,35%** din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.238 ÎPL active și o pondere de **17,23%** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.238 ÎPL active.

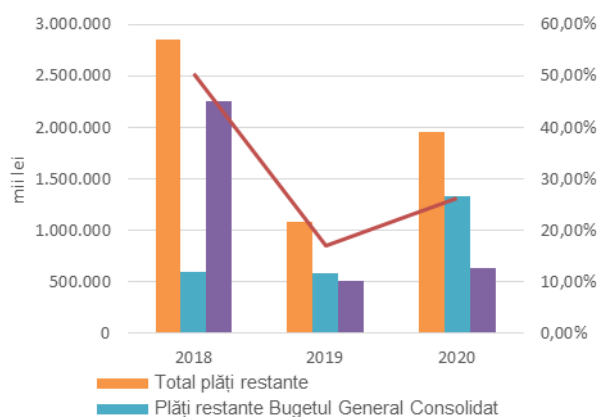
3.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice locale

TABEL - Situația plăților restante înregistrate de ÎPL în perioada 2018-2020

Anul	2018	2019	2020
	1	2	3
U.M.	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL Plăți restante ÎPL <u>ACTIVE</u> , din care:	2.852.939	1.075.382	1.957.217
Plăți restante Bugetul General Consolidat	594.196	575.634	1.324.067
Plăți restante alți creditori	2.258.743	499.748	633.150

Prezentare grafică:

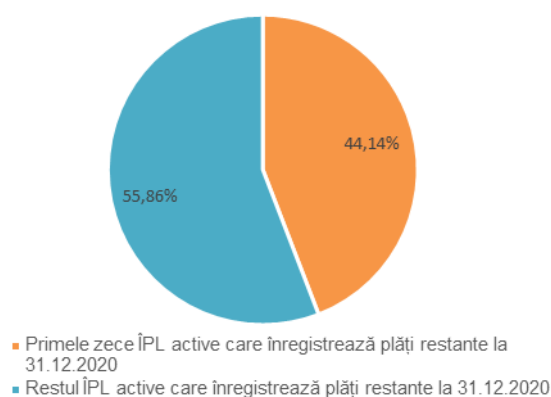
Structura plăților restante înregistrate de ÎPL **active** în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Ponderea **primelor zece ÎPL active** care înregistrează plăți restante în total general plăți restante înregistrate de toate ÎPL **active** la 31.12.2020

Sursa: calcule proprii MF

La finalul anului 2020 un număr total de 439 ÎPL active înregistrau plăți restante în sumă totală de 1.957.217 mii lei în **creștere** față de anul 2019 cu suma de 881.835 mii lei.

Față de nivelul plăților restante înregistrat la finalul anului 2019, la finalul anului 2020 la un număr de:

- ✓ 176 ÎPL active, nivelul plăților restante înregistrate s-a redus cu suma totală de 137.052 mii lei;
- ✓ 308 ÎPL active, nivelul plăților restante înregistrate a crescut cu suma totală de 1.018.889 mii lei.

De menționat că, în cazul ÎPL active, ponderea plăților restante către alți creditori în total plăți restante, înregistrează un trend descendent pe întreaga perioadă analizată și a scăzut de la 79,17% în anul 2018 la 46,47% în anul 2019 și la 32,35% în anul 2020. În anul 2020 ponderea cea mai mare a plăților restante înregistrate de ÎPL este către Bugetul general consolidat și reprezintă 67,65% din totalul plăților restante înregistrate de ÎPL. Ponderea plăților restante totale înregistrate de ÎPL active în datoriile totale ale acestora, a crescut în anul 2020 după o reducere în anul 2019, iar la finalul anului 2020 ponderea este de 26,19%.

TABEL – Primele zece ÎPL active care înregistrează cele mai mari plăți restante în anul 2020

Nr. crt.	Denumire întreprindere publică	Județ	Domeniu de activitate CAEN	TOTAL Plăți restante	Plăți restante Bugetul General Consolidat	Plăți restante alți creditori
				1=2+3 mii lei	2 mii lei	3 mii lei
1	SOCIETATEA DE TRANSPORT BUCUREȘTI STB S.A	B	Transport si depozitare	955.214	875.196	80.017
2	COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM SA	TM	Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	236.692	108.429	128.263
3	AMENAJARE EDILITARĂ ȘI SALUBRIZARE SA	B	Distributia apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activitati de decontaminare	71.944	2.884	69.060
4	COMPANIA MUNICIPALĂ TERMOENERGETICA BUCUREȘTI S.A.	B	Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	64.785	45.515	19.269
5	TRUSTUL DE CLADIRI METROPOLITANE BUCUREȘTI S.A.	B	Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	48.212	6.680	41.532
6	TRANSURB SA	GL	Transport si depozitare	45.534	40.753	4.782
7	COMPANIA MUNICIPALĂ CONSOLIDĂRI S.A.	B	Constructii	42.811	28.449	14.361
8	SOCIETATEA DE TRANSPORT PUBLIC TIMISOARA S.A.	TM	Transport si depozitare	33.357	26.145	7.212
9	AS3 - ADMINISTRARE STRAZI S3 SRL	B	Constructii	26.479	1	26.478
10	AMENAJAREA DOMENIULUI PUBLIC 4 (A.D.P. 4) S.A.	B	Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	21.622	6.301	15.321
Total primele zece ÎPL care înregistrează plăți restante în anul 2020				1.546.650	1.140.353	406.295
Total general plăți restante înregistrate de 1.238 ÎPL active în anul 2020				1.957.217	1.324.067	633.150
Pondere primele zece ÎPL care înregistrează plăți restante în total general ÎPL active				79,02%	86,13%	64,17%

Din primele 10 ÎPL active care înregistrează plăți restante 3 ÎPL activează în domeniul „Transport si depozitare” și 2 în domeniul „Producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”, 2 în domeniul „Constructii” și câte 1 în domeniile „distributia apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare”, „activității profesionale, științifice și tehnice”, „activități de servicii administrative și activități de servicii suport”.

ÎPL din domeniul „Transporturilor” și „Producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” se confruntă cu cele mai mari probleme datorită pierderilor mari acumulate în ultimii ani, lipsei de rentabilitate, investițiilor mici în rețelele de distribuție a agentului termic cât și datorită diferenței dintre costurile reale de producere a gigacaloriei și prețul de vânzare către populație. Ponderea primelor 10 ÎPL care înregistrează cele mai mari plăți restante în total general plăți restante înregistrate de ÎPL active la 31.12.2020 este de 79,02%.

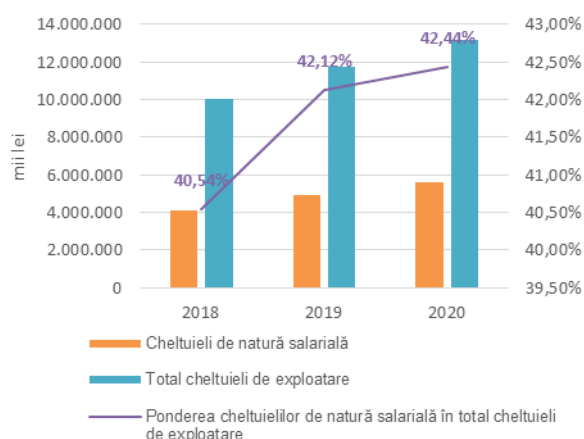
3.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice locale

TABEL – Situația numărului de personal și a cheltuielilor cu personalul 2018-2020

Anul	Nr. ÎPL	Număr efectiv de personal	Cheltuieli de natură salarială	Cheltuieli cu salariile	Câștig salarial mediu brut lunar pe persoană
	1	2	3	4	5=((col 3*1000)/col 2)/12
	nr.	nr pers	mii lei	mii lei	lei/pers.
2018	1.250	98.245	4.080.133	3.804.936	3.461
2019	1.237	97.718	4.955.823	4.617.723	4.226
2020	1.238	101.447	5.596.098	5.209.005	4.597
Coeficient creștere 2020 raportat la 2019		103,82%	112,92%	112,80%	108,77%

Prezentare grafică:

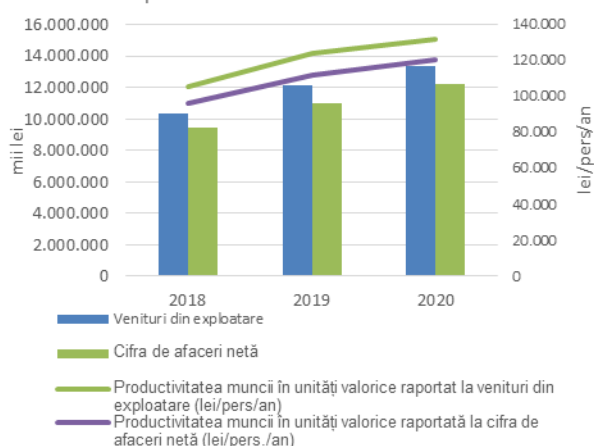
Ponderea cheltuielilor de natură salarială a ÎPL active în total general cheltuieli de exploatare înregistrate de toate ÎPL active

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Productivitatea muncii în unități valorice a ÎPL active în perioada 2018-2020 raportată la cifra de afaceri netă și la total venituri din exploatare

Sursa: calcule proprii MF

În ceea ce privește numărul de personal efectiv angajat în cadrul ÎPL active acesta a crescut cu 3,82% în anul 2020 față de anul 2019, ajungând la un număr total de 101.447 persoane iar câștigul salarial mediu brut lunar pe persoană a crescut în anul 2019 cu 8,77%, ajungând la nivelul mediu de 4.597 lei / persoană.

Ponderea cheltuielilor de natură salarială în total cheltuieli de exploatare înregistrate de ÎPL are un trend crescător în perioada 2018-2020 aceasta înregistrând în anul 2020 o creștere cu 12,92% față de valoarea înregistrată în anul 2019. Deși cheltuielile de natură salarială înregistrate în cadrul ÎPL active au crescut, totuși câștigul salarial mediu brut lunar înregistrat în cadrul ÎPL nu ține pasul cu creșterea câștigului salarial mediu brut înregistrat pe economie.

Ponderea cheltuielilor de natură salarială în total cheltuieli de exploatare a crescut cu 7,00% în perioada 2018-2020 ajungând la valoarea 42,44 % în anul 2020 de la valoarea 40,54% înregistrată în anul 2018.

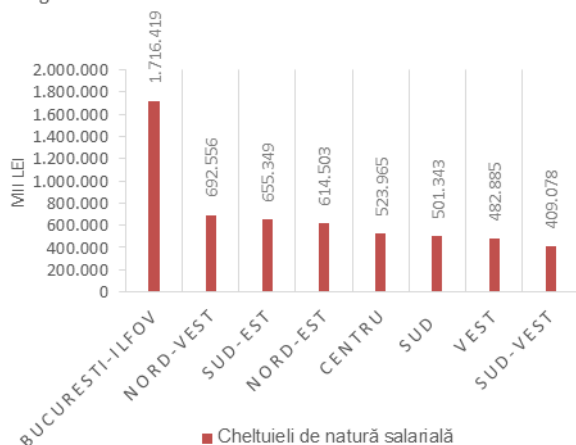
Productivitatea muncii exprimată în unități valorice, calculată prin raportarea veniturilor din exploatare la numărul de personal și productivitatea muncii în unități valorice, calculată prin raportarea cifrei de afaceri nete la numărul de personal, înregistrează un trend ascendent în perioada analizată crescând cu o pondere de 24,95% respectiv 25,07%.

TABEL – Situația cheltuielilor cu salariile pentru anul 2020 pe regiuni de dezvoltare

Regiune dezvoltare	Nr. ÎPL	Număr efectiv de personal	Cheltuieli de natură salarială	Cheltuieli cu salariile	Câștig salarial mediu brut lunar pe persoană
	1	2	3	4	5=((col 3*1000)/col 2)/12
	nr.	nr pers	mii lei	mii lei	lei/pers.
BUCUREȘTI-ILFOV	90	24.598	1.716.419	1.626.263	5.815
NORD-VEST	185	13.219	692.556	631.915	4.366
SUD-EST	154	13.150	655.349	613.280	4.153
NORD-EST	94	11.738	614.503	560.598	4.363
CENTRU	169	9.721	523.965	479.036	4.492
SUD	212	10.942	501.343	469.877	3.818
VEST	158	9.552	482.885	454.071	4.213
SUD-VEST	176	8.527	409.078	373.965	3.998
Total general 2020	1.238	101.447	5.596.098	5.209.005	4.597

Prezentare grafică:

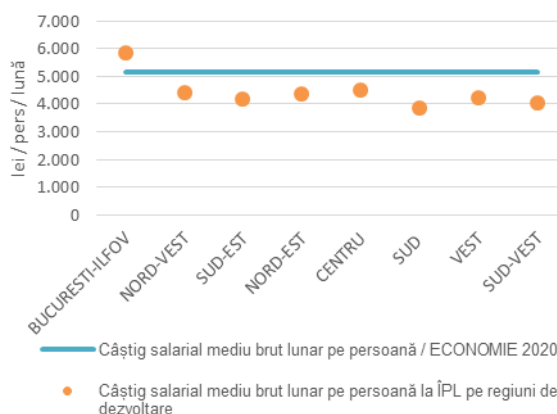
Cheltuieli de natură salarială înregistrate de ÎPL active pe regiuni de dezvoltare în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Câștigul salarial mediu brut lunar pe persoană înregistrată de ÎPL active în funcție de regiunile de dezvoltare în care activează raportat la câștigul salarial mediu brut lunar pe persoană înregistrat pe economie în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF

În topul regiunilor cu numărul cel mai mare de personal angajat în cadrul ÎPL active se situează zona București–Ilfov, înregistrând în anul 2020 un număr total de 24.598 angajați, și regiunea de Nord-Vest cu un număr de 13.219 angajați în cadrul ÎPL active. În același timp, regiunea București-Ilfov înregistrează și cel mai mare câștig salarial mediu brut lunar pe angajat (5.815 lei brut lunar), fiind situat peste nivelul de câștig salarial mediu brut înregistrat pe economie în anul 2020. ÎPL active care activează în restul regiunilor de dezvoltare, înregistrează un câștig salarial mediu brut lunar pe persoană sub nivelul câștigului salarial mediu brut lunar pe persoană înregistrat pe economie în anul 2020.

Regiunea cu cel mai mic număr de personal angajat în cadrul ÎPL active este regiunea Sud-Vest, cu 8.527 angajați. Regiunea cu cel mai mic câștig salarial mediu brut lunar pe angajat este regiunea Sud, cu un câștig salarial mediu brut lunar pe persoană de numai 3.818 lei / persoană.

Menționăm că, în timp ce în regiunea București-Ilfov își desfășoară activitatea un număr de 90 ÎPL active (număr minim dintre toate regiunile), în regiunea Sud se înregistrează numărul cel mai mare de ÎPL active – 212.

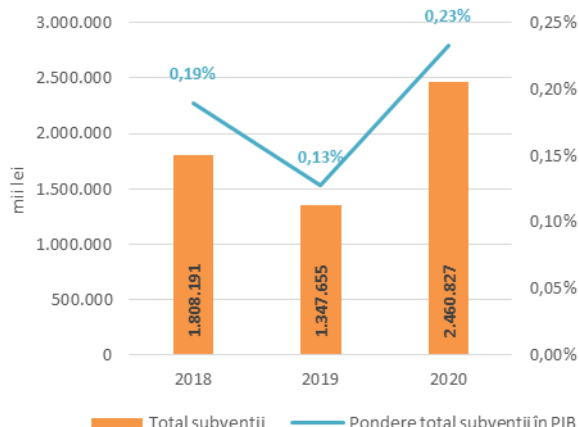
3.5 – Subvenții de la bugetele locale acordate întreprinderilor publice locale

TABEL– Evoluția subvențiilor acordate ÎPL de la bugetele locale în perioada 2018-2020

Anul	subvenții pentru exploatare	subvenții pentru investiții	Total subvenții	Pondere total subvenții în PIB anual
	1	2	3=1+2	4
	mii lei	mii lei	mii lei	%
2018	1.341.815	466.376	1.808.191	0,19%
2019	1.047.431	300.224	1.347.655	0,13%
2020	2.050.966	409.861	2.460.827	0,23%
TOTAL GENERAL SUBVENȚII ACORDATE ÎPL ÎN PERIOADA 2018-2020	4.440.212	1.176.461	5.616.673	

Prezentare grafică:

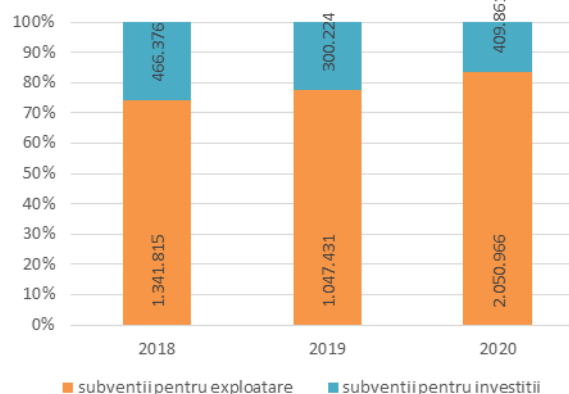
Evoluția subvențiilor totale acordate de la bugetele locale pentru ÎPL în perioada 2018-2020 și ponderea acestora în PIB

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Ponderea subvențiilor acordate după destinația acestora în total general subvenții acordate de la bugetele locale pentru ÎPL în perioada 2018-2020

Sursa: calcule proprii MF

În toată perioada 2018-2020 APTL au acordat subvenții pentru ÎPL active în sumă totală de **5.616.673 mii lei**, din care suma de 4.440.212 mii lei (79,05%) au reprezentat subvenții acordate pentru exploatare și suma de 1.176.461 mii lei (20,95%) au reprezentat subvenții acordate pentru investiții ale ÎPL.

Totalul subvențiilor acordate de la bugetele locale în anul 2020 a fost **în sumă totală de 2.460.827 mii lei**, în creștere față de anul anterior cu suma de 1.113.172 mii lei. În ceea ce privește destinația acestora, se constată o **creștere** a subvențiilor acordate pentru **investiții** cu suma totală de 109.637 mii lei și o **creștere** a celor pentru **exploatare** cu suma de 1.003.535 mii lei.

În perioada 2018-2020, volumul subvențiilor acordate de la bugetele locale pentru ÎPL active **a scăzut în anul 2019 și a crescut din nou în anul 2020**. **Ponderea** subvențiilor acordate pentru ÎPL în **PIB** s-a **redus** de la 0,19 puncte procentuale în anul 2018, la o pondere în PIB de 0,13 puncte procentuale în anul 2019 pe fondul creșterii PIB și al reducerii volumului subvențiilor acordate ÎPL și a crescut din nou în anul 2020 la 0,23 puncte procentuale din PIB pe fondul creșterii volumului subvențiilor acordate de la bugetele locale și a reducerii PIB urmare pandemiei COVID - 19.

În anul 2020, din punct de vedere al destinației subvențiilor acordate, se constată o reducere a ponderii subvențiilor pentru investiții în subvențiile totale acordate. Față de anul 2019 când ponderea subvențiilor pentru exploatare în subvențiile totale acordate era de 77,72%, în anul 2020 această pondere a crescut, fiind de 83,34%.

TABEL – Situația subvențiilor pe acordate ÎPL în anul 2020 pe regiuni de dezvoltare

	subvenții pentru exploatare	subvenții pentru investiții	Total subvenții
	1	2	3=1+2
	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL GENERAL 2020	2.050.966	409.861	2.460.827
BUCURESTI-ILFOV	802.829	24.124	826.953
SUD-EST	217.624	112.721	330.345
VEST	282.414	34.175	316.589
NORD-VEST	174.070	86.030	260.100
NORD-EST	154.633	61.800	216.433
SUD-VEST	123.863	76.482	200.345
CENTRU	182.812	11.131	193.943
SUD	112.721	3.398	116.119

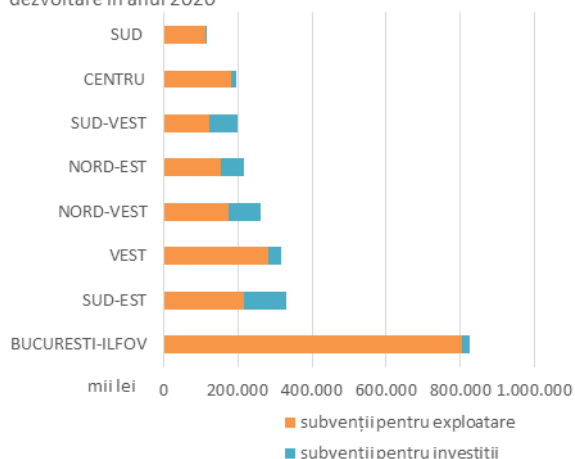
Din punct de vedere al distribuției regionale, cel mai mare nivel al subvențiilor de la bugetele locale a fost acordat pentru ÎPL care activează în regiunea București-Ilfov, urmând ÎPL din regiunea Sud-Est, cea mai mare pondere și valoare a subvențiilor acordate ÎPL pentru exploatare fiind în regiunea București - Ilfov.

Cea mai mare parte a subvențiilor acordate de la bugetele locale pentru ÎPL care activează în regiunea București-Ilfov a avut drept destinație activitatea de exploatare a ÎPL, aceste subvenții reprezentând o pondere de 97,08% din totalul subvențiilor acordate în această regiune. ÎPL care activează în regiunea Sud-Est au acordat cel mai mare volum al subvențiilor pentru investiții dintre toate regiunile acesta situându-se la o pondere de 34,12% din totalul subvențiilor acordate în această regiune.

Sectorul de activitate	Subvenții pentru exploatare	Subvenții pentru investiții	Total subvenții
	1	2	3=1+2
	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL GENERAL	2.050.966	409.861	2.460.827
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	1.094.225	8.394	1.102.619
Transporturi terestre si transporturi prin conducte	763.379	28.686	792.065
Captarea, tratarea si distributia apei	71.239	304.091	375.330
Depozitare si activitati auxiliare pentru transporturi	79.422	59.753	139.175
Alte activități	42.701	8.937	51.638

Prezentare grafică:

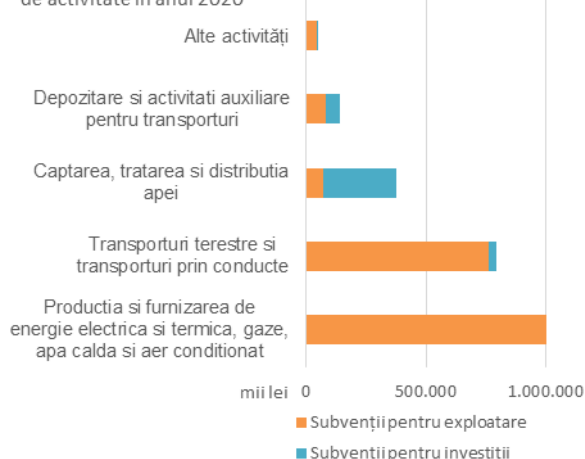
Subvenții acordate de la bugetele locale pentru ÎPL după destinația acestora (de exploatare și de investiții), pe regiuni de dezvoltare în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF

Prezentare grafică:

Subvenții acordate de la bugetele locale pentru ÎPL după destinația acestora (de exploatare și de investiții), pe sectoare de activitate în anul 2020

Sursa: calcule proprii MF

ÎPL care activează în domeniile „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”, „Transporturi terestre și transporturi prin conducte”, „Captarea, tratarea și distribuția apei” și „Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi” au beneficiat de cel mai mare volum al subvențiilor acordate de la bugetele locale, respectiv într-o pondere de 97,90% din volumul subvențiilor totale acordate pentru toate ÎPL în anul 2020. Pentru ÎPL care activează în domeniile „Transporturi terestre și transporturi prin conducte” și „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” 98,04% din volumul total al subvențiilor primite de la bugetele locale a fost pentru activitatea de exploatare, iar pentru ÎPL care activează în domeniile „Captarea, tratarea și distribuția apei” 81,02% din volumul total al subvențiilor primite de la bugetele locale a fost destinat investițiilor.

3.6 – Dividende și vărsăminte repartizate de întreprinderile publice locale

TABEL – Situația dividendelor repartizate în anii 2018-2020 de către ÎPL către bugetele locale (APTL)*

Anul	Tip repartizare profit (Vărsăminte regiile autonome și Dividende societăți)	Nr ÎPL care au repartizat dividende/ vărsăminte	Profit net	Total Dividende/ Vărsăminte repartizate la bugetele locale (APTL)
		nr ÎPL	mii lei	mii lei
2018	Vărsăminte	36	43.393	37.189
	Dividende	105	94.135	40.207
2019	Vărsăminte	33	29.551	22.983
	Dividende	103	98.737	49.794
2020	Vărsăminte	33	25.401	20.958
	Dividende	103	93.380	42.301
Total general 2018		141	137.528	77.396
Total general 2019		136	128.289	72.777
Total general 2020		136	118.782	63.259

Notă: *) Situația Dividendelor/vărsămintelor repartizate în perioada 2018-2020 de ÎPL a fost întocmită conform situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale raportate de ÎPL

În anul 2020, un număr de 33 de regii autonome locale au distribuit o parte a profitului sub formă de vărsăminte către APTL și un număr de 103 societăți au distribuit o parte a profitului ca dividende. Suma totală repartizată către APTL a fost în anul 2020 de 63.259 mii lei, în scădere cu suma de 9.518 mii lei față de anul 2019, pe fondul reducerii profitului net înregistrat de ÎPL care au distribuit vărsăminte/dividende.

TABEL – Primele 10 ÎPL active care au repartizat dividende/vărsăminte la bugetele locale (APTL) în anul 2020, afișați în ordine descrescătoare

Nr. Crt	Denumire ÎPL	Județ	Profit net 2020	Total Dividende/Vărsăminte repartizate la bugetele locale (APTL)
			mii lei	mii lei
1	APA CANAL SA	SB	13.058	6.529
2	SERVICII PUBLICE IASI SA	IS	9.035	4.517
3	REGIA PUBLICA LOCALA A PADURILOR STEJARUL RA	BV	3.810	3.810
4	ADMINISTRAȚIA DOMENIULUI PUBLIC SA	BH	6.212	3.106
5	COMPANIA DE UTILITATI PUBLICE DUNAREA BRAILA SA	BR	3.039	2.805
6	COMPANIA MUNICIPALA ILUMINAT PUBLIC BUCURESTI S.A.	B	5.238	2.488
7	COMPANIA AQUASERV SA	MS	4.491	2.461
8	REGIA AUTONOMA DE SERVICII PUBLICE PLOIESTI RA	PH	1.778	1.683
9	OCOLUL SILVIC BUZAUL ARDELEAN RA	CV	1.731	1.583
10	S.C. LUCRARI DRUMURI SI PODURI SA VASLUI	VS	3.218	1.515
TOTAL GENERAL			51.611	30.498

Primele 10 ÎPL care au repartizat dividende/vărsăminte în anul 2020 înregistrează valoarea totală de 30.498 mii lei, care reprezintă aproape jumătate (48.21%) din totalul dividendelor/vărsămintelor repartizate de toate ÎPL, iar primele 3 companii: Apă Canal SA, Servicii Publice Iași SA și Regia Publică Locală a Pădurilor Stejarul RA cu ponderi de 10,32%, 7,14%, respectiv 6,02% din totalul dividendelor / vărsămintelor repartizate de toate ÎPL.

3.7 – Primele zece întreprinderi publice locale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2020

TABEL – Primele zece ÎPL active care au înregistrat cele mai mari pierderi brute în anul 2020, ordonate descrescător după pierderea brută înregistrată

Nr. Crt.	Județ	Denumire ÎPL	Sector de activitate	Pierdere brută 2020, mii lei
1	B	COMPANIA MUNICIPALĂ TERMOENERGETICA BUCUREȘTI S.A.	Furnizarea de abur si aer conditionat	134.776
2	B	ECONOMAT SECTOR 5 SRL	Comert cu amanuntul al carni si al produselor din carne, in magazine specializate	26.475
3	TM	COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM SA	Furnizarea de abur si aer conditionat	17.292
4	PH	TRANSPORT CĂLĂTORI EXPRESS S.A.	Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori	14.554
5	CJ	REGIA AUTONOMA A DOMENIULUI PUBLIC CLUJ NAPOCA RA	Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor	11.995
6	B	COMPANIA MUNICIPALA DEZVOLTARE DURABILA BUCURESTI S.A.	Activitati de arhitectura	8.775
7	AR	CENTRALA ELECTRICĂ DE TERMOFICARE HIDROCARBURI (C.E.T. HIDROCARBURI) SA	Productia de energie electrica	8.616
8	B	COMPANIA MUNICIPALA CIMITIRE BUCURESTI S.A.	Activitati de pompe funebre si similare	8.183
9	BC	THERMOENERGY GROUP S.A.	Furnizarea de abur si aer conditionat	6.327
10	IL	DRUMURI SI PODURI SA	Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor	5.819
Total general primele 10 ÎPL care înregistrează cele mai mari pierderi brute în anul 2020				242.811

Primele zece ÎPL care înregistrează cea mai mare pierdere brută în anul 2020 reprezintă o pondere de 60,31% din totalul pierderii brute înregistrate de ÎPL.

Printre cauzele care au dus la înregistrarea de pierdere brută în cazul celor zece ÎPL, enumerăm următoarele: aplicarea unei politici salariale inadecvate realității (acordare de prime, bonuri de masă), creditele neperformante, neajustarea costurilor per kilometru la evoluția reală în ceea ce privește costul combustibilului, lipsa investițiilor în rețele de termoficare, acumularea de plăți restante.

Capitolul 4 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice locale

Conform prevederilor din Legea nr.111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, APTL aveau obligația **înființării structurilor de guvernanță corporativă proprii** care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de legislația privind guvernanta corporativă. Printre atribuțiile specifice acestor structuri se regăsesc: monitorizarea și evaluarea indicatorilor de performanță financiari și nefinanțari anexați la contractul de mandat, monitorizarea, evaluarea și raportarea către MF a aplicării prevederilor privind guvernanta corporativă de către ÎPL cât și a îndeplinirii atribuțiilor proprii în aplicarea prevederilor guvernantei corporative.

În vederea îndeplinirii acestor obligații, la nivelul fiecărei APTL, se impune înființarea, prin regulament intern sau prin alte tipuri de reglementări interne, a unui **sistem intern de colectare, monitorizare, analiză și raportare** conform legislației aflate în vigoare, cât și înființarea **structurilor de guvernanță corporativă proprii** care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de legislația privind guvernanta corporativă.

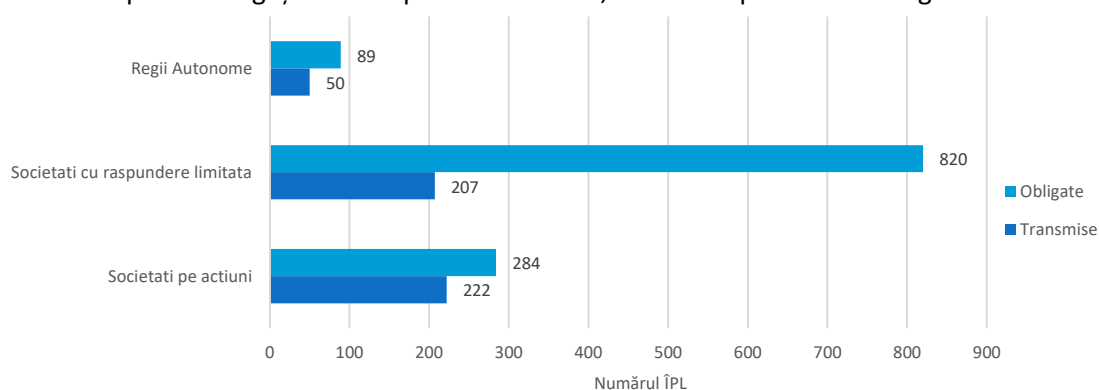
Pe parcursul anului 2020, **din totalul de 832 entități care exercită calitatea de autoritate publică tutelară**, un număr de **215 APTL au declarat înființarea unei structuri proprii** de guvernanță care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de O.U.G. nr.109/2011.

4.1 – Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare locale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018

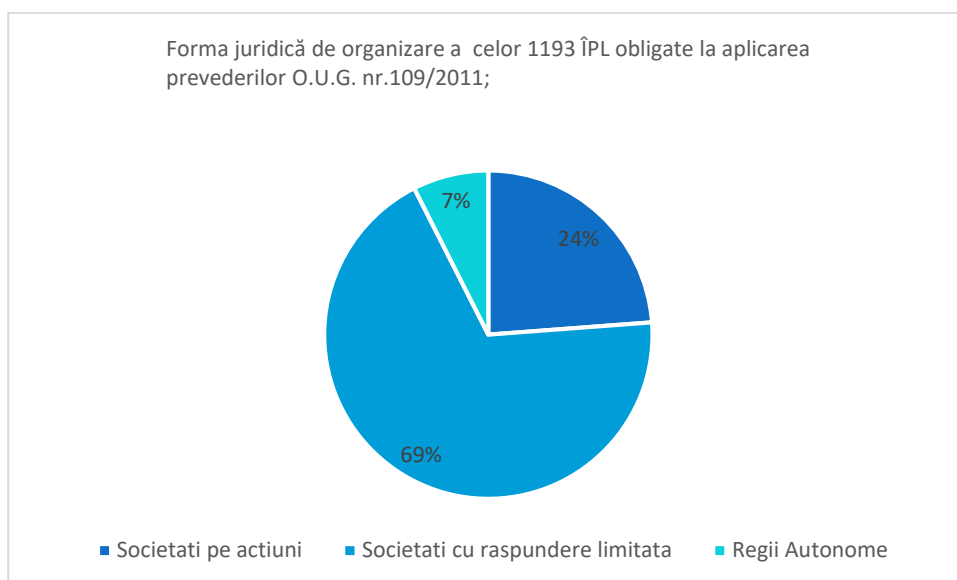
În conformitate cu prevederile O.M.F.P. nr. 1952/2018 **un număr de 832 APTL aveau obligația** de a transmite date și informații privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, **pentru un număr de 1.193 ÎPL**. Această **obligație a fost îndeplinită de 313 APTL** pentru un număr de **479 ÎPL**, aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul acestora.

Astfel, se constată **un grad de conformare de 40%** în ceea ce privește transmiterea datelor și informațiilor de către APTL privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă.

Stadiul îndeplinirii obligațiilor de raportare ale APTL, structurat pe forme de organizare ale ÎPL

Sursa: calcule proprii MF pe baza raportărilor cf. OMFP nr.1952/2018

Astfel după forma de organizare, întreprinderile publice locale sunt grupate astfel:

- 69% din totalul ÎPL organizate sub formă de societăți cu răspundere limitată;
- 24% din totalul ÎPL organizate sub formă de societăți pe acțiuni;
- 7% din totalul ÎPL organizate sub formă de regii autonome.

4.2 - Stadiul procesului de selecție a administratorilor și a directorilor la întreprinderile publice locale

Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație/supraveghere la ÎPL conform O.U.G. nr 109/2011¹¹ în perioada 01.01.2020 - 31.12.2020, conform informațiilor transmise de către APTL

Anul	ÎPL obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011	din care:					b) TOTAL ÎPL pentru care procedura este nedeclanșată	c) Total ÎPL pentru care APTL nu a transmis informații
		a) TOTAL ÎPL în diferite stadii ale procesului de selecție, respectiv declanșat și definitivat	din care:					
			procedură definitivată	procedură reluată	procedură declanșată pentru prima dată			
	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	
	1=2+6+7	2=3+4+5	3	4	5	6	7	
2017	1.213	393	327	9	57	108	712	
2018	1.169	541	496	7	38	215	413	
2019	1.140	444	379	19	46	105	591	
2020	1.193	394	340	19	35	85	714	

*) Calcule proprii MF bazate atât pe datele raportate prin S1100 cât și pe raportări anterioare ale APTL prin adrese semnate de conducătorul APTL.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția administratorilor, pe parcursul anului 2020, pentru totalul de **1.193 ÎPL obligate** la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă, stadiul se prezintă astfel:

✓ Din cele 340 ÎPL care au selectat până la 31.12.2020 administratorii/membrii CA/CS, un număr de:

a) **238 ÎPL au finalizat** până la 31.12.2020 procesul de selecție a membrilor CA/CS și a directorilor/ directoratului, dintre care un număr de 53 ÎPL sunt organizate sub forma de SRL;

¹¹ Prin denumirea de administratori/directori ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere / directori / directorat;

- b) **11 ÎPL au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS **și au declanșat** procesul de selecție a directorilor/membrilor directoratului;
- c) **91 ÎPL au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS **dar nu au declanșat** procesul de selecție a directorilor/membrilor directoratului;
- ✓ **54 ÎPL se află în diferite stadii de aplicare** a procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS , din care:
 - a) **19 ÎPL au reluat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS, ca urmare a expirării contractelor de mandat, a revocării din funcție de către organele statutare și a demisiei membrilor din CA/CS;
 - b) **35 ÎPL au declanșat pentru prima dată** procesul de selecție a administratorilor/ membrilor CA/CS;
- ✓ **85 ÎPL nu au declanșat** procedura de selecție;
- ✓ **714 ÎPL pentru care APTL** nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

Numărul întreprinderilor publice locale obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011 a crescut în anul 2020 față de anul precedent cu 53 de întreprinderi de la 1140 la 1193.

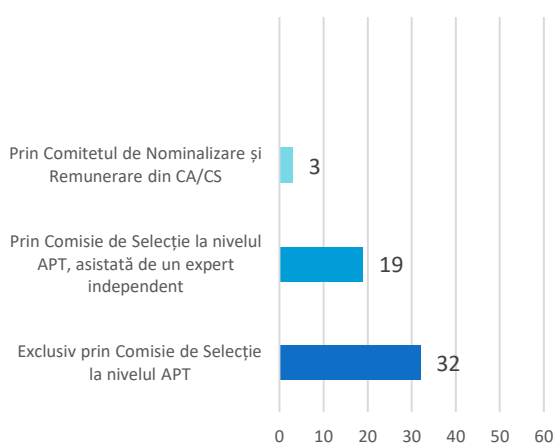
Se constată o scădere cu un procent de 17% a numărului întreprinderilor publice aflate în diferite stadii de aplicare a procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011, de la 65 ÎPL la 54 ÎPL.

Întreprinderilor publice organizate ca societăți cu răspundere limitată, le sunt incidente dispozițiile O.U.G. nr. 109/2011¹², **cu excepția prevederilor referitoare la numărul administratorilor, procedura de selecție a acestora, precum și constituirea unor comitete ale administratorilor**. În cazul acestor societăți, procesul de selecție se consideră finalizat în cazul în care a fost urmată procedura stabilită prin actul constitutiv.

Din totalul de 820 ÎPL organizate ca societăți cu răspundere limitată, APTL au transmis informații pentru un număr de 207 ÎPL, dintre care pentru un număr de 135 ÎPL au declarat finalizat procesul de selecție a administratorilor.

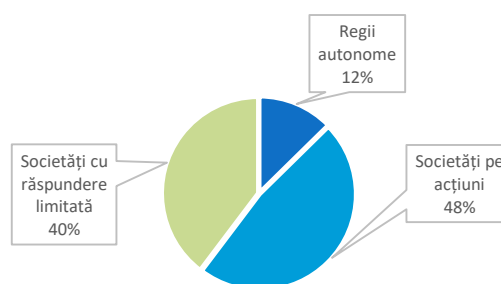
Responsabilii cu realizarea procesului de selecție, cât și forma juridică de organizare a ÎPL la care s-a declanșat procesul de selecție a CA/CS pentru prima dată, sunt prezentate în cele 2 grafice de mai jos:

Responsabilii cu realizarea procesului de selecție și maniera în care se desfășoară

Sursa: calcule proprii MF pe baza raportărilor APTL

Forma juridică de organizare a ÎPL care au declanșat procesul de selecție al CA/CS

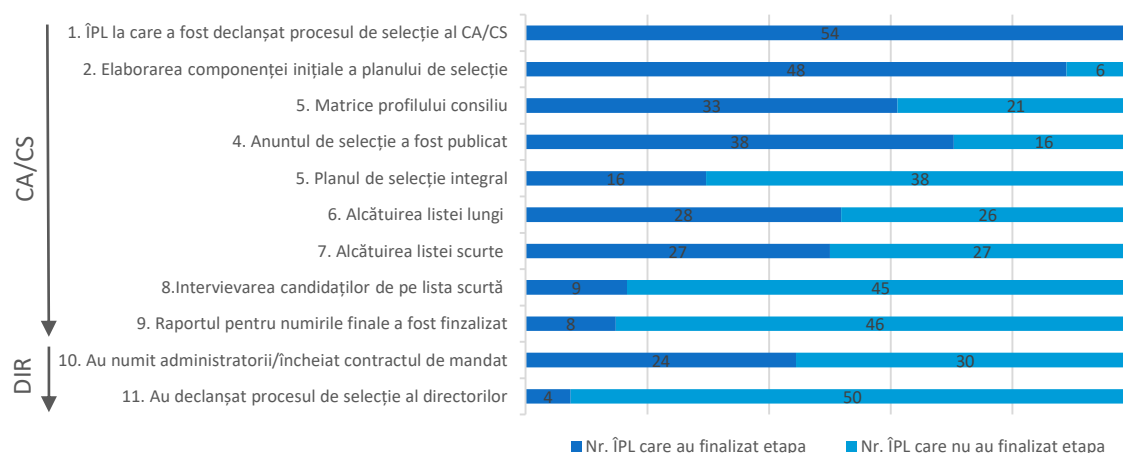
Sursa: calcule proprii MF pe baza raportărilor APTL

Astfel, se constată că pentru ÎPL majoritatea procedurilor de selecție se desfășoară **prin comisie de selecție organizată la nivelul APTL**.

¹² prevederile art. 60, alin. (2) din O.U.G. nr. 109/2011 , „Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (1), art. 29 și art. 34, în cazul societăților înființate conform Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt organizate ca societăți pe acțiuni, numărul administratorilor și procedura de selecție a acestora, precum și constituirea unor comitete ale administratorilor sunt stabilite de autoritatea publică tutelară prin actul constitutiv al societăților respective”

Stadiul etapelor procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și a directorilor/membrilor directoratului, la cele 54 ÎPL pentru care procesul de selecție a fost demarat sau reluat ca urmare a vacanței tuturor posturilor, dar **nu a fost finalizat**, se prezintă conform următorului grafic:

Stadiul etapelor procesului de selecție al CA/CS și al directorilor

Sursa: calcule proprii MF pe baza raportărilor APTL cf. OMFP nr.2874/2016

Ca urmare a analizei, se constată că din cele 54 IPL majoritatea se afla în stadii incipiente ale procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011, respectiv la elaborarea componentei inițiale a planului de selecție. În cazul ÎPL pentru care APTL nu a transmis formularul S1100, nu ne putem pronunța cu privire la respectarea prevederilor O.U.G. nr.109/2011.

4.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor la întreprinderile publice locale

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011 la ÎPL la care a fost finalizat procesul de selecție a administratorilor și directorilor/directoratului există obligația încheierii contractelor de mandat între aceștia, pe de o parte, și APTC/consiliu de administrație, pe de altă parte. În contractele de mandat sunt stabiliți indicatori de performanță cu ajutorul cărora să se măsoare cantitativ și calitativ performanțele financiare și nefinanciare ale ÎPL.

În vederea desfășurării unei activități optime a întreprinderilor publice, indicatorii de performanță sunt de 3 tipuri, respectiv: indicatori de performanță financiare, indicatori de performanță nefinanciare operaționali și indicatori de guvernare corporativă.

În urma analizei informațiilor transmise de către APTL, se observă că în contractele de mandat ale administratorilor și directorilor au fost stabiliți indicatori de performanță, după cum urmează:

Situația indicatorilor raportați pentru administratori și directori ale ÎPL:

Tip indicator	Administratori	Directori
	nr. total indicatori	nr. total indicatori
	1	2
Indicator financiar	1239	1.121
Indicator nefinanciar operațional	822	734
Indicator privind guvernarea corporativă	342	212
TOTAL	2.403	2.067

Atât în contractele de mandat ale administratorilor, cât și în cele ale directorilor predomină **indicatorii financiare**, cu o pondere de peste 50% în totalul general al indicatorilor aprobați, urmați de indicatorii nefinancieri operaționali,

specifici fiecărei ÎPL în funcție de activitățile desfășurate, cu o pondere de peste 30%. În contractele de mandat ale directorilor au fost identificați și indicatori privind guvernanta corporativă, cu o pondere de aproximativ 10%. Din perspectiva realizării indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor, respectiv ale directorilor/directoratului, pe categorii de indicatori, situația se prezintă astfel:

Gradul de îndeplinire al indicatorilor de performanță din contractele de mandat al administratorilor și directorilor/directoratului pe tipuri de indicatori

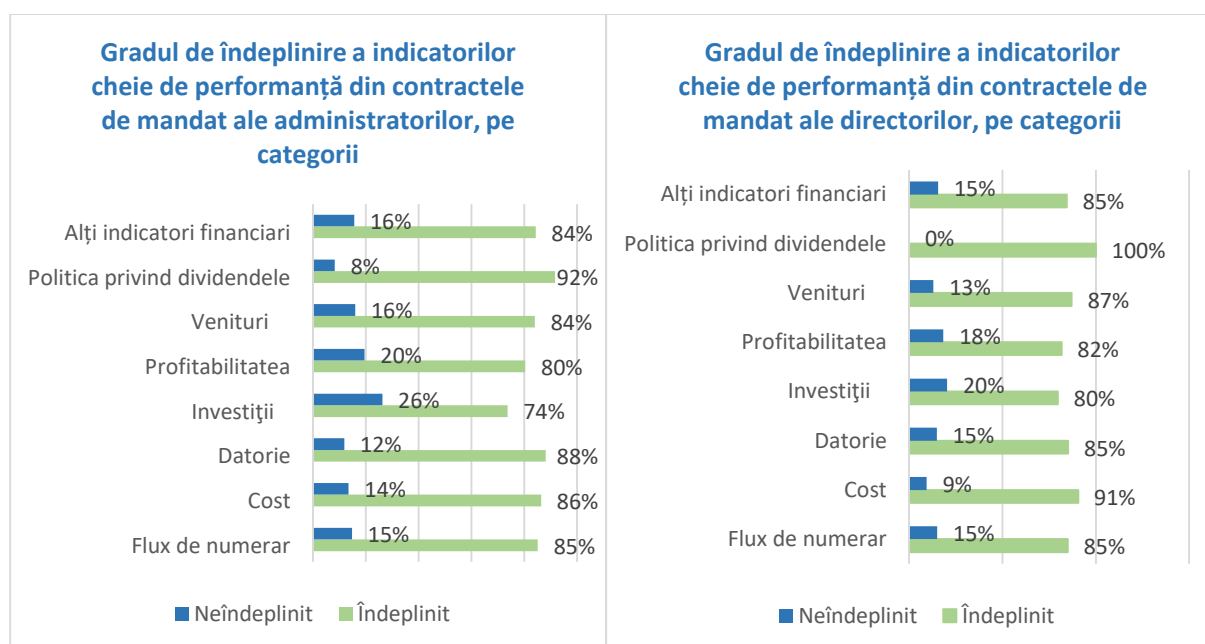
Tip indicator	Stadiul îndeplinirii indicatorilor din contractele de mandat ale administratorilor			Stadiul îndeplinirii indicatorilor din contractele de mandat ale directorilor/directoratului		
	Număr total indicatori	Număr indicatori îndepliniți	Număr indicatori neîndepliniți	Număr total indicatori	Număr indicatori îndepliniți	Număr indicatori neîndepliniți
Indicator financiar	1239	1042	197	1.121	955	166
Indicator operațional nefinanciar	822	745	77	734	674	60
Indicator privind guvernanta corporativă	342	312	30	212	198	14
TOTAL	2.403	2.099	304	2.067	1.827	240

Indicatorii de performanță financiari regăsiți în contractele de mandat ale **administratorilor** sunt grupați la rândul lor, în funcție de scopurile întreprinderilor publice, după cum urmează:

1. **162** indicatori privind **fluxul de numerar**;
2. **148** indicatori privind **costurile**;
3. **202** indicatori privind **datoriile**;
4. **76** indicatori privind **investițiile**;
5. **189** Indicatori privind **profitabilitatea**;
6. **175** indicatori privind **veniturile**;
7. **12** indicatori privind **politica de dividende**;
8. **275 alți indicatori**.

Indicatorii de performanță financiari regăsiți în contractele de mandat ale **directorilor** sunt grupați la rândul lor, în funcție de scopurile întreprinderilor publice, după cum urmează:

1. **153** indicatori privind **fluxul de numerar**;
2. **138** indicatori privind **costurile**;
3. **189** indicatori privind **datoriile**;
4. **64** indicatori privind **investițiile**;
5. **169** Indicatori privind **profitabilitatea**;
6. **162** indicatori privind **veniturile**;
7. **7** indicatori privind **politica de dividende**;
8. **239 alți indicatori**.

4.4 – Structura organelor de conducere ale întreprinderilor publice locale pe parcursul anului 2020

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTL, privind **structura consiliilor de administrație/supraveghere** la cele 479 ÎPL pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ din totalul de 1.743 posturi de administrator ocupate:
 - un număr de **1.428** posturi sunt ocupate de administratori numiți **definitiv**, din care:
 - **1.270** au fost numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011;
 - **315** posturi sunt ocupate de administratori numiți **provizoriu**;
- Față de anul 2019, se remarcă o scădere a numărului administratorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 11%.
- ✓ din totalul de 1.743 administratori în funcție:
 - 505 **administratori dețin o funcție publică/sunt angajați în instituții publice**;
 - 533 posturi de administrator sunt ocupate de **persoane de gen feminin** reprezentând o pondere de 31% din totalul administratorilor.

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTL, privind **structura directorilor/directoratului** la cele 479 ÎPL pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ **din totalul de 550 posturi de director ocupate:**
 - un număr de **449** posturi sunt ocupate de directori numiți **definitiv** din care:
 - **379** au fost numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 ;
 - **101** de posturi sunt ocupate de directori numiți **provizoriu**;
- Față de anul 2019, se remarcă o scădere a numărului directorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 10%.
- ✓ din totalul de 550 posturi de director ocupate, un număr de **126** posturi de director sunt ocupate de persoane **de gen feminin** reprezentând o pondere de 23% din totalul directorilor.

4.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice locale

În conformitate cu prevederile Capitolului V – Transparență. Obligații de raportare- din O.U.G. nr. 109/2011, **ÎPL**, prin grija consiliului de administrație sau, după caz, a directorilor, **trebuie să publice pe pagina proprie de internet următoarele documente și informații:** componența organelor de conducere și CV-urile acestora, raportările contabile semestriale, raportul anual al CA/CS și anexa privind remunerațiile acordate, Codul de Etică, hotărârile AGA, situațiile financiare anuale și raportul de audit anual.

Situația privind aplicarea prevederilor și principiilor de transparență, la cele 479 ÎPL pentru care APTL și-au îndeplinit obligațiile de raportare se prezintă după cum urmează:

Situația îndeplinirii obligațiilor de transparență conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 la nivelul ÎPL

Anul	2018	2019	2020
U.M.	nr. ÎPL		
Număr total ÎPL obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011 care au transmis informații, din care:	756	549	479
au pagină de internet proprie	528	446	395
au publicat Raportul de audit la situațiile financiare anuale	305	349	327
au publicat raportările contabile semestriale	419	372	455
au publicat Raportul administratorilor (CA/CS)	384	349	366
au publicat Codul de conduită etică și profesională	394	355	440
au publicat Lista administratorilor și CV-urile acestora	424	380	457
au publicat remunerațiile administratorilor și directorilor/directoratului	348	318	403
au publicat hotărârile A.G.A.	410	366	446

Analizând datele de mai sus, se poate observa că deși a scăzut numărul **ÎPL obligate la respectarea obligațiilor de transparență** conform art. 51 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, de la 549 ÎPL la 479 ÎPL, se înregistrează un grad de conformare mai mare în ce privește respectarea obligațiilor de transparență, după cum urmează:

- ✓ pondere de 82% ÎPL au pagină proprie de internet, față de 80 % în 2019;
- ✓ pondere de 83% au publicat raportările/ situațiile financiare anuale și raportul de audit al situațiilor financiare anuale, față de 63% în 2019;
- ✓ pondere de 95% au publicat raportările contabile semestriale, față de 68% în 2019;
- ✓ pondere de 76% au publicat Raportul administratorilor, față de 63% în 2019;
- ✓ pondere de 92% au publicat Codul de conduită și etică profesională, în creștere cu 27% față de anul 2019;
- ✓ pondere de 84% au publicat informații privind remunerațiile administratorilor/directorilor, mai mult cu 26% față de anul 2019;
- ✓ pondere de 93% au publicat hotărârile AGA, față de 67% în 2019.

Pe viitor este necesară creșterea gradului de conformare astfel încât ÎPL să îndeplinească obligațiile de transparență care le revin potrivit prevederilor legale în vigoare.

În privința obligațiilor privind auditul situațiilor financiare anuale situația se prezintă după cum urmează:

Anul	Nr. de ÎPL care au transmis informații privind Raportul de audit la situațiile financiare anuale	Nr. ÎPL care au publicat Raport de audit la situațiile financiare anuale	din care opinia formulată de audit la situațiile financiare anuale este:		
			Fără rezerve	Cu rezerve	Imposibilitatea exprimării opiniei de audit
	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL
2018	305	305	261	43	1
2019	349	349	303	45	1
2020	327	327	281	42	4

Din cele 1.193 ÎPL monitorizate, un număr de 327 ÎPL au declarat publicarea **rapoartelor de audit la situațiile financiare anuale**, din care:

1. pentru un număr de **281** ÎPL opinia de audit a fost **exprimată fără rezerve, reprezentând** ceea ce reprezintă că o pondere de **86%** din totalul de 327 ÎPL;
2. pentru un număr de 42 ÎPL opinia de audit a fost **exprimată cu rezerve**. Dintre cele mai întâlnite justificări care au condus la această opinie, enumerăm: auditorul nu a participat la inventarierea faptică a patrimoniului, neconstituirea de provizioane, caracterul incert al unor venituri rezultate din facturile emise pentru servicii prestate;

pentru un număr de 4 ÎPL **nu s-a putut exprima opinia de audit** (Service Cons Prest SRL Timișoara, Salubritate Craiova SRL, Parc Industrial Alexandria SRL, Hidro-Sal Com SRL. Prejmer).

Recomandări

- ✓ Luarea de măsuri concrete de către autoritățile publice tutelare pentru reducerea/eliminarea pierderilor înregistrate de întreprinderile publice aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul acestora;
- ✓ Adoptarea unor măsuri concrete pentru reducerea plăților restante în vederea evitării blocajelor financiare din economie, precum: eşalonarea la plată, conversia plăților restante în acțiuni, creșterea numărului de contracte/comenzi, valorificarea prin vânzare a activelor; închirierea spațiilor de producție devenite excedentare, eşalonarea datoriilor către bugetul de stat, identificarea de resurse financiare atrase pentru realizarea de investiții noi, efectuarea de acțiuni în instanță în vederea recuperării sumelor, încasarea creanțelor restante, amânarea la plată a dobânzilor, penalităților și a tuturor accesoriilor aferente obligațiilor;
- ✓ Restructurarea societăților/companiilor naționale prin aprobarea unor proiecte de fuziune prin absorbție a subsidiarelor, condiționate de oportunitate și eficiență din punct de vedere tehnic și economic și în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ Recrutarea de consultanți specializați în restructurare pentru întreprinderile care sunt viabile, dar sub-performante;
- ✓ Absorbția și utilizarea fondurilor europene pentru dezvoltarea și conectarea infrastructurii publice de transport cu țările partenere din uniunea europeană precum și pentru îndeplinirea țăintelor climatice;
- ✓ Întărirea disciplinei financiare a întreprinderilor publice prin implementarea recomandărilor formulate de către auditorii independenți în cadrul rapoartelor anuale de audit.
- ✓ Continuarea și intensificarea activităților de recrutare a administratorilor și directorilor conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011.

